

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

卐 卐 卐

પુસ્તક ૪૯ મુ.

આ.મ

સંવત ૨૦૦૮.

સં. ૫૫

અંક ૯-૧૦ મો.

તા. ૧૫-૫-૫૨

ચૈત્ર-વૈશાક

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩-૦-૦ પોસ્ટેજ સહિત.

પ્રકાશક:-

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા,
ભાવનગર.

અનુક્રમણિકા.

૧ શ્રી સામાન્ય જિન સ્તવન ...	...	...	(પૂ. આ. શ્રી વિજયલખિન્દ્રસુરિ મ.)	૧૨૭
૨ યોગશતક ...	...	...	...	(પૂ. આ. શ્રી કરતૂરસુરિ મ.) ૧૨૮
૩ શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકરની કૃતિઓ ...	...	...	(પ્રો. હીરાલાલ રસીકલાલ કાપડિયા એમ. એ.)	૧૨૯
૪ શ્રી ભુજંગસ્વામી જિન સ્તવન ...	...	...	(ડૉ. વલ્લભદાસ નેણસીભાઈ મોરળી)	૧૩૦
૫ શ્રી મહાવીરસ્વામીનું હાલરકું ...	...	...	...	(મુનિશ્રી દક્ષવિજયજી મ.) ૧૩૩
૬ શ્રી મહાવીર જિન સ્તવન ...	...	...	...	(જવાનમલ કૂલચંદજી નાગોત્રા) ૧૩૪
૭ જૈન સાહિત્ય પ્રચાર માટેની જરૂરીયાત ...	...	...	...	(સભા) ૧૩૫
૮ આ સમાના (સાહિત્ય) કથારત્નકોષ ગ્રંથ માટેનો અભિપ્રાય...	...	...	(પં. કનકવિજયજી મ.)	૧૩૬
૯ સુધારો ...	...	...	...	૧૩૬
૧૦ વર્તમાન સમાચાર ...	...	...	...	(સભા) ૧૩૭
૧૧ સ્વીકાર સમાલોચના ...	...	...	...	(સભા) ૧૪૨
૧૨ ગયા વર્ષ (સં. ૨૦૦૭ ની સાલ) નો રિપોર્ટ ...	...	...	...	પાછળ

નવા થયેલાં માનવંતા સભાસદો.

૧ શેઠશ્રી ચિમનલાલ મગનલાલ મુંગઠ પેટ્રન	૫ શ્રીયુત ભોગીલાલમજી જી. સાંડેસરા એમ. એ.
(પરિચય હવે પછી)	પી. એચ. ડી. લાઇફ મેમ્બર વડોદરા
૨ શેઠશ્રી રતિલાલ ચત્રભૂજ મુંગઠ પેટ્રન	૬ શેઠશ્રી નાનજી લધાભાઈ જૈન જ્ઞાનભંડાર
૩ શેઠ નગીનદાસ પ્રેમચંદભાઈ (૧) લાઇફ મેમ્બર	નાની ખાખર (૧) લાઇફ મેમ્બર
મુંગઠ	૭ શેઠ પ્રવીણચંદ્ર રમણલાલ મુંગઠ (૧) ,,
૪ શ્રી ભુવનવિજયજી જૈન પાઠશાળા ,, ,,	

“ શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ ” માસિકના સુઝ વાંચકોને.

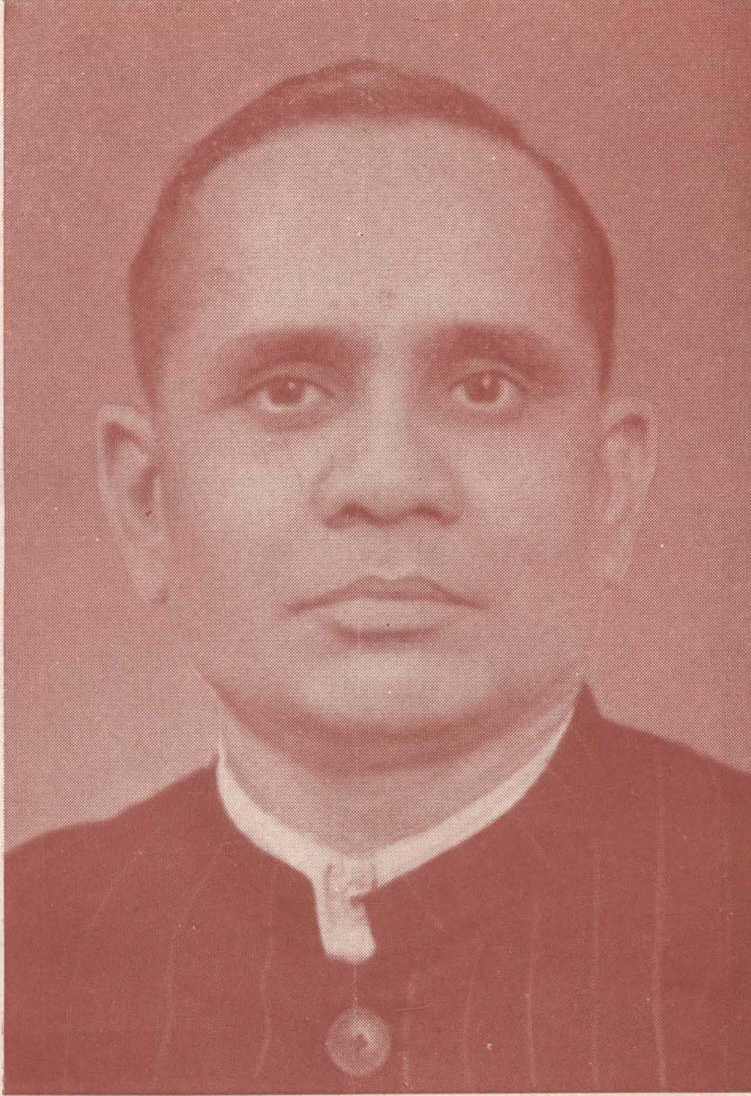
નિવેદન કરીએ છીએ કે ગયા ચૈત્ર શુદ્ધ ૪ શનિવારના રોજ આ સમાની જનરલ મીટીંગમાં (ગયા વર્ષનો હિસાબ, આવક-જવક, સરવૈયું અને આ વર્ષનું બજેટ વગેરે રજુ કરી મંજૂર કરાવી, તેનો રિપોર્ટ તૈયાર કરી ચૈત્ર માસના અંક સાથે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવાનો નિર્ણય થયો હતો, પરંતુ માસિક અને રિપોર્ટ અને તા. ૧૫-૪-૧૯૫૨ સુધીમાં તૈયાર થઈ શક્યા નહિ, તેથી ચૈત્ર-વૈશાક (એપ્રિલ-મે) ૬-૧૦ મે અને અંક ઉપરોક્ત કારણથી સાથે પ્રકટ કરવામાં આવેલ છે તેથી ક્ષમા આહીએ છીએ.

સં. ૨૦૦૮ ની શાલમાં નવા થનારા લાઇફ મેમ્બર અંધુઓ.

આ વર્ષ અગાઉ સભાસદ થયેલા અંધુઓને ગયા અંકમાં જણાવ્યા પ્રમાણે (સં. ૨૦૦૭-સં. ૨૦૦૮) એ વર્ષના ભેટના ચાર ગ્રંથો હા. ૧૭૫ ની કિંમતના અપાઈ ગયેલા છે, પરંતુ આ વર્ષના આશી વદી ૩૦ સુધીમાં નવા થનારા લાઇફ મેમ્બર અંધુઓને ઉપરોક્ત જણાવ્યા પ્રમાણેના એ ચાર ગ્રંથોના ભેટનો લાભ લેવો હોય તો હા. ૧૦૧) પહેલા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરના લવાજમના ઉપરાંત હા. ૮) આઠ આપવાથી તે ચાર ગ્રંથો ભેટ મળી શકશે. અગાઉ જણાવ્યા પ્રમાણે શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવંત ચરિત્ર પણ જેની કિંમત હા. ૧૩) હોવા છતાં તે સાથે ભેટ બેઠતું હશે તો હા. ૭) સાત વધારે આપવાથી તે પણ ભેટ મળી શકશે. બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરો (નવા) થનારને ધારા પ્રમાણે એ રૂપિયા કમી કરીને આપવામાં આવશે. (પોસ્ટે જ જુદું).

477

આ સભાના માનવંતા પેટ્રન—

શેઠશ્રી રતિલાલભાઈ ચત્રભુજ. (હાલ મુંબઈ)

શ્રી મહોદય પ્રેસ-ભાવનગર.

શેઠશ્રી રતીલાલભાઈ ચત્રભજનું જીવન વૃત્તાંત.

સૌરેષ્ટ્ર આયંક્ષેત્રમાં ભાવનગર એ જૈનોની વિશાળ વસ્તીવાળું પ્રસિદ્ધ શહેર છે; જ્યાં પૂજ્ય મુનિ મહારાજાઓના આવગમનવડે પરંપરાએ દેવગુરૂધર્મની ભક્તિ અને શ્રદ્ધા જૈન સમાજમાં બની બની રહેલ છે. આ શહેરમાં વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિમાં પિતા શેઠ ચત્રભૂજ અને માતૃશ્રી હરકોર બહેનની કુક્ષિમાં શ્રીયુત રતીલાલભાઈનો સં. ૧૯૫૮ ના માગશર શુક્ર ૨ તા. ૧૩-૧૨-૧૯૦૧ ના રોજ જન્મ થયો હતો. આદ્યાવસ્થાથી જ પૂજ્ય દાદા શ્રી ધરમચંદ ગાંગજી તથા પિતા ચત્રભૂજભાઈ તરફથી ઉત્તરોત્તર ધાર્મિક સંસ્કારો વારસામાં ઉતર્યા હતા.

બાળવયમાં શુભરાત્રી સાતમા ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો. પૂર્વના પુણ્યયોગે ૧૭ મેં વર્ષે શ્રીયુત રતીલાલભાઈને ધંધાર્થે ભાગ્ય સં. ૧૯૭૪ માં મુંબઈ લઈ ગયું. પ્રથમ વ્યાપારી અનુભવ મેળવવા માટે નોકરી સ્વીકારી. સં. ૧૯૮૧ સને ૧૯૨૫ ની સાલમાં એશીયાટીક પેટ્રોલીયમ કું. લી.ની એજન્સી મળી (ભાગ્યની શરૂઆત અહીંથી થઈ) લઘુઅંકુ શાંતિલાલનો પણ આજ્ઞાકિતપણા સાથે ધંધામાં સંપૂર્ણ સહકાર શરૂ થયો. અને થોડા વખતમાં બરમાશેલ, ધી તાતા ઓઇલ, તાતા કેમીકલ કું. લી. તથા ધી બ્રીટાનીયા બીરકીટ કંપની વગેરેની એજન્સીઓ પ્રાપ્ત થઈ, સાથે ધર્મ શ્રદ્ધા વધતાં લક્ષ્મીદેવી પ્રસન્ન થયાં છતાં, બંધુઓ નિરભિમાનપણા સાથે સરલતા, અને માયાળુપણા સાથે વિશેષ નમ્ર થતા ગયા. લક્ષ્મી વધતાં આત્મકલ્યાણ સાધવાની ઇચ્છા થતાં નીચે પ્રમાણે સુકૃતની લક્ષ્મીનો સદ્ઉપયોગ શરૂ કર્યો.

૩૧. એક હજાર શ્રી તળાજ બોર્ડિંગ, રૂ. ૨૫૦) શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરૂકુળ, રૂ. ૨૫૧) કુંડલા બોર્ડિંગ, રૂ. ૨૫૧) અમરેલી બોર્ડિંગ, રૂ. ૫૦૧) શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, રૂ. ૨૫૧) શ્રી ભાવનગર જૈન ભોજનશાળા, રૂ. ૧૦૦૧) શ્રી ભાવનગર આયબિલ ખાતે, રૂ. ૧૦૦૧) મહાત્મા ગાંધીજી સ્મારક નિધિ, રૂ. ૩૦૧) શ્રી બાળવિદ્યાર્થી બવન વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક માટે દર વર્ષે ચાર વર્ષથી અપાય છે, રૂ. ૩૦૧) શ્રી જીનાગઢ જૈન ભોજનશાળા,

૫૦૧) શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના પેટ્રન થતાં, શ. ૧૦૦૧) શ્રી જીવદયા મંડળી મુખ્ય, શ. ૨૫૧) શ્રી ગોધારી દવાખાનું, શ. ૨૫૦૧) તેમના સ્વર્ગવાસી પ્રથમ પત્ની શ્રીમતી મંછાબહેનના શ્રેયાર્થે, કુલ શ. ૧૦૨૬૭) તેમજ ઉપરાંત પરચુરણ પરચુરણ રકમ તે જુદી હોવા સાથે જરૂર હોય ત્યાં સંખ્યાવત ચાલુ છે.

સુશીલ, પતિભક્તિ પરાયણ અને વ્યવહારિક તથા ધાર્મિક કાર્યોમાં પુરેપુરી રીતે સહકાર આપે તેવી ધર્મપત્ની પૂર્વના પુણ્યયોગ સિવાય મનુષ્યને મળતી નથી. શ્રીયુત રતિલાલભાઈના પ્રથમ સદ્ગત ધર્મપત્ની શ્રીમતી મંછાબહેન તેવા જ હતા. એક પ્રશંસનીય હકીકત આ સભાને અન્યસ્થાનેથી મળતાં તે પ્રકટ કરતાં (શ્રીયુત રતિલાલભાઈને કદાચ દુઃખ કે સકાચ લાગે તેમ ધારી) તે સ્પષ્ટ નહિં મુકતાં માત્ર એટલું જ જણાવવા માગીએ છીએ કે, રતિલાલભાઈના તે પ્રથમના સદ્ગત ધર્મપત્ની શ્રીમતી મંછાબહેન ધર્મશ્રદ્ધાળુ હોવાથી શ્રી સિદ્ધાયલજીની નવાણું યાત્રા, અઢાઇ વગેરે કરેલ હતું પરંતુ તે બહેને પોતાની હૈયાતિમાં શ્રી રતિલાલભાઈને, સંસારની અસ્થિરતા અને લક્ષ્મીની અચળતા છે માટે કંઈ કરવું નેહએ તેમ પ્રેમપૂર્વક સૂચવવાથી, બંનેએ એક મોટી રકમનો (તે બંને જણની હૈયાતિ બાદ બાવનગરમાં આત્મકલ્યાણમાટે-સમાજના ઉદ્ધારમાટે કેળવણી, દવાખાનું અને વિધવા બહેનોના ઉદ્ધાર માટે સહવ્યય થાય) એમ નિર્ણય કરી ટ્રસ્ટડીડ કરી તે રકમ તેમના બંને જણની હૈયાતિમાં તરતજ બેંકમાં મુકાયેલી છે તેમ જાણી અમે સદ્ગત બહેનની પ્રશંસા કરવા સાથે શ્રીયુત રતિલાલભાઈને ધન્યવાદ આપીએ છીએ. તે રકમનો હૈયાતિ બાદ ગમે ત્યારે સહવ્યય થાય પરંતુ એ ધર્મશ્રદ્ધાળુ દંપતીએ પોતાના સ્વહસ્તે દાન કરી ખરેખર આત્મકલ્યાણ સાધ્યું છે. જૈન સમાજમાં પતિભક્તિ અને ધર્મપત્ની પ્રત્યેના નિર્દોષ પ્રેમનું આ દૃષ્ટાંત છે. આવાધર્મપ્રેમી પુણ્યશાળી શેઠશ્રી રતિલાલભાઈ સભાની સુંદર કાર્યવાહી-વહીવટ વગેરે નેહ આ સભાના માનવતા પેટ્રન થયા છે, જેથી આ સભાની પ્રતિષ્ઠામાં વધારો થયો છે, જે માટે આભાર માનવામાં આવે છે અને પરમાત્માની પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે રતિલાલભાઈ દિર્ઘાયુ થઈ શારીરિક, આર્થિક, આધ્યાત્મિક, લક્ષ્મી વિશેષ વિશેષ મેળવી ધર્મ અને સમાજના અનેક કાર્યોમાં અનેક સંખ્યાવતો કરી આત્મકલ્યાણ સાધે.

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ.

... પ્રકાશક:—શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર ...

વીર સં. ૨૪૭૮.

ચૈત્ર-વૈશાક

પુસ્તક ૪૯ મું.

વિક્રમ સં. ૨૦૦૮.

:: તા. ૧૫ મી મે ૧૯૫૨ ::

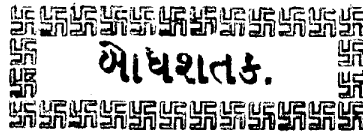
અંક ૯-૧૦ માં.

શ્રી સામાન્ય જિનસ્તવન.

(રાગ-ધસ દુનિયામે, ફિદમ-આવારા)

- આયા મૈં હું,
યા ઈસ દુનિયામેં જિન દર્શન લાચારા હું. ૧
- સુખ સાજ નહિ, મુજ લાજ નહિ, મેરા જો તુજમેં પ્યાર નહિ,
વિરાગ નહિ, શુભ લાગ નહિ, મેરા જો તુજમેં પ્યાર નહિ;
ફિર હી જિ'દગીમેં મુક્તિ નગરકા પ્યાસા હું. ૨
- શુલતાન નહિ, સુલતાન સહી, આતા હું તેરે પાસ અગર,
મોહે મીલ જાવે જરૂર ડગર, મીલ જાવે જરૂર ડગર,
દુનિયામેં તેરે નામ કા યા ધામ કા આશી હું. ૩
- બુલતા હી નહિ, રૂલતા હી નહિ, ધ્યાતા હું પ્રભુજી પાસ અગર,
આતમ લખિધ મીલ જાય નગર, બાકી ન રહે તબ કોઈ ડગર;
દુનિયામેં તેરે નામ કા યા ધામ કા આશી હું. ૪

પૂ. આ. શ્રી વિજયલખિધસૂરીશ્વરજી મહારાજ

પૂ. આ. શ્રી વિજયકસ્તૂરચરિત્ર મહારાજ.

શ્રી વર્ધમાન-મહાવીર અરિહંત, તથા ગુરુને નમસ્કાર કરીને રૂઢ પુરુષોના વચનાનુસાર શ્રી બોધ-શતક કહીશ. ૧

ગુણોને સારી રીતે મેળવવાથી અને અવગુણોને છોડવાથી માણસોનું શ્રેય થાય છે એમ રૂઢ પુરુષો કહે છે. ૨

ગુણોમાં સમ્યગ્દર્શન, સમ્યગ્જ્ઞાન અને સમ્યક્ આચરણ મોટા-ઉત્તમ ગુણો છે માટે બુદ્ધિશાળીઓએ તેને જ મેળવવાને સારી રીતે યત્ન કરવો જોઈએ. ૩

સમ્યગ્-દર્શનાદિ ગુણો વગર નિરાશ્રિત ભવ્ય જીવો વિષય-કષાયરૂપ ધાતકી જ્ઞાનવરોથી ભરેલી ભવાટવીમાં રખડે છે અને અનેક પ્રકારની નિટ-બના ભોગવે છે. ૪

જ્ઞાનાદિ ગુણ વગરના માણસોને ક્ષણે ને પગલે આપત્તિઓ નડે છે અને તેમને ધનહીન માણસોની જેમ કષાય પણ સુખ હોતું નથી. ૫

રસ્તામાં ચાલવાવાળાને થોડો પણ દીવાનો પ્રકાશ ગાઢ અંધકારમાં આપત્તિઓમાંથી બચાવવાને સમર્થ થાય છે. તેવી જ રીતે મોક્ષમાર્ગમાં ચાલવા-વાળાને જ્ઞાનદીપકનો થોડો પણ પ્રકાશ અજ્ઞાન અંધકારને હરવાથી ઉપકાર કરનારો થાય છે. ૬-૭

મિથ્યાત્વ-અજ્ઞાનથી મુંઝાયેલો જીવ પોતાનું શ્રેય કરવાને અસમર્થ થાય છે અને કર્મના પુદ્ગલોથી ભારે થઈને સંસારસમુદ્રમાં ડુબી જાય છે. ૮

જેમ જેર ભળેલું અન્ન પ્રાણુ-ધાતક હોવાથી જેર જ કહેવાય છે, તેમ મિથ્યાત્વમોહના આવરણ-વાળાનું જ્ઞાન અજ્ઞાનથી જુદું હોતું નથી, અર્થાત્ આત્મગુણધાતક હોવાથી તેવું જ્ઞાન અજ્ઞાન જ કહેવાય છે. ૯

જક માણસો પહેરેલાં ઝિજ્ઞાં વસ્ત્રને મેલથી સાચવવાને જેટલી કાળજી રાખે છે, તેટલી કાળજી પોતાના આત્માને કર્મના મેલથી મેલો ન થવા દેવાને રાખતા નથી. ૧૦

જેમ આંખ વગરના-આંધળા માણસોને રાત-દિવસમાં ભેદ હોતો નથી, સરખા લાગે છે, તેમ જ્ઞાનચક્ષુ હીનને દેહ તથા આત્મામાં ભેદ જણાતો નથી અર્થાત્ દેહ તથા આત્માને એક જ માને છે. ૧૧

જઠાત્મક-પૈસારૂપી ધનનાશ થતું જોઈને મૂખાંઓ શોક કરે છે; પણ પોતાનું ચેતનસ્વરૂપ જ્ઞાનાદિ ધન નાશ પામી રહ્યું છે તેની જરાય ચિંતા થતી નથી. ૧૨

નિર્ધનતાનું ધન ધર્મ છે. અરું જોતાં તો ધર્મ-વાળા જ શ્રીમન્ત કહી શકાય; બાકી ધર્મ વગરના ધનવાનને તો જ્ઞાનીયો નિર્ધન-કંગાળ જ કહે છે. ૧૩

નિર્ધન માણસો શોક કરે છે કે અમે ધન વગર ધર્મ કેવી રીતે કરીએ? પણ તેમનો શોક નકામો છે, કારણ કે તેમની પાસે તાર્ત્વિક ધર્મનું સાધન ઉત્તમ માનવ જીવન તો છે જ. ૧૪

અરિહંતોએ માનવ જીવન ધનથી પણ અત્યંત દુર્લભ અને કિંમતી યત્તોએ છે અને તેથી કરીને જ સંસારમાં ધન અર્પણ કરનારા અનેક છે પણ જીવન અર્પણ કરનાર તો કોષ્ઠકળ હોય છે. ૧૫

જીઓ, તીર્થંકરાદિ મહાપુરુષો છતી ધનસંપત્તિનો ત્યાગ કરીને નિર્ધન અવસ્થા સ્વીકારી અને માત્ર પોતાનું જીવન વાપરીને મુક્તિ પામ્યા છે માટે ધન કરતાં માનવ જીવન ઊંચું છે. ૧૬

સંસારમાં જડચુદ્ધિ માણસો નામ માટે લડે છે, કોષાદિ કષાય કરે છે; પણ નામ કોષ પણ

શ્રી સિદ્ધસેન દિવાકરની કૃતિઓ.

અભ્યાસ માટેના સાધનો.

(લેખક:—પ્રો. હીરાલાલ રસિકલાલ કાપડિઆ એમ. એ.)

(ગતાંક પૃષ્ઠ ૧૧૭ થી શરૂ)

સંમતિતર્કપ્રકરણ એ નામથી પ્રથમ કંઠ પૂરતું મૂળ અને એના ઉપરની અભયદેવસૂરિકૃત ઉપયુક્ત ટીકા વિ. સં. ૧૯૯૬ માં “ જૈન મંથ-પ્રકાશક સભા ” મંથાંક ૨૬ તરીકે છપાઈ છે. એનું સંપાદન શ્રી નંદનસૂરિના શિષ્ય શ્રી શિવાનંદવિજયે કર્યું છે. આમાં જે બોલ જોટલું પણ લખાણ સંપાદક કે પ્રકાશક તરફથી રખૂ કરાયું નથી. વિશેષમાં આ પૂર્વે અમદાવાદથી જે સંપૂર્ણ કૃતિ પ્રસિદ્ધ થઈ છે તેનો લાભ લેવાયો છે કે નહિ તેનો નિર્દેશ નથી. વળી કાષ્ઠ હાથપોથીનો ઉપયોગ કરાયો હોય તો તે વિષે પણ ઉલ્લેખ નથી. કદાચ આગળ ઉપર આ બાબત નોંધવા વિચાર હશે. ગમે તેમ હો, આ સંપાદનની અત્યારે તો ખાસ કંઈ વિશિષ્ટતા નથી; એમાં પાઠાંતરોની પણ નોંધ નથી. આ પ્રકાશન માટે કાગળ સારા વપરાયા છે અને મૂલ્ય સામાન્ય રખાયું છે એ આનંદનો વિષય છે. વિશેષ આનંદ તો આફ્રીના કાંડો વિશિષ્ટ પ્રસ્તાવનાદિ સહિત પ્રસિદ્ધ

થયે થાય. ૧ ખાસ કરીને એક બાબતને અંગે હું આના સંપાદક મહાશયનું સાદર લક્ષ્ય ખેંચું છું કે તેઓ અમદાવાદથી પ્રકાશિત સંસ્કરણના પાંચમા બાગમાના સંપાદકીય નિવેદન (પૃ. ૧૫) માં સૂચવાયેલું અપૂર્ણ કાર્ય પૂરું કરે. વાત એમ છે કે—ત્યાંવાચ્યાયં યશોવિજયગણિએ સમમધપયરણનું આ-કંઠ પાન કર્યું છે. એમણે પોતાની વિવિધ કૃતિઓને આ અમૂલ્ય કૃતિમાંથી અવતરણ આપી એનું મૂલ્ય વધાર્યું છે. વિશેષમાં એ અવતરણ ઉપર પોતે

૧ અમદાવાદથી પ્રકાશિત સંસ્કરણમાં જે મહત્વની ભૂતો રહી ગઈ છે તેનું પરિમાર્જન થવું ધટે. આ ભૂતો બતાવનાર મુનિવર કે ક્યાં તો સંપાદક પં. સુખલાલ કે જેમને એ બતાવાઈ છે તેઓ એ ભૂતો પૂરતું શુદ્ધિપત્રક બનતી ત્વરાએ રખૂ કરવા કૃપા કરે. હું આ બાબતને અંગે આજે ફરીથી જાહેરમાં એમનું લક્ષ્ય ખેંચવા રમ્મ લઉં છું.

નામવાળા સાથે ગયું નથી તેમજ શાશ્વત કહ્યું પણ નથી; કારણ કે તે માતાપિતાએ માત્ર વ્યવહારમાં ઝોળખવાને માટે જ પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે રાખેલું હોય છે. ૧૭-૧૮

જગતમાં નામને અમર રાખવાને માટે કહેવાતા ત્યાગીઓ તથા ભોગીઓ પ્રભુના માર્ગનું ઉલ્લંઘન કરીને ધણો કલેશ ભોગવે છે; પણ સમ્યગ્જ્ઞાન વગર નામને કાંઈ પણ અમર કરી શક્યું નથી. ૧૯

અધાય પ્રાણીયોને મોતનો ભય લાગે છે, મોતનું નામ સાંભળતાં જ ધ્રુજ ઉઠે છે તો મોતનો ભય

ટાળી શાસ્ત્રનું જીવન મેળવવાની ઇચ્છાવાળાએ બીજા જીવોને મારવાનો ત્યાગ કરવો જોઈએ. ૨૦

જે જોટલા જીવો મારે છે તે, તેટલા જ મરણ મેળવે છે અને સંસારની ચારે ગતિમાં ભળે છે. ૨૧

સંસારમાં જીવોને પુન્યધો સુખ અને પાપધો જ દુઃખ થાય છે. માણસ જેવું વાવે છે તેવું લણે છે, માટે જ અધર્મો સુખી થાય નહિં અને ધર્મો દુઃખી થાય નહિં. ૨૨

સાચા વિવેક વગરના ધનમાં આંધળા થયેલા પોતાનું તથા પરનું હિતાહિત તથા ધર્મ અધર્મ ક્યારે પણ જાણતા નથી. ૨૩ —(ચાલુ)

વિવરણ પણ રચ્યું છે. કૃતલીક વાર તો એ સ્વતંત્ર છે, કેમકે એ વાદમહાર્ણવને અનુસરતું નથી. કષ્ટ કષ્ટ કૃતિમાં સમ્મર્ધપયરણની ગાથાઓ આવે છે એ આખત ઉપયુક્ત સંસ્કરણમાં પાંચમા ભાગમાં ત્રીજા પરિશિષ્ટરૂપે રજૂ થઈ છે એટલે હવે તે તે સ્થળો જોઈ ફક્ત સંકલના જ કરવાની આકી રહે છે. એ થતાં આપણને આ મહત્વપૂર્ણ કૃતિ ઉપર યશોવિજયગણિ જેવા પ્રતિભાશાળીને હાથે રચાએલી લઘુ ટીકા મેળવવાનો અણુધાર્યો લાભ થશે. આ કાર્ય અત્યારે પણ કોઈ હાથ ધરશે તો તે આશીર્વાદરૂપ થઈ પડશે. યશોવિજયગણિના ગ્રંથોના તૂટક તૂટક અંશો પણ એકત્રિત કરવાની ઉત્તમ ભાવના રાખનારે તો આ કાર્ય સત્વર ઉપાડી લેવું જોઈએ. જો આના પ્રકાશન માટે કોઈ પૂરેપૂરી તૈયારી દાખવે તો હું આ કાર્ય હાથ ધરું, જો કે મારી પાસે પુષ્કળ કામ છે.

સમ્મર્ધપયરણનો સાંગોપાંગ અભ્યાસ કરનારે 'વાદમહાર્ણવ' પરિશીલન કરવું જોઈએ, પરંતુ આ મહાસાગરમાં પ્રવેશ કરવો એ કંઈ સાધારણ વાત નથી. આને લક્ષ્યમાં રાખીને જ્ઞાનાચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભસૂરિએ સમ્મતિતત્ત્વસોપાનની યોજના કરી છે. અને એ કૃતિ “શ્રી લલ્લિત-સૂરીશ્વર જ્ઞાન ગ્રંથમાલા”ના પંદરમા ભાગ તરીકે છાણીયાઈ. સ. ૧૯૪૬ માં પ્રકાશિત થઈ છે. એમાં વાદમહાર્ણવને અંગે બે આખતોની નોંધ છે.

(૧) ‘ગુજરાત વિદ્યાપીઠ’ (પુરાતત્ત્વમંદિર) અમદાવાદથી જે સંપૂર્ણ કૃતિ પ્રસિદ્ધ થઈ છે તેમાં

હજી કેટલાંક સ્થળો શુદ્ધ ન કહેવાય એવાં છે, અને એથી અભ્યાસીની મુશ્કેલી વધે છે.

(૨) ઉપયુક્ત ટીકામાં સળંગ પૂર્વ પક્ષ રજૂ કરી એનો સળંગ ઉત્તર અપાયો છે, એટલે એ પણ જેમની સ્મરણશક્તિ સતેજ ન હોય તેને વાદ રાખવો મુશ્કેલ થઈ પડે તેમ છે.

પ્રસ્તુત સંકલનમાં આ બે મુશ્કેલીનો તોડ કઢાયો છે. પરંતુ તેથી રસક્ષતિ કે સંપંધક્ષતિ ન થાય તેની કાળજી રખાઈ છે.^૨

(૧) અશુદ્ધ સ્થળો પૂરતો ભાગ જતો કરાયો છે.

(૨) પૂર્વપક્ષની થોડી થોડી યુક્તિઓ આપી તેના ખંડનરૂપ ઉત્તર પક્ષ આપી ક્રમશઃ વિષય પ્રશ્નોત્તર-પદ્ધતિએ રજૂ થયો છે.

પ્રસ્તુત સંકલનમાં પ્રત્યેક કારિકાની સંસ્કૃત છાયા અપાઈ છે. વિશેષમાં વાદમહાર્ણવના આધારે જ યોગ્યથેલી આ કૃતિમાં શરૂઆતમાં જ તે તે કારિકાનો સંપૂર્ણ અર્થ અપાયો છે, જ્યારે વાદમહાર્ણવમાં તો એ છૂટાછવાયો નજરે પડે છે.

આ સંકલનમાં શરૂઆતમાં સંસ્કૃતમાં “કિંચિદલિદધે” એ નામથી સંકલનકારે થોડુંક વકતવ્ય રજૂ કર્યું છે. એમાં આ મૂળ કૃતિનાં^૩ નામો વિષે ચર્ચા છે. સંસ્કૃતમાં પૃ. ૧-૪૦ પૂરતો વિષયાનુક્રમ છે. વાદમહાર્ણવથી વિભૂષિત સમ્મર્ધ-પયરણરૂપ પ્રાસાદ પર આરોહણ કરવા માટે ૪૧ સોપાનવાળી આ નિસરણી છે. આ મુદ્રિત કૃતિની એક બે નકલો

૧ આમાં ત્રીજા કાંડની ૬૫ મી ગાથાની વિદ્યુતિમાં પૃ. ૭૫૪માં મૂર્તિને આકરણાવડે ભૂષિત કરવી કે નહિ એ આખતની ચર્ચા છે. આ એક હિસાબે અપ્રસ્તુત વિષય ગણાયો છે પણ આના સ્થળને આદરતાં અનેક દાર્શનિક આખતોનો આમાં સ્વિસ્તર ઊકાપોઈ છે તેનો તો તલસ્પર્શી અભ્યાસ થવો ધટે.

૨ પ્રસ્તુત સંકલનને અંગે ગુજરાતીમાં પ્રારંભમાં “કહેવાજોગ્યું” જે લખાયું છે તેમાં આ પ્રમાણે ઉલ્લેખ છે. એને ચકાસી જોતાં મેં પ્રયત્ન કર્યો નથી, કેમકે કયાં કયાં નવું અનુસંધાન કરાવું છે તેની કોઈ નોંધ અપાઈ નથી.

૩ સમ્મતિ, સમ્મતિતકં અને સંમતિ-પ્રકરણ.

અહીંના જૈન આનંદ પુસ્તકાલયમાં છે. તેમાં ૧૩૧૨૮ ક્રમાંકવાળી નકલ આગમોદ્ધારકે ઉપર ઉપરથી જોઈ છે અને ટેટલેક રથજે એમણે લખાણ પણ કર્યું છે. આ પરત્વે હું એના લાગતાવળગતાનું ધ્યાન ખેંચું છું.

આમ સમ્મમ્મપયરણના વિશિષ્ટ અભ્યાસ માટે વિવિધ સાધનો છે. એમાં અનુપલબ્ધ ટીકા મળી આવે અને અપ્રકાશિત ટીકા છપાય તેમજ સમ્મમ્મપયરણના મુખ્ય મુખ્ય વિષયોને ઉદ્દેશીને નિર્ણયો રચાય અને એના લાભ લેવા જેવી જૈન સમાજના મોટા લાગતી મનોવૃત્તિ કેળવાય તો એક પ્રકારનો સંતોષ અનુભવાય.

[૩]

સમ્મમ્મપયરણ વિષે પ્રાચીન પ્રબંધોમાં ઉલ્લેખ નથી, પરંતુ દ્વાત્રિંશિકાઓ વિષે તો નિર્દેશ છે. કહ્લાવલીમાં કહ્યું છે કે સિદ્ધસેન બત્રીસીઓવડે જિનની સ્તુતિનો પ્રારંભ કર્યો અને ૩૨ મી બત્રીસી પૂર્ણ થતાં પાશ્વનાથની પ્રતિમા પૂર્ણપણે પ્રગટ થઈ. પૂર્ણાત્મક પ્રાચીન પ્રબંધમાં પણ આ વાત છે અને એમાં ‘બત્રીસ બત્રીસીઓ’ એવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ છે. ‘પ્રભાવક ચરિત્ર’માં બત્રીસ સ્તુતિઓથી સ્તુતિ કર્યાની હકીકત છે. એટલું જ નહિ પણ એ ગણવાઈ છે. (૧) વીર-સ્તુતિ, (૨) ન્યાયાવતાર અને (૩-૩૨) ત્રીસ બત્રીસીઓ.

આજે આપણને ન્યાયાવતાર ઉપરાંત એકવીસ બત્રીસીઓ મળે છે. એ બત્રીસીઓ સિદ્ધસેન દિવાકરની રચના હોવાનું મનાય છે, એ સાથે જ તેમ હોય તોપણ દસ બત્રીસીઓ અને ન્યાયાવતારને ૩૨ બત્રીસીઓમાં ન ગણીએ તો અગિયાર બત્રીસીઓ આપણે ગુમાવી છે. ‘આચાર્ય’ સિદ્ધસેન’

૧ પ્રબંધચિંતામણિમાં બત્રીસીઓની સંખ્યા (તેમજ કહ્યાણુમંદિરસ્તોત્ર) વિષે ઉલ્લેખ નથી, પરંતુ બત્રીસીઓની ૩૨ સંખ્યા ચતુર્વિંશતિ-પ્રબંધમાં છે.

એવા ઉલ્લેખપૂર્વક કે ‘સ્તુતિકાર’ એ નામથી જે પદ્યો મળે છે અને જે ઉપલબ્ધ બત્રીસીઓમાં નથી તે જો પ્રસ્તુત સિદ્ધસેનનાં જ હોય તો એ હુમ થયેલી બત્રીસીઓમાંનાં હોવાં જોઈએ. દા. ત. તત્ત્વાર્થસૂત્ર(અ. ૧, સ. ૧૦)ની સિદ્ધસેનીય ટીકા(પૃ. ૭૧)માંનું ‘સ્પષ્ટ, ‘નયારતવ’ થી શરૂ થતું પદ્ય અને વાદમહાશુર્ણવવાળા સંસ્કરણના પૃ. ૬૨૦ ના પ્રથમ ટિપ્પણમાં ‘નિર્દેશાયેલું’ ઉપદ્ય. આચાર્યની યુણિષ્ણમાં બત્રીસીઓમાંથી અવતરણો અપાયાનું મને આગમોદ્ધારક કહેતા હતા. એ પદ્યો અત્યારે હું તારવી શકું તેમ નથી. શું એમાંથી કોઈ પણ કોઈ હુપ્ત દ્વાત્રિંશિકાનું છે ખરું ?

ઉપલબ્ધ સાહિત્ય જોતાં એમ જણાય છે કે- ઉમારવાતિએ સંસ્કૃતમાં જ કૃતિઓ રચી છે અને કુંદકુંદાચાર્યે પાઠ્યમાં-જમણ સોરસેણીમાં જ કૃતિઓ રચી છે. જ્યારે આ બંને સુનિવરો પછી થયેલા સિદ્ધસેન દિવાકરે જાણે એઓ એ બંનેના અનુયાયી ન હોય તેમ બંને બાષામાં કૃતિઓ રચી છે. એમની પાઠ્ય કૃતિ આપણે વિચારી ગયા. હવે આપણે એમની ગણાતી સંસ્કૃત કૃતિ નામે ન્યાયાવતારને વિચાર કરીશું.

અજૈન બૌદ્ધ અંધકારોથી ન્યાયની ખાતમમાં કોઈ કોઈ રથજે ભિન્ન મત કરનાર અને અન્ય મતનું ખંડન કરનાર ન્યાયાવતાર ઉપર હરિ-ભદ્રમરિએ વૃત્તિ રચી હતી, એમ ચતુર્વિંશતિ પ્રબંધ(પૃ. ૫૨)માં એના કર્તા રાજશેખરસૂરિએ કહ્યું છે. બૃહત્કૃતિપત્રીકા પ્રમાણે આ ટીકાનું પરિમાણ ૨૦૭૩ શ્લોકપ્રમાણુ જેટલું છે. જૈન અંધાવલી પૃ. ૭૫ માં સુચવાયું છે. પાટણ જ્ઞાનમંદિરમાં આ ટીકાની હાથ પોથી છે. (ચાલુ)

૨ આનો વિષય જોઈ મેં મૂળ કૃતિનું નામ ઉમેર્યું હશે એમ લાગે છે.

૩ “एवं कल्पितमेदमप्रतिहतं सर्वज्ञता-लाञ्छनम्” થી શરૂ થતું પદ્ય.

શ્રીમદ્ દેવચંદ્રજીકૃત વીશ વિહરમાન સ્તવન મધ્યે ચતુર્દશમ્ શ્રી ભુજંગસ્વામી જિન સ્તવન. સ્પષ્ટાર્થ સાથે.

(સં. ૩૦૬૨૨ વલ્લભદાસ નેણુસીભાઈ-ભારણી.)

પુષ્કલાવર્ધ વિજયે હો, કે વિચરે તીર્થપતિ,
પ્રભુ ચરણને સેવે હો, કે સુર નર અસુરપતિ;
જસુ ગુણ પ્રગટ્યા હો, કે સર્વ પ્રદેશમાં,
આત્મ ગુણની હો, કે વિકસી અનંત રમા. ૧

સ્પષ્ટાર્થ:—પુષ્કલાવતી વિજયમાં વિચરતા સમ્યગ્જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રરૂપ તીર્થના પ્રગટ કરનાર, કૈલાવનાર તીર્થપતિ શ્રી ભુજંગસ્વામી પ્રભુને કષાય તથા અજ્ઞાનથી ખીલકુલ રહિત, પરમ પવિત્ર પરમાનંદસ્વરૂપ જાણી, મોક્ષમાર્ગમાં ગમન કરવા કુશલ તેમના પવિત્ર ચરણગુણને મહાન્ રિદ્ધિ-સિદ્ધિના ધારક સુર, અસુર તથા મનુષ્યના ઇન્દ્રો, વિષય તથા કષાયજન્ય ભવસમુદ્રથી મુક્ત થવા, બહુ સન્માન સહિત સેવે છે. જે ભગવંતના દરેક પ્રદેશે રહેલા જ્ઞાનાદિ અનંત ગુણો સંપૂર્ણપણે નિર્મલ પ્રગટ થયા છે, તે ગુણોને વ્યાઘાત કરનાર જ્ઞાનાવરણાદિ ઘાતી કર્મોને સત્તા સહિત નાશ કર્યો છે અને તેથી જ્ઞાનાદિ આત્મગુણની સહજ અકૃત્રિમ, સ્વાધીન અને અવિનશ્વર અનંત અનુભૂતિ—(લક્ષ્મી) પ્રગટ પ્રાપ્ત થઈ છે, નિરંતર તેના સ્વામી તથા ભોક્તાપણે વર્તે છે. પરમાનંદમાં નિમગ્ન છે. ૧ સામાન્ય સ્વભાવની હો, કે પરિણતી અસહાયી, ધર્મ વિશેષની હો, કે ગુણને અનુભવી; ગુણ સકલ પ્રદેશે હો, કે નિજ નિજ કાર્ય કરે, સમુદાય પ્રવર્તે હો, કે કર્તા ભાવ ધરે. ૨

સ્પષ્ટાર્થ:—સામાન્ય સ્વભાવ વિના વસ્તુની છતી નહિ, અને વિશેષ સ્વભાવ વિના કાર્ય

નહિ. પર્યાય પ્રવૃત્તિ નહિ, માટે પંચાસ્તિકાય તે સદા સામાન્ય વિશેષ સ્વભાવની છે.

જે સ્વભાવમાં એકપણું, નિત્યપણું, નિરવયવપણું, અક્રિયપણું અને સર્વગતપણું હોય તે સામાન્ય સ્વભાવ બાબત, એવા મૂળ સામાન્ય સ્વભાવ છ છે—અસ્તિત્વ, વસ્તુત્વ, દ્રવ્યત્વ, પ્રમેયત્વ, સત્ત્વ અને અગુરુલઘુત્વ, તથા ઉત્તરસામાન્ય સ્વભાવ વસ્તુ મધ્યે અનંતા છે. તે સામાન્ય સ્વભાવો સર્વ દ્રવ્યમાં સર્વે સમય નિજ પારિણામિકતાએ પરિણમે છે, તેથી હે ભગવંત! આપના સર્વ સામાન્ય સ્વભાવો સદાકાલ અસહાયે પરિણમે છે અને હે ભગવંત! આપના સર્વ વિશેષ ધર્મ પોતાના પરમગુણને અનુયાયીપણે પરિણમે છે.

વસ્તુમાં જે ભિન્ન ભિન્ન પર્યાય છે તેનું કાર્ય કારણપણે જે પ્રવર્તન તેની સહકારભૂત જે પર્યાયાનુગત પરિણામી એવા જે સ્વભાવે તે વિશેષ સ્વભાવ છે.

જીવ દ્રવ્યમાં જ્ઞાયકતા, કર્તૃતા, ભોક્તૃતા, ગ્રાહકતા આદિ અનંત વિશેષ સ્વભાવ છે, તેમજ ધર્માસ્તિકાયમાં ગમનસહકારતાદિ, અધર્માસ્તિકાયમાં સ્થિતિસહકારાદિ, આકાશાસ્તિકાયમાં અવગાહનાદિ, પુદ્ગલાસ્તિકાયમાં પૂરણગલનાદિ, એમ પંચાસ્તિકાયમાં અનંત વિશેષ સ્વભાવ છે.

વળી હે ભગવંત! આપ સ્વતંત્રપણે પોતાના જ્ઞાનાદિક કાર્યના હમેશાં કર્તા છો માટે આપ પરમેશ્વર છો કારણ કે જીવદ્રવ્ય સિવાય અન્ય

શુભંગરવામી-સ્તવન. ૨૫૪૪.

૧૩૧

કોઈ પણ દ્રવ્યનાં કર્તાપણું નથી, કારણ કે “શુભ સકલ પ્રદેશે હો કે નિજ નિજ કાર્ય કરે” “સમુદાય પ્રવર્તે હો કે કર્તા ભાવ ધરે” આપના સકલ પ્રદેશે રહેલા અનંત શુભો પોત-પોતાનું કાર્ય કરે છે પણ તે સર્વે પ્રદેશે સમુદાય મળીને એકઠી પ્રવૃત્તિ કરે છે માટે આપ સ્વતંત્ર કર્તા છો. ૧૨ ॥

જદ્ર દ્રવ્યચતુષ્કે હો કે કર્તા ભાવ નહિ, સર્વ પ્રદેશે હો કે વૃત્તિ વિભિન્ન કહી; ચેતન દ્રવ્યને હો કે સકલ પ્રદેશ મીલે, શુભ વર્તના વર્તે હો કે વસ્તુને સહજ ખસે ॥૩૩॥

રૂપદર્શન:—પણ હે ભગવંત! જડ દ્રવ્ય-ચતુષ્કમાં કર્તાભાવ ઠરી શકતો નથી, કારણ કે જો કે તે જડ દ્રવ્યના ધર્મ પ્રદેશે પ્રદેશે વર્તે છે પરંતુ સર્વે પ્રદેશોનું એક સમુદાયીપણું કાર્ય પ્રવર્તન નથી; ભિન્ન ભિન્ન પ્રદેશે ભિન્ન કાર્ય હોઈ શકે છે. જેમ ધર્માસ્તિકાય કોઈ પ્રદેશવડે અમુક પુદ્ગલને ચલનસહાયી થાય છે અને તેથી બીજા પ્રદેશે બીજા પુદ્ગલને ચલનસહાયી થાય છે એમ ભિન્ન પ્રદેશે ભિન્નવૃત્તિ હોવાને લીધે જડ દ્રવ્યમાં કર્તાપણું ઠરી શકતું નથી.

પણ હે ભગવંત! જીવ દ્રવ્યનો સહજ સ્વ-ભાવ એવો છે કે તેના જ્ઞાન-દર્શનાદિ સર્વે શુભોના અવિભાગ પર્યાય દરેક પ્રદેશે છે, તે સર્વે પ્રદેશના શુભાદિ ભાગ, એક સમુદાયે આવિભાવે થઈ કાર્ય કરે અર્થાત્ એક કાર્યે પરિણમવામાં સર્વે પ્રદેશના શુભાદિ ભાગ સામર્થ્યપણે પરિણમે, કોઈ પણ પ્રદેશના શુભાદિ ભાગ તે કાર્યમાં જોડાયા સિવાય રહે નહિ; એમ જીવ દ્રવ્યના સર્વે પ્રદેશ મળી, એક સમુદાયીપણે એક કાર્યે પરિણમે છે. ૧૩ ॥

શંકર સહકારી હો, કે સહજે શુભ વરતે, દ્વ્યાદિક પરિણતિ હો, કે ભાવે અનુસરતે;

દાનાદિક સંબંધ હો, કે ન હોવે સહાય વિના, સહકાર અકંપે હો, કે શુભની વૃત્તિ ધના. ૪

રૂપદર્શન:—એમ દરેક સર્વે પ્રદેશના શુભ-વિભાગો એકત્ર એક બીજાને સહકારીપણે સદા પરિણમે. વળી દ્રવ્યક્ષેત્રકાલની પ્રવૃત્તિ તે દ્રવ્યના પરમભાવને અનુસારે વર્તે છે. જેમ જીવ દ્રવ્યનો ભાવ ચેતન્યતા છે, માટે ચેતન્ય શુભ પર્યાયનો એક પિંડ તે જીવદ્રવ્ય છે, અને ચેતન્ય શુભને રહેવાનું અસંખ્યાત પ્રદેશમય સ્થાનક તે જીવદ્રવ્યનું ક્ષેત્ર છે; અને ચેતન્ય શુભપર્યાયની પ્રવૃત્તિ તે જીવ દ્રવ્યનો કાલ છે-દાન-લાભ-લોભાદિ લબ્ધિમાં તે વીર્યશુભની સહાય વિના વર્તી શકે નહિ, પણ હે ભગવંત! આપનું વીર્ય ક્ષાયિકપણે હોવાથી શુભ વૃત્તિના સમૂહને અકંપપણે સહકારી થઈ શકે છે તેથી આપ હમેશાં અગંધ તથા પરમોત્કૃષ્ટ અવસ્થામાં વર્તો છો. ૪

પર્યાય અનંતા હો કે જો એક કાર્યપણે, વરતે તેહને હો, કે જિનવર શુભ પભણે; જ્ઞાનાદિક શુભની હો, કે વર્તના જીવ પ્રતે, ધર્માદિક દ્રવ્યને હો, કે સહકારે કરતે. ૫

રૂપદર્શન:—ત્રિલોકપૂજ્ય શ્રી જિનેશ્વર દેવ એમ કહે છે કે—એક કાર્યપણે પરિણમનારા અનંતા છતી પર્યાયનો સમુદાય તે શુભ છે. જે જીવવારૂપ સામર્થ્ય છે જેમાં એવા અવિભાગી પર્યાયનો સમુદાય તે જ્ઞાનશુભ, દેખવારૂપ સામર્થ્ય છે જેમાં એવા અવિભાગી પર્યાયનો સમુદાય તે દર્શનશુભ, પરિણામાલંબનરૂપ કાર્ય સામર્થ્ય છે જેમાં એવા અવિભાગી પર્યાયનો સમુદાય તે વીર્યશુભ વિગેરે. એમ દરેક દ્રવ્યના પ્રતિપ્રદેશે પોતપોતાનું એક કાર્ય તે વીર્ય-શુભ વિગેરે એમ દરેક દ્રવ્યના પ્રતિપ્રદેશે પોતપોતાનું એક કાર્ય કરવાનું સામર્થ્ય ધરનારા અનંતા અવિભાગરૂપ પર્યાયનો સમુદાય

તે ગુણ છે. જીવ દ્રવ્યના દરેક પ્રદેશે જાણવારૂપ કાર્ય કરવાનું સામર્થ્ય ધરનારા અનંતા અવિભાગ પર્યાય છે તેનો સમુદાય તે જ્ઞાન-ગુણ-એમ જ્ઞાનાદિ અનંતગુણની વર્તના જીવ દ્રવ્યમાં છે અને ધર્માદિક જડ દ્રવ્યમાં જ્ઞાન-ગુણથી અતિરિક્ત ચલનસહકારાદિક ગુણો વર્તે છે. ૫

બ્રાહ્મક વ્યાપકતા હો, કે પ્રભુ તુમ ધર્મ રમી, આતમ અનુભવથી હો, કે પરિણતિ અન્ય વમી; તુજ શક્તિ અનંતી હો, કે ગાતાં ને ધ્યાતાં, મુજ શક્તિ વિકાસન હો, કે થાયે ગુણ રમતાં. ૬

સ્પષ્ટાર્થ:—હે પ્રભુ ! જોદવિજ્ઞાનની પૂર્ણ-તાવડે આપ નિરંતર જ્ઞાનાદિક શુદ્ધાત્મ ગુણના બ્રાહ્મક છો. તેથી અતિરિક્ત વિષયકષાયને ગ્રહણ કરવાથી આપ મુક્ત થયા છો. તેમજ આપની વ્યાપકતા પણ જ્ઞાનાદિક શુદ્ધાત્મ ગુણ-માં જ નિરંતર વ્યાપે છે. પણ વિષયકષાયમાં કદાપિ કાલે વ્યાપે નહિ તેથી આપ સદા, પરભાવથી અવ્યાપ્ત છો તથા નિત્ય શાશ્વત સ્વાધીન અને એકાંતિક સહજ સુખ પિંડ શુદ્ધાત્મ દ્રવ્યની અનુભૂતિનો નિરંતર આસ્વાદ લેનારા તથા તેમાં જ વિલાસી થઈ પૌદ્ગલિક વિભૂતિનું કર્તાપણું, ભોક્તાપણું, તથા રમણ-પણું વચનની પેઠે સર્વથા પ્રકારે તણ દીધું, કારણ કે શુદ્ધાત્મ ‘અનુભવરૂપ અમૃતપાનમાં મગ્ન પુરુષ પૌદ્ગલિક વિષયકષાયરૂપ હલાહલ વિષ પીવાને કેમ ઇચ્છે ?

હે પ્રભુ ! કર્તૃત્વશક્તિ-ભોક્તૃત્વ શક્તિ, પરિણામ શક્તિ, સ્વધર્મ બ્રાહ્મકત્વ શક્તિ, સ્વધર્મ વ્યાપકત્વ શક્તિ, તત્ત્વશક્તિ, એકત્વ શક્તિ, અનેકત્વ શક્તિ, કારણ શક્તિ, સંપ્ર-દાનશક્તિ, અપાદાન શક્તિ, અધિકરણ શક્તિ, સંબંધશક્તિ, એ આદિ અનંત શક્તિ આપમાં સમવાય સંબંધે રહેલી છે તે શક્તિઓનું સ્મરણ તથા ધ્યાન કરતાં તથા શુદ્ધાત્મ ગુણમાં રમણ કરતાં સત્તાગતે રહેલી આપ સમાન મારી સર્વ શક્તિઓ પ્રગટ થાય, સહજ શિવ-લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થાય. ॥ ૬ ॥

ઇમ નિજગુણભોગી હો, કે સ્વામી ભુજંગમુકા, જે નિત વંદે હો, કે તે નર ધન્ય સદા; દેવચંદ્ર પ્રભુની હો, કે પુણ્યે ભક્તિ સધે; આતમ અનુભવની હો, કે નિત નિત શક્તિ વધે. ૭

સ્પષ્ટાર્થ:—એમ શુદ્ધાત્મ ગુણપર્યાયને નિરંતર ભોગવનારા પરમાનંદસમૂહ હે શ્રી ભુજંગસ્વામી ! પવિત્ર ભાવવડે જે આપનું નિત્ય વંદન, સ્મરણાદિ કરે છે, તેજ પુરુષો આ જગત્ત્રયમાં ધન્ય છે. તેજ પુરુષો સ્તુતિપાત્ર છે, તેજ પુરુષો કૃતાર્થ છે. હે દેવાધિદેવ ! આપની ભક્તિ, મહત્પુણ્યતા યોગેજ સાધી શકાય છે. વળી આપની જ ભક્તિના પસાયે ખીજના ચંદ્રમાની પેઠે આત્મ-અનુભવની શક્તિ દિન-પ્રતિદિન વૃદ્ધિગત થાય, આખરે પૂર્ણા-નંદની પ્રાપ્તિ થાય. ॥ ૭ ॥

શ્રી મહાવીરસ્વામીજીનું હાલરડું.

(મારા ચાખડીના ચડનાર, કુંવર હે ચેલૈયા રે-એ રાહ.)

મારા મનડાના હરનાર ! કુંવર હે વૈશાલી રે...વૈશાલી ખમા તને;
રે કુંવર ખમા તને. (ટેક૦)
મારા પ્રાણતણા આધાર ! કુંવર હે વૈશાલી રે...વૈશાલી ખમા તને;
રે કુંવર ખમા ખમા મારા મનડાનાં (૧)

(સાખી.)

એ...છપ્પન દિગકુંવરી કરે, પ્રથમ જન્મોછવ સાર;
વિવિધ પ્રસૂતિ કરણી કરી, કરે નાટારંભ ઉદાર રે,
હે વૈશાલી ! રે હે વૈશાલી ! ખમા તને, ઓ કુંવર ખમા ખમા;
ખારા ગુણ ગણકેરા ભંડાર ! કુંવર હે વૈશાલી રે...વૈશાલી ખમા તને;
રે કુંવર ખમા ખમા. મારાં (૨)

(સાખી.)

એ...ચોસઠ ઇંદ્રો હળીમળી, મેરુગિરિશિખરે જાય;
સ્નાત્ર મહોત્સવ રંગથી, કરતાં કર્મભલ ફૂલ પલાય રે;
હે વૈશાલી રે ! હે વૈશાલી ! ખમા તને, રે કુંવર ! ખમા ખમા.
તારું હાલરડું પરમ સુખકાર, હે વૈશાલી રે ! વૈશાલી ખમા તને.
રે કુંવર ખમા ખમા. મારા મનડાનાં (૩)

(સાખી.)

એ...ચરણ અંગૂઠે મેરુ તેં, કંપાંચો ત્રિશલાનંદ !
ઇંદ્ર શંકા ફરે ટળી, વીર ! અતુલબલી ! સુખકંદ રે;
હે વૈશાલી રે ! હે વૈશાલી ! ખમા તને, રે કુંવર ખમા ખમા.
ગાઉં હાલરડું જગ મંગલકાર, હે વૈશાલી રે ! વૈશાલી ખમા તને.
રે કુંવર ખમા તને. મારા મનડાનાં (૪)

(સાખી.)

એ...વિશ્વખંધુ વિશ્વંભરુ, વિશ્વ-વંદ્ય વડવીર;
સિદ્ધારથ કુલ ચંદ્રમા, વર્ધમાન હે મહાવીર ! રે-
હે વૈશાલી રે ! હે વૈશાલી ખમા તને, ઓ કુંવર ખમા ખમા.
નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ સુખકાર ! કુંવર હે વૈશાલી રે ! વૈશાલી ખમા તને.
રે કુંવર ખમા ખમા મારા મનડાનાં (૫)

શ્રી મહાવીર જિન સ્તવન.

(રચયિતા:—જવાનમલ કુલચંદ્ર નાગોત્રા સોલંકી.)

(રાગ-દેખી શ્રી પાશ્વંતણી.)

મૂર્તિ દીઠી છે મહાવીરની સોહામણા,
જોતાં તે હર્ષ ઉમરાય રે, સ્વામિણ સેવકને તારો.
પ્રભુજી શિવસુખ આપો. ૧

ત્રિશલા માતાની પ્રભુ દૂખે ઉપન્યા,
નામ પાડ્યું વર્ધમાન રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૨

રમત ગમ્મતમાં પ્રભુ મોટા તો થયા,
આઠ વર્ષ એમ જાય રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૩

બાલકોની સાથે પ્રભુ રમત રમતા,
આઠ્યો ભયંકર નાગ રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૪

નાગ દેખી બધા નાસી ગયા પણ,
મહાવીરે ફેંક્યો તે નાગ રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૫

દેવ હારીને પ્રભુ પાય પડ્યો છે,
નામ પાડ્યું મહાવીર રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૬

લગ્ન કરી, પછી દીક્ષા લઈને,
પામ્યા તે કેવળજ્ઞાન રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૭

તીર્થંકર થઈ પ્રભુ મોક્ષે સિધાવ્યા,
બાલ મંડલ ગાવે ગુણ રે. સ્વા. પ્ર. મૂર્તિ. ૮

જૈન સાહિત્યના પ્રચાર માટે જૈન સમાજે પ્રયત્નવાન થવું જોઈએ.

જૈન દર્શનનું સાહિત્ય અતિ મૂલ્યવાન છે. તેનો દેશ-પ્રદેશોમાં જો તેનો વિપુલ રીતે પ્રચાર થાય તો ખરી કિંમત અંકાય તેમ છે એટલું જ નહિ પરંતુ દેશ-પરદેશના દર્શનશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓ જોમ તેની કિંમત કરી શકે તેમ છે, તેમ જૈન ધર્મનું જૂનું સ્થાન મેળવવા માટે સાહિત્ય પ્રચાર પણ એક અંગ બની શકે તેમ છે. અને તેવા વિદ્વાનોના હાથમાં હજી પહોંચ્યું નથી તે માટે દક્ષિણવિહારી પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી સિદ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજ પ્રશિષ્ય સાહિત્ય-પ્રતિષ્ઠા અને ન્યાયના નિષ્ણાત પૂજ્ય જમ્બુવિજયજી મહારાજ તેવા પ્રચાર માટે સદા પ્રયત્નશીલ છે તે નીચેના ઇત્રેજી પર અને તેનો અનુવાદ વાંચવાથી માલમ પડે તેમ છે.

HARVARD UNIVERSITY
Department of Indic Philology
Widener Library 273
Cambridge 38, Mass.

Daniel H. H. Ingalls
Chairman.

March 21, 1952.

Jain Muni Jambuvijay,
% Jain Atmanand Sabha,
P. O. Bhavnagar. India.
Dear Sir,

I beg to acknowledge with thanks your gift of the following two books to the Harvard College Library.

- 1) Śrīmat Sūtrakṛtāṅgam, Part 1 (prathamah śrutaskandhah) with commentary and ṭippaṇi.
- 2) Śrī-Śāstravarttasamuccayah of Śrī Haribhadra Suri.

In the past, the scriptures and philosophy of Hinduism and Buddhism have been far better represented in our library than those of Jainism. Your books come, therefore, not only as a welcome but as a most valuable addition to our collection.

Yours very sincerely,
Daniel H. H. Ingalls.

હારવર્ડ યુનિવર્સિટી
ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઇન્ડીક ફાયલોસોજી,
વાઇડેનર લાયબ્રેરી ૨૭૩
કેમ્બ્રિજ ૩૮ માસ.

પ્રમુખ : ડેનીયલ એચ. એચ. ઇન્ગોલ્ડસ

જૈન મુનિ જમ્બુવિજયજી,
૬૦ આત્માનંદ સભા, ભાવનગર.
વહાલા સાહેબ,

હારવર્ડ કોલેજ લાયબ્રેરીને આપે ભેટ મોકલેલ નીચેના બે પુસ્તકો સાબાર સ્વીકારું છું.

- (૧) શ્રીમત્સુત્રકૃતાંગ, ભાગ ૧ લો. ટિપ્પણ સહિત.
- (૨) શ્રી શાસ્ત્રવર્તાસમુચ્ચય, શ્રી હરિભદ્રસૂરિકૃત.

અગાઉ અમારી લાયબ્રેરીમાં જૈન દર્શનના શાસ્ત્રો અને તત્ત્વજ્ઞાનના પુસ્તકો કરતાં અમારી લાયબ્રેરીમાં હિંદુ ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મના પુસ્તકો વધારે મોટા પ્રમાણમાં હતા તેથી તમારા પુસ્તકોએ અમારા પુસ્તક સંગ્રહમાં આવકારદાયક જ નહિ પણ અત્યંત કિંમતી વધારો કર્યો છે.

તમારો-ડેનીયલ એચ. એચ. ઇન્ગોલ્ડસ

આ સભાના (કથારત્નકોષ ગ્રંથ) સાહિત્ય માટે અભિપ્રાય.

તા ૨૦-૩-૫૨:-પાલીતાણા

શ્રી આત્માનંદ જૈન સભાદારો પ્રકાશિત 'શ્રી કથારત્નકોશ' નું દર્શકાર પુસ્તક સુશ્રાવક શ્રી વલ્લભ દાસભાઈ ગાંધી કે જેઓ સંસ્થાના પ્રાણ સભા છે, તેમના હસ્તક મળ્યું. પૂઠ આં શ્રી દેવભદ્રસૂરિય મં ની આ કૃતિ ખૂબ જ વિશિષ્ટ, ઉપયોગી તથા જૈન કથા સાહિત્યમાં આકર-સંગ્રહ ગ્રંથ સમાન છે. શ્રી મહાવીર ચરિત્રના ગ્રંથકર્તાની આ રચના તેઓનું બહુશ્રુતપણું તથા પ્રાકૃત ભાષાનું પ્રભુત્વ દર્શાવે છે. ગ્રંથમાં અનેકવિધ વિષયોને સુંદર રીતે સંકલિત કરવામાં આવ્યા છે.

આવા અનુપમ ગ્રંથના અનુવાદની આવશ્યકતા હતી, જે કાર્ય સંસ્થાએ હાથ ધરીને સર્વાંગસુંદર રીતે પાર પાડ્યું છે, તે બહુજ્ઞ આત્માનંદો વિષય છે. મૂલ ગ્રંથ પણ સંસ્થા દ્વારા અનેક ઉપયોગી રીપ્પણ સાથે પ્રસિદ્ધ થયો હતો. આજે ભાષાંતરરૂપે ફરી સંસ્થા પ્રકાશિત કરે છે. કહેવું જોઈએ કે 'શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર એક એવી જૈન સમાજની સંસ્થા છે, કે જૈન સાહિત્યના અત્યુત્તમ ગ્રંથરત્નો સંસ્કૃત, પ્રાકૃત તથા ગૂર્જર ભાષામાં પ્રસિદ્ધ કરતી રહી છે. સંસ્થાનાં પ્રત્યેક પ્રકાશનો મૌલિક, તથા હેઠ્ઠામાં હેઠ્ઠી સંપાદન પદ્ધતિપૂર્વકનાં હોવાથી ખૂબ જ લોકોપયોગી હોય છે. સુંદર, સુધક તથા આકર્ષક રૂપરંગમાં પ્રત્યેક પુસ્તકો પ્રસિદ્ધ થાય છે.

'કથારત્નકોશ' ગ્રંથ પણ એ રીતે બાહ્યથી પણ કલાત્મક પદ્ધતિએ પ્રસિદ્ધ થયો છે. આવા પ્રકાશનોની પ્રસિદ્ધિમાં સંસ્થાના વ્યવસ્થાપકોની દૃષ્ટિ જગ્રત છે, એમ ધોડોભર લાગ્યા વિના રહેવું નથી.

આમાં સભાના માનદર્મની સાહિત્યસેવી ભાઈ વલ્લભદાસ ગાંધીની જહેમત, લાગણી અને સુરચિ પ્રશંસાપાત્ર છે.

આ રીતે, પૂઠપાદ પરમગુરુદેવ સુરિપુરંદર આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજયનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજના પુણ્યાભિધાનથી - સંકળાયેલ સંસ્થા શ્રી આત્માનંદ સભા જૈન સાહિત્યની યશસ્વી સેવા દીર્ઘકાલપર્યંત કરતી રહો! એ જ એક શુભ અભિલાષા. સિદ્ધક્ષેત્ર;

પં. શ્રી કનકવિજયજી.

સુધારો.

૧. સીમધર-શોભાતરંગની સમાલોચના ગયા અંકના પા. ૧૨૪ મેં આપેલી છે, જેમાં મૂળ ગ્રંથ શ્રી ગુણનિધાનસૂરિયના શિષ્ય સેવકે રચેલો છે તેમ જણાવેલ છે, પરંતુ સંપાદકીય-વક્તવ્ય કે જે સંપાદક વિદ્વાન મુનિવર શ્રી અભયસાગરજી મહારાજે લખેલ છે તે વાંચતાં "સા. તેજપાલ" ગ્રંથકર્તા અને પ્રતના ચિત્રો બતાવનાર સા. કલ્યાણ છે એમ સિદ્ધ થયું છે.

૨. તેમાં આગમોદ્ધારક શ્રી સાગરાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજના પ્રૌત્સાહનથી સંપાદક મહારાજશ્રીએ સંકલના કરી છે એમ લખ્યું છે, તેને બદલે પૂજ્ય સાગરાનંદ સૂરીશ્વરજી મહારાજના સ્વર્ગવાસ પછી પાલીતાણામાં આતુર્માંસ તિરાજમાન શ્રીમાન્ ચંદ્રસાગરસૂરિય મહારાજના પ્રૌત્સાહનવડે સંપાદનકાર્ય થયું છે તેમ વાંચવું.

વર્તમાન સમાચાર

ભારતની પ્રજાની સેવા માટે, શ્રી ભોગીલાલભાઈની રાજસભા
(કાઉન્સિલ ઑફ સ્ટેટ) માં થયેલ વરણી.

તે માટે શ્રી ભાવનગર શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘે કરેલો અનુપમ સત્કાર.

સૌરાષ્ટ્રના મહાન ઉદ્યોગપતિ દાનવીર પુણ્ય પ્રભાવક પુરુષ શેઠ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ મહાલક્ષ્મી મીલવાળાની ભારત રાજસભામાં સભ્ય તરીકે વરણી થવાથી જૈન સમાજની રાષ્ટ્ર ભાવના બહાર આવી છે અને તેથી ભારત સરકારની વધુ નિકટ જૈન સમાજ આવેલ હોય તે પ્રશંસનીય છે. તેની ખુશાલીમાં શ્રી ભાવનગર જૈન સ્વ. મૂર્તિપૂજક સંઘ તરફથી એક ભાવજીનો સત્કાર સમારંભ તા. ૩૦-૩-૫૨ રવિવારના રોજ મહેતા બળવંતરાય ગોપાળજીના પ્રમુખપણા નીચે શ્રી સમવસરણના વંકામાં યોજાયો હતો. મંડપને સુશોભિત કરવામાં આવ્યો હતો, જૈન જૈનેતર બહેનો બાઈઓ વગેરેની શુભારે ચાર હજાર માણસોની મેદની વચ્ચે સમારંભની શરૂઆત થઈ હતી. મંગળાચરણ થયા બાદ શેઠશ્રી ગુલાબચંદ આજુદંજીની દરખાસ્ત અને શ્રી જગજીવનદાસ ભગવાનદાસના ટેકાથી શ્રીયુત બળવંતરાયભાઈએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું.

બહારગામના સૌરાષ્ટ્રના પ્રવાનો, ઉદ્યોગપતિઓ, જૈન સંઘ, સંસ્થાઓ વગેરેના શુભાશીષના દોહસો ઉપરાંતના સંદેશાઓ શ્રીયુત વિઠ્ઠલદાસ મૂળચંદે વાંચી સંભળાવ્યા હતા. બાદ ભાવનગર શ્રી સંઘના સેક્રેટરી શ્રીયુત જુહાભાઈએ કહ્યું કે-શ્રીયુત ભોગીલાલભાઈ અહિં આવ્યા ત્યારથી તેમનો જૈન જૈનેતરે સારો લાભ લીધો છે, તેમનામાં શહેરી તરીકેના ધણા ગુણો છે અને ભારત સરકારની રાજસભામાં તેઓ પ્રતિનિધિ નિભાણા માટે આ સમારંભ શ્રી સંઘે યોજ્યો છે.

સારબાદ શાહ ગુલાબચંદ લલ્લુભાઈએ શેઠશ્રીની ઉદાર ભાવના માટે, શ્રી હરજીવનદાસ કાળીદાસે શેઠ

સાહેબની વિશાળ દૃષ્ટિ અને ઉદારતા માટે, શ્રી જીવ-રાજભાઈ ઓધવજી દોશીએ શેઠ સાહેબની વિવેકદૃષ્ટિ માટે, અમદાવાદવાળા શેઠ અમૃતલાલભાઈ કાળીદાસે પોતાનો લાંબા વખતનો શેઠશ્રી ભોગીલાલભાઈની

શ્રીયુત બળવંતરાય ગોપાળજી મહેતા.

સાથેના પરિચયને લઈને શેઠ સાહેબની શક્તિ, કાર્ય-કુશળતા અને ઉદારતા વગેરે માટે, પાલીતાણાવાળા ડોક્ટર બાવીશીએ શેઠશ્રીના દાન અને દયાળુપણા માટે, મુનિશ્રી કલ્યાણચંદજીએ શેઠની વિશાળ દૃષ્ટિ, કર્તવ્ય-પરાયણતા, રાષ્ટ્રપ્રેમ, સહાયતા વગેરે ગુણો વિશે વક્તવ્યો રજૂ કર્યા હતાં.

ત્યારબાદ વકીલ ચત્રભૂજ જ્યેઠભાઈએ માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યું હતું અને શ્રી સંઘના સેક્રેટરી શેઠ જુહાભાઈએ અભિનંદનપત્ર રૂપાના કારકેટ સાથે

શેઠ સાહેબ બોગીલાલભાઈને અર્પણ કરવા પ્રમુખ સાહેબને વિનંતિ કરતાં શ્રીયુત્તમ બળવંતરાયભાઈએ શેઠશ્રી બોગીલાલભાઈને અર્પણ કર્યું હતું. અને શ્રી સંઘના કૂલહાર અર્પણ કર્યા બાદ સ્થાનિક અને ગોહિલવાડના સંઘો, સંસ્થાઓના બહારગામથી શેઠ સાહેબનો સત્કારવા આવેલ પ્રતિનિધિઓ તરફથી (શુભારે સવાસો ઉપરાંત) કૂલહારે શેઠ સાહેબને પહેરાવી (અર્પણ કરી) સત્કાર

શ્રી ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ શેઠ.

કરવામાં આવ્યો હતો. સન્માનની બાવબીની વિધિ, પ્રેમ અને લાગણીથી ઉભરાઈ જતી હતી. તે પૂર્ણ થયા બાદ શેઠ સાહેબ બોગીલાલભાઈએ પોતાને આપેલ આ માન માટે સર્વનો ઉપકાર માન્યો હતો અને આ માન મને નહિં પણ કાંગ્રેસને છે. માન-પત્રમાં મારા માટે જે કહેવાયેલ છે તેવું મેં ક્યું નથી. અને પરમાત્માએ મારામાં કરેલી પ્રેરણાથી જે થોડું ધણું બની શક્યું તે ક્યું છે વગેરે વક્તવ્યથી પોતાની લઘુતા હૃદયપૂર્વક રજૂ કરી હતી. બળવંતરાયભાઈ જેવા સેવાના મહારથી મારી સાથે છે તેથી દેશના સમસ્ત હિતને લક્ષમાં રાખી સૌરાષ્ટ્રના હિત માટે બની શકે તેટલું કરીશ

તેમ જણાવી ફરીથી સૌનો ઉપકાર માન્યો હતો. ત્યારબાદ પ્રમુખસ્થાનેથી શ્રીયુત્તમ બળવંતરાય મહેતાએ શ્રીયુત્તમ બોગીલાલભાઈના ગુણો, કુશાગ્રબુદ્ધિ, એક અસાધારણ ઉદ્યોગપતિ તરીકે પ્રશંસા કર્યા બાદ શેઠ ભોગીલાલભાઈએ બધી પ્રવૃત્તિમાંથી નિવૃત્તિ લઈ હવે રાષ્ટ્રસેવાની દીક્ષા લીધી છે વગેરે પ્રમુખ-સ્થાનેથી જણાવ્યું હતું.

બીજો દિવસે શેઠ સાહેબ બોગીલાલભાઈના સન્માનાર્થે અને શ્રી રમણિકલાલભાઈ ભોગીલાલભાઈ યુરોપ અમેરિકાની મુસાફરીએ જવાના હોવાથી તેમની સફર સફળ ધનિષ્ઠા શ્રી બળવંતરાય-ભાઈના પ્રમુખપણા નીચે જૈન સમાજની સર્વ યાતિઓ તરફથી મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. મંગળાચરણ વગેરે થયા બાદ શ્રી રમણિકલાલભાઈએ જણાવ્યું કે— આ મુસાફરી કરવાનો મારો હેતુ આપણા દેશમાં ઉદ્યોગધંધાનો કેમ વિકાસ થાય, દેશની ગરીબી કેમ દૂર થાય તે સંબંધી જ્ઞાન મેળવવાનો છે. વગેરે વક્તવ્ય રજૂ કર્યું હતું.

પ્રમુખસ્થાનેથી બળવંતરાયભાઈએ જણાવ્યું કે— શેઠ ભોગીલાલભાઈમાં જે બાવના, ઉદારતા છે તે શેઠ

શેઠશ્રી રમણિકલાલ ભોગીલાલભાઈ

શ્રી રમણિકાલભાઈમાં વારસામાં ઉતરી છે. કોંગ્રેસ અને જૈન સમાજના મત એક છે.

મને સ્વપ્નો સેવવાનો શોખ છે અને ચાર સ્વપ્નો ભાવનગર જૈન સમાજ માટે મારા જીવનમાં પડ્યા છે.

પ્રથમ સ્વપ્ન:—ભાવનગરમાં (શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા શ્રી આત્મકાન્તિ જ્ઞાનભંડારમાં) એ હજાર લખેલી સુંદર પ્રતો છે. ખૂબ ચિંતન અને ભક્તિભાવે લખાયેલી છે જેમાં જૈનધર્મના મહામૂલા અનેકાંતવાદ, ષડશ્નનું સ્વરૂપ રજૂ કરવામાં આવેલ છે. એ પ્રતોનું સાહિત્ય આજની પ્રગતિ ઉપયોગમાં આવે તે રીતે જનતા સમક્ષ મૂકવું તે જૈન સંઘનું પરમ કર્તવ્ય છે. જસો પ્રતોનું સંશોધન પ્રકાશન થયું છે, પણ હજી બાકી છે તે કાર્ય જરૂર ઉપાડવું ધટે.

બીજું સ્વપ્ન:—વલ્લભીપુરના પ્રાચીન જ્ઞાનભંડાર રત્નસંઘનું હાલમાં ખૂબ પુણ્યવિજયજી મહારાજ મહામૂલા સાહિત્યનું સંશોધન કરી રહ્યા છે, જેમાં ગુજરાતનો સળંગ ઇતિહાસ પછો છે તે સંશોધન-કાર્યને વેગ આપવાની જરૂર છે.

ત્રીજું સ્વપ્ન:—અમદાવાદમાં ચાલે છે તે પ્રમાણે સૌરાષ્ટ્રમાં જૈન ચેર સ્થાપવાની જરૂર છે.

ચોથું સ્વપ્ન:—વલ્લભીપુરના પુરાતત્ત્વો, આ શહેરમાં જૈન શાસ્ત્રો લિપિબદ્ધ થયા છે. ભૂગર્ભોમાં અનેક પુરાતત્ત્વો પડ્યા છે. તેનું પદ્ધતિસર સંશોધન કરવાની જરૂર છે વગેરે જૈન સમાજને ઉપયોગી વિષયો ઉપર વિવેચન કર્યું હતું. સારવાદ અદ્વાદાર પછી મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

પ્રાચીન પ્રતોનું દિગ્દર્શન કરવા તપાસવાની ઇચ્છા હોવાથી કરવામાં આવેલું આમંત્રણ.

તા. ૧ લી એપ્રિલ મંગળવારના રોજ સવારના સાડા નવ વાગે સભામાં તેઓશ્રી, શેઠ સાહેબ ભોગીલાલભાઈ, વેરા ખાન્તિલાલભાઈ, પેટ્રન સાહેબે. શ્રી જળવંતરાયભાઈ સભામાં ઉપરોક્ત કારણે વીઝીટ લેવા આવવાના ખચર અગાઉ શ્રી મેનેજિંગ કમીટીના સભ્યો વગેરેને આપવાથી સર્વ આગ્યા હતાં. જળવંતરાયભાઈએ જ્ઞાનમંદિર, તેની વ્યવસ્થા, તે માંહેની સુરક્ષિત હસ્તલિખિત ૨૦૦૦ પ્રતો જોઈ સભાની ખૂબ પ્રશંસા કરી હતી. ત્યારબાદ સભાના મુખ્ય સેક્રેટરી ગાંધી વલ્લભદાસે સભાનો ઇતિહાસ સંક્ષિપ્તમાં કહ્યા બાદ મૂળ (પ્રાકૃત, સંસ્કૃત) અને અનુવાદોના પૂર્વાચાર્યોરચિત શુમારે જસો મંથેના પ્રકાશનોની હડકત અને સુંદર મંથો દૃષ્ટિગોચર કર્યા હતા, એ સર્વ જોઈ શ્રીયુત જળવંતભાઈએ ઘણો જ સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો, તેમજ હજી પણ વિશેષ સાહિત્યનું વધુમાં વધુ પ્રકાશન કરવા જૈનચેરની સ્થાપના કરવા તેમજ સાહિત્ય સેવાભાવે વલ્લભદાસભાઈને પોતાના વારસદાર તરીકે એક ભાઈને તૈયાર કરવા સૂચન કર્યું હતું.

રા. રા. શેઠ શ્રી ભોગીલાલભાઈ રાજસભામાં ચૂંટાયા તે માટે કોંગ્રેસ, સૌરાષ્ટ્ર સરકારનો આભાર માન્યો અને શેઠ સાહેબ રાજસભામાં ચૂંટાયા માટે ખુશાલી વ્યક્ત કરી અને છેવટે શ્રીયુત રમણિકલાલભાઈની સફળ સફર ઇચ્છી અને પિતા પુત્ર વિશેષ યશસ્વી નિવડો તેમ આનંદપૂર્વક વ્યક્ત કર્યું હતું બાદ અદ્વાદાર લઈ હારતોએ એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા.

પરિધરપદ્ધતિ પ્રદેશ તથા ઉત્તરભારતના જૈન સમાજના પ્રતિષ્ઠા.

ફાલ્ગુન શુદી ૧૦ મીએ વડોદરા શહેરના સમસ્ત શ્રી સંઘ માટે આનંદનો દિવસ હતો. શ્રી આત્માનંદ જૈન ઉપાશ્રય ધડિયાળી પોળ માનવ-મેદનીથી ઉમરાઈ જતો હતો.

પંચાંગકેસરી યુગવીર જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસૂરીધરજી મહારાજ સહેબે પોતાના

માન્યવર જળવંતરાયભાઈ ગોપાળજી મહેતાએ લીધેલી શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાની વીઝીટ (મુલાકાત.) શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા માંહેના સભાના સાહિત્ય પ્રકાશનો, જ્ઞાનમંદિર અને તે માંહેની હસ્તલિખિત

શિષ્યો પંચાશ સમુદ્રવિજયજી અને પૂર્ણાનંદ-
વિજયજીને ઉપાધ્યાય પદવીથી વિભૂષિત કર્યા હતા.
આચાર્ય શ્રી ઉમંગેસુરજી મહારાજ પંચાશ
પધારવાના હોઈ પોતાનો ભાર એઓને સોંપ્યો હતો.

નસુદેવને દીક્ષા આપવામાં આવી. નામ
જશેદાશ્રીજી રાખી ઈકારશ્રીજીના શિષ્યા તરીકે
જહેર કર્યા હતા. વડોદરા શ્રી સંઘ તેમજ શ્રી
શત્રુજયતીર્થાવતાર પ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે મુંબઈ
આદિ અનેક ગ્રામનગરોથી પધારેલા ભાઈઓ સાથે
મળી પંચાશકેસરી યુગવીર આચાર્ય શ્રી વિજય-
વલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજને “શાસનસમ્રાટ”ની
પદવીથી વિભૂષિત કર્યા, પણ પંચાશકેસરીએ આ
પદવીનો સંપૂર્ણ હૃદયપૂર્વક અસ્વીકાર કર્યો હતો. લોકો
ઉત્સાહમાં આવી “શાસનસમ્રાટ”ના જય-નાદોથી
ઉપાશ્રયને ગમવતા હતા તેમ તેમ પંચાશકેસરી
આચાર્ય મહારાજને નહિ, નહિ, કહી અસ્વીકાર કર્યો
હતો. કાલના મુકામે અધિવેશન વખતે શ્રી જૈન સંઘે
પ્રયત્ન કર્યો હતો પણ પંચાશકેસરીએ સાં પણ સાફ
ઇન્કાર કર્યો હતો, અને “મને પદવી ન જોઈએ, કામ
જોઈએ છે, કંઈ કામ કરી દેખાડો.” ઇત્યાદિ.

પ્રતિષ્ઠા

મહાત્મા ગાંધી રોડ પર આવેલ આદીશ્વરમંચનું
પ્રાચીન મંદિર જીર્ણુ થતાં શ્રી સંઘે મૂળ પાયાથી જ
ત્રણ મજલીય અને ત્રણ શિખરીય ગગનચુંબી
વિશાળ “શ્રી શત્રુજયતીર્થાવતાર પ્રાસાદ નામનું”
મંદિર બંધાવેલ જેની પ્રતિષ્ઠા વગેરે વિશાળ સાધુ,
સાધ્વી સમુદાય સહિત આચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભ-
સૂરીશ્વરજી મહારાજે પોતાના પૂર્વજીવન વરદે હસ્તે કરાવી
હતી, તેમજ શ્રી પુડરીકસ્વામીજી તથા ગોતમસ્વામીજી,
સુધર્માસ્વામીજી અને વિજયવાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજ
તેમજ શિષ્યશાસ્ત્રમહોદય આચાર્ય શ્રી જયસિંહ-
સૂરજી મહારાજનો પ્રતિભાઓ તેમજ શાન્તમૂર્તિ
શ્રી હંસવિજયજી મહારાજનો ચરણપાદુકા વગેરેની
પ્રતિષ્ઠા ધામધૂમધૂર્વક થઈ હતી. એકાદશીએ શ્રી

શત્રુજયતીર્થાવતારપ્રાસાદની ઉદ્ઘાટન ક્રિયા કરા-
વવામાં આવી. મુખ્ય કાર્યકર્તા વાઢીલાલ મગનલાલ
વેદે જીભા યજ્ઞ આ શુભ કાર્ય માટે મારાથી કોઈ
કારણે જે કાંઈના દિલ દુભાયા હશે તે બદલ હું
સંધની મારી ચાહું છું તેમ જણાવ્યું હતું.

ઉપ્યુદેશન

કાગળ વદિ પ્રતિપદાએ શ્રી સંઘનું (પચાસ
પંચાશી આગેવાનોનું) ઉપ્યુદેશન આચાર્યશ્રીજીને
પંચાશ જલદી પધારવા વિનંતી કરવા આવ્યું.

સંકાન્તી:

મુંબઈથી અહિં ત્રીજી વાર આવેલ ઉપ્યુદેશન
શેઠ કુલચંદ શામજી, કાંતિલાલ ઇશ્વરલાલ વગેરેએ
પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી કરી. વાઢીલાલ મગન-
લાલ વેદે વગેરેએ વડોદરા ચાતુર્માસ કરવા અત્યા-
ગ્રહભરી વિનંતી કરી. આજે સંકાન્તી હોવાથી
માંગલિક રમરણ સંભળાવી ચેત્ર સંકાન્તીનું નામ
સંભળાવ્યું અને ઉપદેશ આપ્યો હતો.

આચાર્યશ્રીજીના અનિશ્ચિત ઉત્તરથી મુંબઈથી
આવેલ ઉપ્યુદેશનના ભાઈઓ કાંઈક નિરાશા અનુભવી
ખીજનો સાંગે જ પાછા વિદાય થઈ ગયા, પરંતુ
ત્રીજના દિવસે આચાર્યશ્રીજીનો વિચાર મુંબઈ માટે
મક્કમ થયો અને મુંબઈ જવાને માટે વિહાર કર્યો.

આચાર્યશ્રીજીના મુંબઈ તરફનો વિહાર—

ચોથ ને બપોરના ઠા વાગે સાધુ સમુદાય સહિત
જની શેરીના શ્રી આત્માનંદ જૈન ઉપાશ્રયેથી ફરી
શહેર બહાર પ્રતાપનગરમાં જૈન વિદ્યાર્થી આશ્રમમાં
પધાર્યા. અહિં સુધી વડોદરાનો શ્રી સંઘ લગભગ
ત્રણ-ચાર હજાર માનવ સમૂહ વળાવવા આવ્યો.

પાંચમે વિહાર કરી કલનપુર, યુવાવી થઈ સાતમે
ડભોઇ પધાર્યા. નગરપ્રવેશ ધામધૂમપૂર્વક કરાવ્યો.
સીનાર અને પાલેજના શ્રી સંઘના અભાગ્રહ હોવાથી
એઓની વિનંતી સ્વીકારાઈ હતી.

સીનાર

નવમીને દિવસે આચાર્યશ્રીજી ડભોઇથી વિહાર

કરી વડજ થઈ સમીર પધાર્યા. દશમીએ આચાર્ય-
બોલ પધારતાં અત્રે બિરાજેલ પંન્યાસ ભદ્રકંઠ-
વિજયજી મહારાજ આદિ સામૈયામાં પધાર્યા હતા.
પંન્યાસજી શ્રી ભદ્રકંઠવિજયજી મહારાજે જણાવ્યું
કે-આજે ઉપાશ્રય ચિકાર ભરાયો છે, જે કોઈ દિવસે
ઉપાશ્રયમાં પત્ર ન મૂકે એા ભાઈઓ પણ નજરે પડે
છે, એ કોનો પ્રભાવ છે? આ ચારિત્રશીલ પ્રભાવશાલી
ગુરુવર્યનો છે. આટલી વૃદ્ધાવસ્થા છતાં ચહેરા ઉપર
કવી આનંદની ઊર્મિઓ છવાઈ રહી છે. જૈનશાસન
જ્યવંતું છે. ઇલાદિ.

વિહાર કરી કમીલપર અને અગીયારસે શામળા-
મામ, બારસે પાલેજ પધાર્યા. સમારોહપૂર્વક પ્રવેશ
કરાવવામાં આવ્યો હતો. ચૌદશે વિહાર કરી અંગા-
રેશ્વર થઈ અમાવાસ્યાએ ઝઘડીઆ તીથે પધાર્યા
શ્રીસંઘે સ્વાગત કયું. આચાર્યશ્રીજીએ માંગલિક
સંભળાવ્યું. બપોરે આચાર્યશ્રીજીની આગાથી
ઉપાધ્યાય સમુદ્રવિજયજીએ ભાષણ આપ્યું હતું.

જન્મ જયંતિ

ચૈત્ર શુદ્ધ પ્રતિપદાએ ન્યાયાભોનિધિ જૈનાચાર્ય
શ્રીમદ્ વિજયાનંદસૂરીશ્વર (આત્મારામજી) મહા-
રાજની જન્મજયંતિ હોવાથી જયંતિનાયકની વાસ-
ક્ષેપ પૂજા કરી, વડોદરાનિવાસી વાડીલાલ મગન-
લાલ વૈદ, મુંબઈનિવાસી શેઠ પ્રભુચંદ શામજી તેમજ
મુનિરાજ શ્રી જનકવિજયજીએ જયંતિનાયકના વિષે
સુંદર વિવેચન કયું. આચાર્યશ્રીજીએ જણાવ્યું કે-
જયંતિનાયકના વિષયમાં ઘણું કહેવાયું છે. લુધીયા-
નામાં એક આર્યસમાજીએ આવી જયંતિનાયકને
પ્રશ્ન કર્યો કે-આપે દેવમંદિરો તો ઊભા કર્યા પણ
સરસ્વતી મંદિર કેમ નથી ઊભા કરતા? આના
જવાબમાં જયંતિનાયકે જણાવ્યું કે-પહેલાં દેવ-
મંદિરો બંધાવવાની આવશ્યકતા હતી તે પૂરી
થઈ, હવે સરસ્વતી મંદિર બંધાવવાની જરૂરિયાત છે,
તે ગુજરાંવાલા જઈ પૂરી કરવા વિચાર રાખું છું,
પણ ગુરૂદેવનો સ્વર્ગવાસ ત્યાં થવાથી તે પૂરી કરી
ન શક્યા તે કાર્ય કરવાનો ભાર આપણા સર્વનો છે.

ઝંઘડીયા તીથે પર જૈન ખોડીંગ સ્થાપન કરવા ઉપ-
દેશ આપ્યો. પૂર્વની ઘટના આવી કે સં. ૧૯૬૨માં
જ્યારે મુંબઈથી આત્માનંદ શતાબ્દ ઉજવવા પાટણ
જતા હતા ત્યારે શેઠ માણેકચંદભાઈએ વિનંતિ
કરેલી કે આપ અહિંઆ સ્થિરતા કરો તો ખોડી-
ંગની સ્થાપના કરીએ, પણ સમય ન હોવાથી
ત્યારે સ્થિરતા ન થઈ શકી. શ્રી ગુરૂદેવની જયંતિના
સ્મરણાર્થે આ કામ કરવું જરૂરી છે. ઇલાદિ.

ઉપાધ્યાય સમુદ્રવિજયજીએ જણાવ્યું કે-આ
કામ કરીને જ ઉકવું જોઈએ. ખોલો અહિં ખોડી-
ંગની જરૂરીઆત છે કે નહિં? છે તો પછી વાર શી?
ઇલાદિ. સુરતનિવાસી હિરાલાલ યુનીલાલે (વહિવટ-
કર્તા) જણાવ્યું કે-અમો અમારાથી બનતી સહાય
આપવા તૈયાર છીએ. શેઠ મૂળચંદભાઈએ જણાવ્યું
કે-આ ઇલાકામાં ખોડીંગની જરૂરીઆત છે ખરી
પણ ગરીબી છે. ૧૦૦ ઘરોમાં ૧૫ ઘરવાળાને એક
ટંકનું ખાવાનું પૂરું નથી મળતું તેનું કેમ? હાલ
પાંચ વર્ષ માટે પ્રયત્ન કરવો ઠીક છે, પછી ચાલશે
તો થઈ પડશે. ઇલાદિ.

ઉપાધ્યાયજી શ્રી પૂર્ણાનંદવિજયજીએ જણાવ્યું
કે-કરવાનું શું કામ છે? ગુરૂદેવનો આશીર્વાદ છે,
ઇલાદિ વાટાઘાટ થયા પછી સાત વર્ષ માટે બોલીથી
વાર્ષિક રકમો નોંધાઈ અને “શ્રી આત્માનંદ જૈન
ગુરૂકુલ ઝંઘડીયા” સ્થાપન કરવાનું નક્કી થયું. નેમુ-
ભાઈની વાડીનો વિનંતિપત્ર આવ્યો. આચાર્યશ્રીજી
ઝંઘડીયાથી વિહાર કરી નવમી-દશમીએ સુરત પધા-
રવા વડી છે અને મહાવીરજયંતિ અને ચૈત્રવદિ
ક ની સંક્રાન્તિ ત્યાં કરશે. જાણવા પ્રમાણે સુરત
આચાર્યમહારાજ સપરિવાર બિરાજમાન થયા છે.

શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરુકુળ પાલી-
તાણાને સારી રકમની સખાવત કરનાર શેઠ
શ્રી ભાણુભાઈ ભુદરાજનું તેમજ તન, મન,
ધનથી સેવા આપનાર સદ્ગત પ્રમુખ શેઠ
ફકીરચંદ કેશરીચંદના આરસના બરહની

અનાવરણ વિધિ તેમજ ઘણા વર્ષો સુધી સેવા કરનાર સેક્રેટરી લલ્લુભાઈ કરમચંદને રૂપાના કાસ્ટેકમાં માનપત્ર આપવાનો મેળાવડો. ગયા ફાગણ શુદ્ધ ૨ ના રોજ તે સંસ્થાના માનનીય પ્રમુખ શેઠ મોહોલાલભાઈ મગનલાલના પ્રમુખપણા નીચે કરવામાં આવ્યો હતો. મુંબઈની તેમજ પાલીતાણાની કાર્યવાહક કમીટીના સભ્યો તેમજ અન્ય મુંબઈ, ભાવનગર વગેરે શહેરના આમંત્રિત ગૃહસ્થો પધાર્યા હતા મંગળાચરણ થયા પછી સંસ્થાના ઉપપ્રમુખ, મુનિ-મહારાજો અને ગૃહસ્થોના વિવેચનો થયા હતા માનપત્ર સંસ્થાના ટ્રેઝરર શ્રીયુત પ્રવીણચંદ્રભાઈએ વાંચી જતાવ્યું હતું. આ સંસ્થામાં થોડા વખત પછી કેમસ્ટ્રકુલની સગવડતાવાળું મકાન તૈયાર કરવા માટે નિર્ણય થયો હતો.

ગુરુભક્તિ

શ્રી આત્મારામજી મહારાજની જન્મ જયન્તિ પરમપૂજ્ય ગુરુદેવ પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રીમદ્ વિજયનાનંદસૂરીશ્વર(આત્મારામજી) મહારાજની જન્મ જયન્તિ ચૈત્ર સુદિ ૧ તા. ૨૬-૩-૫૨ બુધવારે દર વર્ષના રાખેતા મુજબ આ સભા તરફથી શ્રી સિદ્ધાચળજી તીર્થ ઉપર ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક ધામધુમથી ઉજવવામાં આવી હતી.

આ પ્રસંગે શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના હોદ્દદારો, (કાર્યવાહક) લાઈફમેમ્બરો, ગુરુદેવનાં ભક્તો તથા રટાકના માણસો પાલીતાણાખાતે સારી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત થયા હતા. આ દિવસે શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર શ્રી આદીશ્વર ભગવાનની મોટી ડુંકમાં જ્યાં આગળ ગુરુદેવની મૂર્તિ ઈરાજમાન છે લાં યથાવિધિ પૂજા તથા આંગીથી ગુરુભક્તિ કરવામાં આવી હતી.

નવી ધાતુની મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજના પવિત્ર હસ્તે થયેલ બહુ જ સુંદર મૂર્તિ છે. બપોરે ત્રણને સુમારે હાજર રહેલા બંધુઓનું પ્રીતિભોજનથી સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું, સર્વે ગુરુદેવની જયનાં ઘોષો વચ્ચે છૂટા પડ્યા હતા.

સ્વીકાર-સમાલોચના

લેડી વિલીંગ્ટન અશક્તાશ્રમ સુરતનો હોસ્પીટલ, દવાખાના સાથે સને ૧૯૪૯-૫૦ ની સાલનો રિપોર્ટ હિસાબ સાથે અમેાને મળ્યો છે. શુમારે ચાલીશ વર્ષથી આ અશક્ત આશ્રમ ચાલે છે. તેનો આ રિપોર્ટ વાંચતા જાતિ કે ધર્મભેદ વગર અશક્ત મનુષ્યોની અનુકંપા બુદ્ધિ કરતી તેની કમીટી અને પ્રમુખશ્રી શેઠ હલીચંદ વીરચંદ શ્રીફ ધન્યવાદને પાત્ર છે. અનુકંપા દાન માટે શાસ્ત્રોમાં જે હકીકત જણાવેલી છે તે અન્વયે થતી સેવા એ નમૂના રૂપ છે. તેનું બંધારણ, ખાનપાન, પોષણ, તંદુરસ્તી વગેરે માટે અશક્ત મનુષ્યોની થતી સેવા નમૂનાપાત્ર હોવાથી સેવા કરનાર, પછી કમીટી સભ્ય હો કે સંખાવત કરનાર હો કે લાગણી દર્શાવનાર સર્વ પુણ્યબંધ કરે છે. વ્યવસ્થા એટલી બધી સુંદર છે કે દરેક મોટા શહેરોમાં પ્રાણીદયા માટે આવા અશક્તઆશ્રમે ખોલવાને માટે આ કપરો સમય ચાલે છે. આ અશક્તાશ્રમ તેવા ખાતા ખોલનારને અનુકરણીય છે.

જૈન બાલ પ્રંધાવલી (શ્રેણી ૩)

(સંપાદક જયભિખુ)

પ્રકાશક—ગુર્જર પ્રંથરત્ન કાર્યાલય

ગાંધીરોડ અમદાવાદ.

જૈન બાલ પ્રંધાવળી શ્રેણી ત્રીજી જેમાં સોળમા પરમાત્મા શ્રી શાન્તિનાથપ્રજ્ઞ, શ્રી રથૂલિભદ્ર જેવા વિજેતા મુનિવરો તથા ૧ મહારાજ કુમારપાળ જેવા સત્વશાળી નરો, ૫ શ્રી ગિરનાર તીર્થ, સતી-સીતા વગેરે સતીરત્નો, ૩ જૈન સાહિત્યની ડાયરી, ૧ ધન્ય અહિંસા, ૨ સત્યનો જય અને અક્ષય તૃતીયા એ સોળ લઘુ ગ્રંથો, સાદી સરલ ગુજરાતી ભાષામાં સુંદર અક્ષરો અને સુંદર જેકેટમાં પ્રકટ થયેલા છે. આજે જે બાળ સાહિત્યની જરૂરીયાત હતી તે તેનાથી પૂરી પડે છે. આવા ધાર્મિક લઘુ પુસ્તિકાના વાંચનોથી બાળકોના બાળવયથી જ સંસ્કાર જે ધડાય છે તે ધણે

ભાગે ભવિષ્યમાં બહુ ઉપયોગી થઇ પડે છે. ને વિદ્વાન લેખકોના હાથે લખાયેલ અને પદ્ધતિસર છાપકામ માટે પ્રકાશક બંનેના આ પ્રયત્નની અમો પ્રશંસા કરીએ છીએ અને ભવિષ્યમાં આવી અનેક શ્રેણીઓ બાળક ઉપયોગી વિશેષ પ્રગટ થાય તેમ ઇચ્છીએ. કિંમત શ્રેણી ૩) ના રૂ. ૩-૦-૦ પ્રકાશકને લાંબા મળી શકશે.

જ્યોતિષ વિજ્ઞાન:—લેખક ડૉ. ચંદ્રશંકર ગો. ઠક્કર જ્યોતિષ શાસ્ત્ર શ્રુતગ્ઞ છે તેમ અમુક અંશે વિજ્ઞાનનો અંથ પણ ગણી શકાય. જ્યોતિષશાસ્ત્રના ખરા અભ્યાસીની ખામીને લઇને બહાર પડતાં હેતુલો ખોટાં પડતાં આ શાસ્ત્ર વગેરે વાચ્ય છે. ગણિત, સંહિતા અને હોરા વગેરે વિષયોનું એકીકરણ તેના નિષ્ણોત્તો દ્વારા થાય પછી ફલાદેશ વગેરે જે પ્રકટ થાય તે આ શાસ્ત્રની મહત્વતા સિદ્ધ થાય. આ અંથના લેખકે પ્રસ્તાવનામાં લખેલી હકીકત વાંચવા જેવી છે. પ્રકાશક મેધરાજ જૈન પુસ્તક બંડાર-મુંબઇ, ગોડીજીની ચાલ. કિંમત ૧-૦-૦

૧ શ્રી ધંટાકરણ કલ્પ અને ૨ મંત્ર યંત્ર કલ્પ અંથ:—પ્રકાશક જૈન અંધુ ચંદનમલ નાગોરી છોટી સાદડીએ પ્રાચીન પ્રતિઓમાંથી ઉપધૂત કરી આ બે અંથો પ્રકટ કર્યા છે, જૈન સમાજ વેપારત્રિય હોવાથી તેમનો આ વિષય કે કાર્ય નથી, પરંતુ જૈન સાહિત્યનો એક રીતે ઉદ્ધાર ગણાય.

કિંમત પ્રથમ અંથની રૂ. ૧૦) બીજા અંથની રૂ. ૫) કિંમત લેનારની દૃષ્ટિએ વિશેષ ગણાય. નીચે લખેલા અંથો આ સભાને ભેટ મળેલાં છે જે ઉપકાર સાથે સ્વીકારવામાં આવે છે.

૧ શ્રી સિદ્ધચક્ર-બૃહત્-પૂજનવિધિ:—શ્રી નેમિ-અમૃત-ખાન્તિ-નિરંજન અથમાળાનું ૨૫ મું પુસ્તક શ્રી સિદ્ધચક્ર યંત્રોદ્ધાર પૂજનવિધિ સંહિત શાશ્વતી ઓળી માટે વિધિવિધાનપૂર્વકની આ અંથની સુંદર રચના કરી છે. અને નવપદ્ધતિ આરાધન કરનાર માટે ખાસ ઉપયોગી બનશે છે.

તીર્થધામમાં ત્રીશ દિવસ. લેખક પંડિત

માવજી દામજી શાહ. ઉન્હાળાની રજામાં કેશરી-યાજી તીર્થ વગેરે સ્થળે યાત્રા કરવા જતા ત્યાંનું વર્ણન આપવામાં આવ્યું છે.

પ્રજ્ઞાવ્યોધ મોક્ષમાળા—કર્તા ડૉ. ભગવાન-દાસ મનસુખભાઈ મહેતા. એમ. બી. બી. એસ.

શ્રીમદ્ રાજ્યદે સં. ૧૯૪૧ ની જ્ઞાનમાં પોતાના જ્ઞાનપરિપાકવડે લખેલ મોક્ષમાળા (જેનું પ્રકાશન થયેલ છે) તેના આર ભાગ લખવાની તેઓશ્રીના યોજના હતી. આ અંથ તેના ચોથા ભાગરૂપ છે તે પોતાના જીવનમાં લખાઈ શક્યો નહિ પરંતુ આ અંથના વિદ્વાન લેખકના સહયોગ પિતા સાક્ષર મનસુખભાઈને શ્રીમદે કહેલા વચનાનુસાર આ અંથ તેના લેખક લખી પ્રકાશન કરે છે. કે જે આત્મભાવ પ્રકટ હિત તરફ દોરી અધ્યાત્મભાવ પ્રકટાવે છે અંથ ધણા આવા અંથો વાંચન, વિચાર, મનન ચિંતન કર્યા પછી લખી શકાય છે. આ અંથના લેખક જૈન દર્શનના સાહિત્યના અભ્યાસી હોઇ અગાઉ કેટલાક અંથો લખ્યા છે આ અંથમાં ૧૦૮ (પુષ્પો) વિષયો જેવા કે પ્રમાદ ત્રણ પ્રકારના આત્મા, સમ્યક્ દર્શન, જ્ઞાન, તપ, ક્રિયા, દાન, નવતરવ, મૈત્રી આદિ ભાવના પંચમહાવ્રતો પરિષેઠન્યા વિગેરે વિષયો અને તીર્થ-કર ભગવંત અને સત્વશાળી મહાપુરુષોના ચરિત્રો વગેરે અને છેવટે હિતાર્થ પ્રશ્નો વગેરે વિષયો ઉપર સંક્ષિપ્તમાં બહુ જ સરલ રીતે જણાવ્યા છે જે દરેક વાંચન મનન કરવા જેવા છે અને આત્મહિત તરફ લઇ જાય છે. ધણા વાંચન, અને મનન સિવાય, આવા આત્મભાવ જેવા વિષયો ઉપર ગમે તે લખી શકે નહિ દરેક વિષયનું અવલોકન કરતાં પ્રજ્ઞાવ્યોધ મોક્ષમાળા અંથનું નામ યથાર્થ અપાયેલ છે. આ અંથ લખવાનો હેતુ સંપાદક ડૉ. ભગવાન-દાસભાઈએ પ્રસ્તાવનામાં જણાવ્યો છે તે પ્રસ્તાવના પણ વાંચવાની પણ વાંચકોને અમો ભક્ષામણુ કરીએ છીએ. કિંમત રૂ. ૨-૮-૦ નંબર ૫ ચોપાટી રોડનાં ૭ મુંબઈથી મળશે.

શેઠ શ્રી રતિલાલ વર્દમાન શાહનો સ્વર્ગવાસ

ગયા ફાગણ શુદ્ધ ૭ તા. ૩-૩-૫૨ ના રોજ સવારના સુરેન્દ્રનગરમાં પોતાના વતનમાં સ્વર્ગવાસ થવાથી સમગ્ર જૈન સમાજને એક આહોશ, શ્રામંત ઉદ્દોગપતિ, કાર્યકરની ખોટ પડી છે. જીવનનાં અનેક કક્ષામીઠા પ્રસંગોમાંથી બુદ્ધિબળે આગળ વધનાર જૈન સમાજની અનેક સંસ્થાઓમાં જોડાઈ તન, મન, ધનનો ઉપયોગ કરી સાથે સેવાઓ પશુ બજાવે જતા હતા. આ સભાના પશુ તેઓ માનવતા પેટૂન હતા. કાંઈ પશુ કાર્યને પાર ઉતારવાની તેઓનામાં અજબ શક્તિ હતી. શ્રી યશોવિજયજી જૈન ગુરુકુળ પાલોતાણા કોમરશીયલ સ્કુલનો જન્મ તેઓની જહેમત અને દાનવીરપણાને આભારી છે કે જે સૌરાષ્ટ્રમાં પ્રથમ સ્થાપન થયેલી છે. ૬૫ વર્ષની વયે તેઓના સ્વર્ગવાસ થયેલ છે, જેથી જૈન સમાજને આ સભાનો એક સારા જૈન નરરત્નની ખોટ પડી છે. તેમના પવિત્ર આત્માને અનંત શાંતિ પ્રાપ્ત થાઓ તેમ પરમ પરમાત્માનો પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

આશુસાહેબ સુમેરમલજી મુરાણાનો સ્વર્ગવાસ.

સતોતર વર્ષની વૃદ્ધ વયે થોડા વખતની ગિમ્મરી ભોગવી ફાગણ વદ ૪ ના રોજ પંચત્વ પામ્યા છે. પરંપરાથી મળેલ ધાર્મિક સંસ્કારને લઈને છેવટ સુધી ધાર્મિક જીવન જીવ્યા છે. સ્વોપાર્જિત ન્યાય પૂર્વક લક્ષ્મી સપાદન કરી તેનો આત્મ કલ્યાણ માટે સાચો વ્યય કર્યો છે. હૃદય વિશાળ અને ધર્મ માટે તન મન ધનથી જરૂર પડે ત્યારે ભોગ આપતા હતા જીવનમાં તીર્થયાત્રાઓ વારંવાર કરતા હતા. જીવનમાં બ્રહ્મચર્ય વ્રત પશુ કેટલાક વખતથી લીધું હતું. દેવગુરુ ભક્તિ આવશ્યકિયા વગેરેનો નિરંતરનો વ્યવસાય હતો. આ સભાના તેઓ લાઇફ મેમ્બર હતા તેઓના સ્વર્ગવાસથી જૈન સમાજે અને આ સભાને એક જૈન નર રત્નની ખોટ પડી છે. તેઓશ્રીના સુપૌત્ર આશુ વ્રદિચંદ્રજીને દિલાસો દેવા સાથે તેઓશ્રીના પવિત્ર આત્માને અનંત શાંતિ પ્રાપ્ત થાઓ એમ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

શાહ ફૂલચંદ ગોપાળજીનો સ્વર્ગવાસ.

લાઇફ ફૂલચંદ ગોપાળજી સુમારે ૫૦ વર્ષની ઉંમરે હૃદયઅંધ થવાથી એકાએક પંચત્વ પામ્યા છે. તેઓએ પ્રથમ કાપડના વ્યાપારમાં અનુભવ મેળવ્યો હતો અને છેલ્લા વર્ષોમાં તેઓએ વ્યાપારનો જંગળ ઓછો કરી નોકરી સ્વીકારી અને તેટલી રીતે દેવ, ગુરુ ધર્મની ભક્તિ કરતા હતા. ધર્મ ઉપર શ્રદ્ધા પશુ જ હતી. અને જેટલો વખત મળે તેટલો વખત ધર્મના પુરતકાનું વાચન કરતા હતા જીવન મિશન-સાર અને સરલ હતું. આ સભાના તેઓ લાઇફ મેમ્બર હતા, તેઓના સ્વર્ગવાસથી એક સારા સભાસદની ખોટ પડી છે. તેના પવિત્ર આત્માને અખંડ શાંતિ પ્રાપ્ત થાઓ તેમ પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

॥ ॐ ॥ શ્રેયસ્કર-વિમ્લહર-શ્રીશંકેશ્વરપાર્શ્વનાથજિનેન્દ્રાય નમઃ ॥

॥ શ્રી આચાર્યદેવશ્રીમદ્ વિજયાનંદસૂરીશ્વરજીપાદપદ્મૈભ્યો નમઃ ॥

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા ભાવનગરનો

૫૫ મા વર્ષનો

રિપોર્ટ.

(સંવત ૨૦૦૭ ના કારતક સુદી ૧ થી આસો વદિ ૩૦ સુધી.)

મુખ્ય સેક્રેટરીનું નિવેદન.

માન્યવર પ્રમુખશ્રી અને પ્રિય સભાસદ અંધુઓ !

(સં. ૨૦૦૮ ના ચૈત્ર શુદ્ધ ૪ શનિવાર તા. ૨૯-૪-૦૮ ની જનરલ સભામાં કરેલું નિવેદન.)

શ્રી દેવ, ગુરુ અને ધર્મ એ ત્રિરત્નોની દિવસાનુદિવસ ભક્તિ કરતાં, તેમની કૃપાથી પ્રગતિશીલ થતી જતી, પ્રતિષ્ઠા અને ગૌરવ પામતી આ સભાનો ૫૫ મા વર્ષનો રિપોર્ટ (આવક-ગવક, સરવૈયુ) વગેરે સર્વ કાર્યવાહી આપની સમક્ષ રજુ કરતાં અમે સભાના સેવકો (સેક્રેટરીઓ)ને હર્ષ થાય છે અને સર્વ સભાસદો અને જૈન સમાજના અન્ય અંધુઓ વાંચતા, ચિંતારતાં આનંદ પામે અને આપણા કાર્યવાહીઓની આત્મકલ્યાણ માટેની આ પ્રવૃત્તિમાં જોડાય, તેમજ આ સભાના સભ્યોના ધણા વર્ષોના અનુભવે ચલાવવામાં આવતી આ સભાવડે દેવ, ગુરુ, જ્ઞાનભક્તિમાંથી તેમજ વહિવટમાંથી સારું લાગે તે, તેમજ અનુકરણ કરતા જેવું હોય તેનું સર્વ કાષ્ટ અનુકરણ કરે, અને તેમ કરતાં કાષ્ટપણ સંસ્થા દીર્ઘાયુ થઈ પોતાની સંસ્થાની પ્રગતિ, ગૌરવ અને પ્રતિષ્ઠામાં વધારો કરી ત્રિરત્નોની વિશેષ-વિશેષ ભક્તિ કરી આત્મકલ્યાણ સાથે તો જ અમારી આ ગુરુભક્તિ માટેનો હેતુ સફળ થયો માનીશું.

એક પછી બીજા વર્ષે વિશેષ અનુભવ થાય, ભક્તિના કાર્યોની વૃદ્ધિ થાય, જ્ઞાન (સાહિત્યનો) ઉદ્ધાર અને ભક્તિ વધે (નવીન નવીન સાહિત્યનું પ્રકાશન થતાં) નવું નવું વાંચવા જાણવાનું સર્વ કાષ્ટને મળે તે સર્વ માટે રિપોર્ટનું પ્રકાશન જરૂરી છે.

સભાસદ અંધુઓ !

આગલા વર્ષોની કાર્યવાહી તે તે વર્ષના રિપોર્ટદ્વારા આપ જેમ જાણી શક્યા છે, તેમ આ વર્ષની વહિવટ સંબંધી સર્વ કાર્યવાહી (હકીકત) આવતા વર્ષના અગ્રેટ સાથે આજે પ્રમાણિકપણે

૨

આપની પાસે રજુ કરીએ છીએ, જેથી તેમાં કાંઈ સુધારાવધારો કરવાની જરૂર જણાય, આવતા વર્ષે માટે ભક્તિ, સેવા, આત્મકલ્યાણ કરતાં સભાની વિશેષ પ્રગતિ, પ્રતિષ્ઠા, ગૌરવ વધે અને નવીન કાર્યો જે જે શરૂ કરવા જેવા આપને જણાય તે સૂચવશો, તો તે આપ સર્વ અંધુઓના સહકારવડે સભા જરૂર હાથ ધરશે, અને સુધારણા કરવા જેવું જે કંઈ જણાવશો તે આપણે સાથે મળી જરૂર કરીશું અને તે રીતે રનેહભાવે કરતાં અરસ-પરસના સહકારવડે આપણા સર્વમાં ધર્મરતેહની વૃદ્ધિ પણ થશે.

જૈન સમાજની આ સંસ્થા હોવાથી અન્ય કોઈ પણ જૈન અંધુ આ રિપોર્ટ વાંચી કંઈ સૂચના કે સુધારાવધારો કરવા સૂચવે તો સભા જરૂર વિચારી તેને પણ વધાવી લઈ યોગ્ય કરશે, એમ અમે ખાત્રીપૂર્વક જણાવવા રજા લઈએ છીએ.

આ સભાની દિનપ્રતિદિન દરેક શુભ પ્રવૃત્તિઓ પ્રતિષ્ઠા સાથે વૃદ્ધિ પામતી જાય છે, તેનું મુખ્ય કારણ પ્રથમ ગુરુકૃપા છે. કાર્યવાહકોની આત્મકલ્યાણ માટેની જ આ નિસ્તર્ક સેવા-અક્તિ હોવાથી કાર્યવાહકો પોતાની જવાબદારી અરામર સમજી, ધર્મની મર્યાદામાં રહી, પૂજ્ય પરમાત્માની આજ્ઞા હૃદયમાં ધારણ કરી વહીવટ કરે છે અને તે દરવર્ષે રિપોર્ટ દ્વારા સર્વ કાર્યવાહી પ્રકટ કરે છે.

ધણી કાર્યોમાં પૂજ્ય ગુરુદેવોની આજ્ઞા, સૂચના, સન્નાહ પણ લેવામાં આવે છે, લોકાપવાદનો વિચાર પણ કરવામાં આવે છે, તેમજ સભાના લેવડ-દેવડમાં, તેમજ મકાનો સંજંધી ભાડા વગેરેમાં, લોકોની સાથેના વ્યવહારમાં, સભાના લાભ કે લોકોની ખાતર કંઈ પણ અપ્રમાણિતપણું કે ન્યાય વિરૂદ્ધ નહિ કરતાં ધર્મના ફરમાન મુજબ સર્વ કાર્યવાહી થાય છે, વગેરે કારણોથી જ આ સભાનું ગૌરવ, પ્રતિષ્ઠા વધતાં દિવસાનુદિવસ દરેક કાર્યમાં ઉન્નતિ થતી જાય છે. અને તે જ રીતે સભાદ્વારા દેવ, ગુરુ, જ્ઞાનની ભક્તિ આપણે હવે પછી પણ કરીએ તેવી પરમાત્માની પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

સ્થાપના—આ સભાની સ્થાપના સં. ૧૯૫૨ ના બીજા જેઠ સુદ ૨ ના રોજ પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી વિજયનાનંદસૂરીશ્વરજી (શ્રી આત્મારામજી) મહારાજના (સ્મરણ) ગુરુભક્તિ નિમિત્તે, તેઓશ્રી પૂજ્ય ગુરુદેવના સ્વર્ગવાસ પછી પચીસમે દિવસે મંગળમુહૂર્તમાં થયેલી છે, જેને આજે ૫૫ વર્ષ પૂરા થયા છે અને ૫૬ મું વર્ષ આલે છે.

૧ ઉદ્દેશ—જૈન અંધુઓ અને બહેનો ધર્મ સંજંધી ઉચ્ચ શિક્ષણ(જ્ઞાન) પ્રાપ્ત કરે તેવા ઉપાયો યોજના, અને પ્રકારની કેળવણીની વૃદ્ધિ માટે સ્કોલરશીપ વગેરેથી યથાશક્તિ સહાય કરવા, પૂજ્ય પૂર્વાચાર્ય મહારાજોદૃત મૂળ-પ્રાકૃત-સંસ્કૃત ઉચ્ચ કક્ષાના વિવિધ સાહિત્યના પ્રકાશનો-છાંતકાસ, જીવનચરિત્ર અને કથા સાહિત્યના મૂળ અને સુંદર સચિત્ર શુદ્ધ અને સરસ અનુવાદો ગુજરાતી ભાષામાં પ્રકટ કરી, બહેનો પ્રચાર અને જાતે તેટલી ઉદારતાથી ભેટ આપવા, તેમજ જૈન સસ્તા સાહિત્યનું પ્રકાશન કરી ભેટ કે અલ્પ કિંમતે આપી જૈન ધર્મના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો અને તત્ત્વોનો ભારતવર્ષમાં બહેનો પ્રચાર કરવા, તેમજ વિવિધ સાહિત્યની હસ્તલિખિત પ્રતો અને ઉપયોગી પ્રકાશનોનો સંગ્રહ કરી એક જ્ઞાનમંદિર કરી જ્ઞાનભક્તિ કરવા, ફ્રી લાયબ્રેરી (પુસ્તકાલય) વડે મફત વાંચન પૂરું પાડવા, દરવર્ષે જરૂરીયાતવાળા જૈન અંધુઓને રાહત આપવા અને પુણ્યપ્રભાવક, જ્ઞાનધીર વગેરે જૈન અંધુઓનો યોગ્ય સત્કાર કરવા અને સાથે જ દેવગુરુતીર્થની પૂજા, યાત્રા, ભક્તિ કરી આત્મકલ્યાણ કરવાનો છે.

૩

અંધારણુ.

(૧) પેટ્રન સાહેબો, (૨-૪) પહેલા અને બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરો અને (૪) વાર્ષિક સભાસદો મળી ચાર પ્રકારે છે. અને એક જ વખત રૂ. ૫૦૧) લવાજમના આપવાથી પેટ્રન સાહેબ, રૂ. ૧૦૧) આપવાથી પ્રથમ વર્ગના લાઇફ મેમ્બર, રૂ. ૫૧) આપવાથી બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બર અને દર વર્ષે રૂ. ૫) આપવાથી વાર્ષિક સભાસદના પદે નિયુક્ત કરવામાં આવે છે.

આ વર્ષની આખર સુધીમાં કુલ ૭૧૪) માનવતા સભાસદો છે.

સં. ૨૦૦૭ ની સાલ સુધીમાં થયેલા પેટ્રન સાહેબોની નામાવલી.

૧ શેઠ સાહેબ ચંદુલાલ સારાભાઈ મોદી.	૨૬ ,, શ્રી કેશવલાલ લલ્લુભાઈ
બી. એ.	૨૭ શાહ ઓધવજી ધનજીભાઈ સોલીસીટર
૨ રાવસાહેબ શેઠ શ્રી કાન્તિલાલ ઇશ્વરલાલ	૨૮ શેઠ મણિલાલ વનમાળીદાસ બી. એ.
જે. પી.	૨૯ શેઠ સાહેબ સારાભાઈ હઠીસીંગ
૩ શેઠ સાહેબ માણેકચંદ જેયંદભાઈ	૩૦ ,, રમણભાઈ દલસુખભાઈ
૪ ,, રતિલાલ વાડીલાલ	૩૧ ,, જમનાદાસ મોનજીભાઈ ઝવેરી
૫ ,, માણેકલાલ ચુનીલાલ જે. પી.	૩૨ ,, વીરચંદ પાનાચંદ
૬ ,, કાન્તિલાલ બકેરદાસ	૩૩ ,, હીરાલાલ અમૃતલાલ બી. એ.
૭ રાવબહાદુર શેઠ નાનજીભાઈ લધાભાઈ	૩૪ મહેતા ગિરધરલાલ દીપચંદ કમળેજવાળા
૮ શેઠ સાહેબ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ	૩૫ શેઠ સાહેબ પરમાણુદાસ નરશીદાસ
૯ ,, રતિલાલ વૃદ્ધમાન	૩૬ ,, લવજીભાઈ રાયચંદ
૧૦ ,, પદમશીભાઈ પ્રેમજી	૩૭ ,, પાનાચંદ લલ્લુભાઈ
૧૧ ,, રમણીકલાલ ભોગીલાલભાઈ	૩૮ ,, કર્તુરભાઈ લાલભાઈ
૧૨ ,, મોહનલાલ તારાચંદ જે. પી.	૩૯ શેઠ પરશોત્તમદાસ મનસુખલાલ ગાંધી
૧૩ ,, ત્રિભુવનદાસ દુર્લભદાસ	તારવાળા
૧૪ ,, ચંદુલાલ ટી. શાહ જે. પી.	૪૦ મહેતા મનસુખલાલ દીપચંદ કમળેજવાળા
૧૫ ,, રમણીકલાલ નાનચંદ	૪૧ શેઠ છોટાલાલ મગનલાલ
૧૬ ,, દુર્લભદાસ ઝવેરચંદ	૪૨ ,, માણેકચંદ પોપટલાલ થાનગઢવાળા
૧૭ ,, દલીચંદ પુરુષોત્તમદાસ	૪૩ ,, નગીનદાસ કરમચંદ
૧૮ ,, વોરા ખાંતલાલ અમરચંદભાઈ	૪૪ ડૉક્ટર સાહેબ વલ્લભદાસ નેણશીભાઈ મહેતા
૧૯ રાવબહાદુર શેઠ શ્રી જીવતલાલ પ્રતાપશી	૪૫ શેઠ સાહેબ સકરચંદ મોતીલાલ મૂળજી
૨૦ ,, શ્રી અમૃતલાલ કાલીદાસ	૪૬ ,, પ્રાગજીભાઈ ઝવેરચંદ
૨૧ શેઠ સાહેબ ખુશાલદાસ ખેંગારભાઈ	૪૭ ,, ખીમચંદ લલ્લુભાઈ
૨૨ ,, શ્રી કાન્તિલાલ જેશીંગભાઈ	૪૮ ,, પુરુષોત્તમદાસ સુરચંદ
૨૩ ,, શ્રી ચંદ્રકાન્તભાઈ ઉજ્જમશી	૪૯ ,, કેશવજીભાઈ નેમચંદ
૨૪ ,, શ્રી પુંજભાઈ દીપચંદ	૫૦ ,, હાથીભાઈ ગલાલચંદ
૨૫ ,, શ્રી લક્ષ્મીચંદ દુર્લભદાસ	૫૧ ,, અમૃતલાલ કુલચંદ

૪

૫૨	,,	પોપટલાલ કેવળદાસ	૫૭	,,	ચીમનલાલ ડાહ્યાભાઈ મુંબઈ
૫૩	,,	ભગુભાઈ ચુનીલાલ સુતરીયા	૫૮	,,	રમણલાલ નેશંગભાઈ
૫૪	,,	વનમાળી ઝવેરચંદ મુંબઈ			ઉગરચંદ મુંબઈ
૫૫	,,	બકુભાઈ મણિલાલ અમદાવાદ	૫૯	,,	મગનલાલ મૂળચંદભાઈ મુંબઈ
૫૬	,,	સરવૈયા અમીચંદ મોતીચંદ	૬૦	,,	નરોત્તમદાસ શામજીભાઈ
		મુંબઈ			બાવનગર

આ વર્ષની આખર સુધીમાં ૬૦ પેટ્રોલ, ૫૨૦ પ્રથમ વર્ગના લાઇફ મેમ્બરો, ૧૧૫ બીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરો, ૬ ત્રીજા વર્ગના લાઇફ મેમ્બરો, (ત્રીજા વર્ગ કમી થયેલ છે) અને ૧૩ વાર્ષિક સભ્યો મળી કુલ ૭૧૪ સભાસદો છે. તે પછી નવા સભાસદો દાખલ થયેલા છે તેઓના નામો આવતા વર્ષના રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવશે. (નવા થનારા સભાસદ બંધુઓના નામો તે તે વખતે શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ માસિકમાં દર મહિને આપવામાં આવે છે તે આપ સર્વને સુવિદિત છે.)

વળી નવા નવા પુણ્યપ્રભાવક, દાનવીર, શ્રીમંત જૈન બંધુઓ આ સભાનું પેટ્રોલપદ સ્વીકારી પોતાનો આનંદ વ્યક્ત કરે છે, તેમજ તે રીતે નવા નવા લાઇફ મેમ્બરોની પણ દર માસે વૃદ્ધિ થતી જાય છે. સિવાય બહાર મામના શ્રીસંઘો, સંસ્થાઓ, બોર્ડોગો, લાઇબ્રેરીઓ, જ્ઞાનમંડારો વગેરેની સભ્યો તરીકેની પણ સાથે વૃદ્ધિ થતી જાય છે.

જૈન બહેનો પણ આ સભામાં સભાસદ છે-યાય છે તેમાં કાષ્ઠ કાષ્ઠ ગ્રેજ્યુએટ બહેનો પણ આ સભામાં સભાસદ થયેલ છે, તે પણ સભાનો ગૌરવનો વિષય છે.

મુંબઈ, કલકત્તા, મદ્રાસ, બેંગલોર, ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અનેક સ્થળોના જૈનસંઘના આગેવાન બંધુઓ, ઉદ્યોગપતિઓ, જૈનનરરત્નો, શ્રાવક કુલબૂપણો, પરમશ્રદ્ધાળુ પુણ્યપ્રભાવક પુરુષો પણ સભાસદ સહર્ષ થતા જાય છે, તેનું કારણ સભાની દેવ, ગુરુ, જ્ઞાન, ભક્તિ વિગેરે સર્વ કાર્યવાહીનું યથારિથ રીતે દર વર્ષે પ્રકાશન કરવામાં આવે છે તેને આભારી છે.

માનવતા સર્વ સભાસદોને બહોળા પ્રમાણમાં દર વર્ષે અપાતો ઉત્તમ, અનુપમ, સુંદર ગ્રંથોના ભેટનો લાભ.

આ સભા તરફથી શ્રી જૈન આત્માનંદ ગ્રંથમાળાના અનુવાદ-ગુજરાતી ભાષાંતરોના છપાતાં સુંદર સચિત્ર કથા, જીવનચરિત્રો, ઐતિહાસિક સાહિત્યના ગ્રંથો, મહાન પુરુષોના ચરિત્રો, આદર્શ સ્ત્રીઓના જીવન વૃત્તાંતો અન્ય કથાઓ વગેરે સર્વ દરેક પેટ્રોલ સાહેબો તથા લાઇફ મેમ્બરોને બહોળા પ્રમાણમાં ધારા પ્રમાણે ભેટ આપવામાં આવે છે, જે નાચેની હડકત વાંચવાથી જાણવામાં આવશે.

સં. ૨૦૦૩ની સાલથી સં. ૨૦૦૮ સુધી છ વર્ષમાં અમારા માનવતા સભાસદોને ઉત્તમોત્તમ ગ્રંથો રા. ૧૯૦૧૨૮ ભેટ સભાએ આપેલ છે તેમ તેઓશ્રીને વિદિત છે. (વાંચો પાછળ આપેલ સચિત્ર) એટલે કે ભેટ અપાયેલાં ગ્રંથો મનનપૂર્વક વાંચવાથી જેમ આત્મકલ્યાણ સધાય છે તેમ આર્થિક દૃષ્ટિએ પણ લાઇફમેમ્બરોને પણ ધણો જ લાભ મળે છે અને સભા ઉદારતાપૂર્વક યથાશક્તિ અને સંયોગવશાત

સં. ૨૦૦૮ની સાલમાં જે પેટ્રોલ સાહેબો નવા થયેલા છે અને થશે તેમના મુખારક નામો હવે પછીના (સં. ૨૦૦૮ની સાલનાં) રિપોર્ટમાં આવશે.

૫

આપે છે અને ગુરુકૃપાથી આપશે જ. વળી આવા જ્ઞાનભક્તિ કાર્યમાં આર્થિક સહાય આપનાર અંધુઓ ઝાનોદાર, સાહિત્યભક્તિ અને અન્ય વાચક અંધુઓના આત્મિક આનંદના નિમિત્ત પણ અને છે.

સં. ૨૦૦૩ ની સાલની અગાઉના વર્ષોમાં બેટ આપેલા અંથોની કિંમત જુદી છે.

સં. ૨૦૦૭ ની સાલમાં (શ્રી કથારત્નકોષ અને શ્રી શ્રેયાંસનાથ પ્રભુ ચરિત્ર એ બે અંથો બેટ આપવા ગઈ સાલના રિપોર્ટમાં જણાવેલ હતું, પરંતુ કંઈક પ્રેસની ટીલ, ફેટાની મૂળ ડીઝાઇનો, તેના ઉપરથી થતા બ્લોકો બહારગામથી તૈયાર થઈ આવતા થતા વિલંબ તેમજ ચિત્રો છાપવાના આટ' પેપર જેવા બેઠાએ તેવા મળવાની અછતને લાક્ષણિક શ્રી શ્રેયાંસનાથ ચરિત્ર અંથ આ સાલમાં તૈયાર થઈ શક્યો નહિ અને શ્રી કથારત્નકોષ અંથ તૈયાર થઈ ગયો, પરંતુ ગુરુકૃપાથી નહિં ધારેલ શ્રી તીર્થંકર પ્રભુ (ચોવીશ) સચિત્ર ચરિત્ર અનુપમ અંથ, અનેકાન્તવાદ અને નૂતન-સ્તવનાવલી એ ચાર અંથો તૈયાર થવા આવ્યા છે તે બાઈડીંગ સાથે કમ્પલીટ શુભારે આવતા ચાર માસ સુધીમાં જરૂર થઈ જવા સંભવ છે તેથી કથારત્નકોષ રૂ. ૧૦) શ્રી તીર્થંકર પ્રભુ સચિત્ર ચરિત્ર, રૂ. ૬) અનેકાન્તવાદ રૂ. ૧) અને સ્તવનાવળી રૂ. ૦-૮-૦ મળી રૂ. ૧૭ના ના એ ચાર અંથો સં. ૨૦૦૭-સં. ૨૦૦૮ની બે વર્ષની બેટના સભાસદોને ધારા પ્રમાણે આપવાનો નિર્ણય થયો છે.*

આવી રીતે દર વર્ષે આવા સુંદર આત્મકલ્યાણકસાધક અંથોની બેટનો લાભ સભા આપતી હોવાથી પણ દર માસે નવા પેટ્રન સાહેબો તથા લાઇફમેમ્બરોની વૃદ્ધિ થતી જાય છે. જેથી કોઈ પણ જૈન અંધુઓ કે બહેનોએ આ સભાના માનવંતા સભાસદોનું પદ સ્વીકારી, દર વર્ષે અપાતાં સુંદર બેટના અંથોના અને ઉદ્દેશમાં જણાવ્યા પ્રમાણે દેવ, ગુરુજ્ઞાનભક્તિ અને તીર્થયાત્રા વગેરેના લાભ લેવા જેવું છે.

આવા પૂજ્ય પૂર્વાચાર્યચિત્ર તીર્થંકર ભગવંતો, આદર્શ સતીગત્નો અને સત્વશાળી પૂજ્ય પુરુષોના ચરિત્રોના નવાનવા અંથોના પ્રકાશનમાં ફાળો આપી પોતાને મળેલી સુકૃતની લક્ષ્મીનો આત્મકલ્યાણ માટે સફળિયોગ કરવાનો છે.

અગાઉ થઈ ગયેલા પેટ્રન સાહેબો અને લાઇફમેમ્બરો અત્યાર સુધી સભા તરફથી બેટ મળેલાં અંથોની એક નાની સરખી લાઇબ્રેરી કરી શક્યા છે તે સભાસદ અંધુઓને સુવિદિત છે.

આટલી હકીકત તો બેટના અંથોની જણાવી છે પરંતુ તે સિવાય દેવ, ગુરુ, જ્ઞાનભક્તિ અને તીર્થયાત્રાનો લાભ પણ માનવંતા સભાસદો દર વર્ષે લે છે જેથી આત્મકલ્યાણ પણ સધાય છે.

૨. સંપૂર્ણ સલામતીવાળી આર્થિક સ્થિતિ.

આ સભા પાસે જે નાણાનું ભંડોલ છે તેને કાર્યવાહકો જવાબદારી સમજી સભાના ધારાધારણ અને ઉદ્દેશ પ્રમાણે શાસ્ત્રની મર્યાદામાં રહીને શાસ્ત્રીય દોષ ન લાગે તે રીતે વહીવટ અને વ્યવસ્થા કરે છે. તેને સાચવી રાખવા તેના સંપૂર્ણ રક્ષણ માટે અને ભવિષ્યમાં પણ ન જોખમાય, ઓછું કે ગેરઉપયોગ ન થાય માટે સભા (સમયનો વિચાર કરી) હાલ સભાએ સ્થાવર મિલ્કતમાં રોકેલ છે જે ત્રણ મકાનો છે, જેની કિંમત પાછળ આપવામાં આવેલી છે, સિવાય પ્રકાશન ખાતા માટે કે ચાલુ વહીવટી ખર્ચ માટેની અમુક રકમ સદર બેંકમાં રાખવામાં આવે છે અને ભવિષ્યમાં જેમ જેમ આર્થિક સ્થિતિ વધતી જશે તેમ તેમ અને ત્યાં સુધી સ્થાવર મિલ્કતમાં (સારી સીક્યુરિટીમાં) જ સભાના નાણા રોકવામાં આવશે.

* ઉપરોક્ત ચાર અંથો બેટ અપાઈ ગયેલ છે.

૬

હાલમાં સભાના મુખ્ય મકાન આત્માનંદ ભવનની આજુનું મકાન છે, તે જ્ઞાનમંદિર કરવા માટે લીધેલું હતું. તે કાયરચુક મકાન તૈયાર થઈ ગયેલ છે. શ્રી જ્ઞાનમંદિરની ઉદ્ઘાટન-સ્થાપના હાલમાં આતુર્ભાસ માટે પાલીતાણામાં ખિરાજમાન કૃપાળુ આચાર્ય ભગવાન શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજના પવિત્ર હસ્તે કરવાનો સભા મનોરથ સેવે છે, જે પરમાત્માની કૃપાથી સફળ થશે. આ શ્રી જ્ઞાનમંદિરનું કાયરચુક મકાન તૈયાર કરતાં કુલ રૂ. ૨૨૦૦૦) આવીશ હજારનો ખર્ચ સભાને થયો છે.

હાલ આ સભા પાસે પોતાની માલિકીના જે ત્રણ મકાનો છે જેની જુદી જુદી નોંધ નીચે પ્રમાણે છે.

૧ સભાનું મુખ્ય મકાન શ્રી આત્માનંદ જૈન ભવન ઓપીસ અહિં છે. ૨ શ્રી જ્ઞાનમંદિરનું મકાન શ્રી આત્મભક્તિ જ્ઞાનમંદિર (સભાની આજુમાં છે) ૩ “ શ્રી આત્માનંદ પુણ્ય ભવન ” જે મામાકોઠા (મેઘન) રોડ ઉપર આવેલું છે.

જ્ઞાનભક્તિ-સાહિત્યોદ્ધાર અને પ્રકાશનખાતું

૩. સભા પાસે જુદા જુદા પાંચ પ્રકારના સાહિત્યોદ્ધાર જ્ઞાનભક્તિના ખાતા છે.

૧. આત્માનંદ સંસ્કૃત ગ્રંથમાળા, જેમાં પ્રાકૃત-સંસ્કૃત વગેરે મૂળ-ટીકાના વિવિધ સાહિત્ય પ્રકાશન, પ્રચારનું ખાતું ચાલે છે, તેમાં પૂજ્ય પૂર્વાચાર્યો મહારાજકૃત આગમો, તત્ત્વજ્ઞાન, ગણિત, કર્મવિષયક, નાટક, કાવ્યો જે મૂળ પ્રાકૃત-સંસ્કૃત ભાષામાં હયાલ છે તે “ શ્રી આત્માનંદ સંસ્કૃત ગ્રંથમાળા ” નામથી પ્રસિદ્ધ થાય છે.

આ સભાનું સ્થાપન થયા પછી અને કેટલીક સ્થિતિરચાપકતા થયા પછી સભાના મૂળભૂત ઉદ્દેશ પ્રમાણે ગુરૂદેવના પરિવાર મંડલની આજ્ઞા, કૃપા, વિદ્વત્તા, અને સંશોધનની મૂલ્યવાન સહાયવડે સં. ૧૯૬૬ની સાલથી (જેતાલીશ વર્ષથી) જ્ઞાનભક્તિ અને સાહિત્ય ઉદ્ધારનું આ કાર્ય શરૂ કરવામાં આવ્યું છે, તેમાં હપાતાં ગ્રંથોનું પ્રકાશન, બહોળો પ્રચાર અને ઉદ્ધારતાપૂર્વકનું ભેટખાતું ચાલુ છે અને ચાલુ રહેશે આ ખાતામાંથી પ્રકાશન થતાં અમુદ્ય ગ્રંથરતો જે અત્યાર સુધીમાં કુલ ૬૧) ની સંખ્યામાં પ્રકટ થયેલા છે, તે આપ જાણીને ખુશી થશે કે (અનુવાદના ગ્રંથો સિવાયના) તે પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વી મહારાજ, શ્રી જૈન જ્ઞાનભંડારો, જૈન વિદ્વાનો, લાઇબ્રેરીઓ વગેરે આ સાલની આખર સુધીમાં રૂ. ૩૨૨૪૫ના ભેટ આપેલા છે, જે પઠન-પાઠન માટે ઉપયોગી હોવાથી જ્ઞાનભક્તિ, ઉદ્ધાર થતો હોય આપણુ સર્વને આનંદ થાય તે સ્વાભાવિક છે; તે બહોળા પ્રમાણમાં પ્રકાશન, પ્રચાર, ભેટ વગેરે ચાલુ જ રહે તેમ સભા હૃદયપૂર્વક ઇચ્છે છે સમાજના સહકાર અને સહાય ઉપર જ સર્વ આધાર છે.

હાલમાં હપાતાં ગ્રંથો—શ્રી બૃહત્કદંધ છેલ્લો છઠ્ઠો ભાગ—હપાઇ ગયો છે, આઈડીમ થાય છે. સં. ૨૦૦૮ ના અશાઠ માસમાં પ્રગટ થશે.

૨ શ્રી દ્વાદશારનયચક્રસાર ગ્રંથ—(મૂળ)—જે જૈનદર્શનનો ન્યાયસાહિત્યનો મહામૂલો ગ્રંથ-રત્ન છે, જે પરમ કૃપાળુ મુનિરાજ શ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજ તથા કૃપાળુ શ્રી જમ્બૂવિજયજી મહારાજે ધણ જ પરિશ્રમવડે તૈયાર કરી જૈન સમાજ ઉપર મહાન ઉપકાર કર્યો છે. તેનો જવાબ ભાવિ આપશે. તે ગ્રંથ શ્રી મુનિચ નિર્ણયસાગર પ્રેમમાં ઊંચા ટકાઉ કાગળો ઉપર શાસ્ત્રી ટાઇપથી હપવા આપ્યો છે, જે ધણ જ મોટો હોવાથી પ્રથમ ભાગ જલદીથી પ્રગટ થશે. હપકામ શરૂ છે.

આ અંથ પ્રગટ થતાં અન્ય જૈનદર્શનકારો, દેશ પ્રદેશના દર્શનશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓ અને જૈનેતર વિદ્વાનોના પ્રશંસા પામ્યા સિવાય રહેશે નહિં.

૨ શ્રી જૈન આત્માનંદ શતાબ્દિ સીરિયોનો આકુંભો અંથ—શ્રી ત્રિપદિશાલાકાપુરુષચરિત્ર— બીજું, ત્રીજું, ચોથું પર્વ (બીજો ભાગ) છપાઈ ગયેલ છે. બાકીના પર્વોનાં યોજના વિચારાય છે.

૩ પ્રવર્તકજી શ્રી કાન્તિવિજયજી જૈન ઐતિહાસિક અંથમાળા—હાલ તેનું પ્રકાશનખાતું બંધ છે. ઉપરના ત્રણ પ્રકાશન ખાતાઓનો સભા માત્ર વહીવટ કરે છે અને ગુરુઆજ્ઞા પ્રમાણે અને સભા માટે સંશોધન થયેલાં નવા નવા પ્રકાશનો પ્રગટ કરે છે.

૪. શ્રી આત્માનંદ જૈન અંથમાળા:—આ પ્રકાશનખાતું સભાની માલિકીનું છે. જે જૈન બંધુઓના નામથી સિરિય (અંથમાળા) તરીકે, તેમજ પોતાના તરફથી મૂળ અંથોના અનુવાદો, (ગુજરાતી ભાષાંતરો) જૈન ઐતિહાસિક કથાઓ, જીવનચરિત્રો અને તત્ત્વજ્ઞાન વગેરે સાહિત્યના પૂર્વાચાર્ય મહારાજની કૃતિના અંથોનું પ્રકાશન થાય છે. જેમાં તીર્થંકર ભગવંતો, સત્ત્વશાળી નરરત્નો, આદર્શ જૈન સ્ત્રીરત્નો (સતી ચરિત્રો) વગેરે અનેક વિષયોના અંથોનું ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરાવી સચિત્ર સુંદર રીતે અંથો પ્રકટ થાય છે, તે ધારા પ્રમાણે પેટ્રન સાહેબો, લાઇફ મેમ્બરો, પૂજ્ય સાધુ-સાધ્વી મહારાજો, જૈનેતર વિદ્વાનો વગેરેને ખડોળા પ્રમાણમાં ભેટ આપેલા છે, અપાય છે. અમારા પેટ્રન સાહેબો અને લાઇફ મેમ્બરોને ઘણી મોટી સંખ્યા અને કિંમતના અત્યાર સુધીમાં સર્વ અંથો ભેટ આપ્યા છે તેનાં હકીકત આ રિપોર્ટ પાને ૫ મેં આપેલ છે તે વાંચવા નત્ર સુચના છે. આ અંથમાળાના કુલ અંથો ૬૦ પ્રકાશન પામેલા છે.

પૂજ્ય પૂર્વાચાર્યો રચિત મૂળ અંથો ઉપરથી ગુજરાતી ભાષાંતરના અનુવાદોના પ્રકાશન અંથો માટે પૂજ્ય મુનિરાજો, સભાસદ બંધુઓ, જૈનેતર વિદ્વાનોના સુંદર અભિપ્રાયો તેમજ પત્રકારોની સમાલોચના અને અભિપ્રાયો મળ્યા કરે છે, તેની નોંધ તે જ વખતે આત્માનંદ પ્રકાશમાં પ્રકટ થાય છે; તેથી જ્ઞાનભક્તિ સાથે, સભાની પ્રતિષ્ઠા, ગૌરવની વૃદ્ધિ થતી જાય છે. જૈન બંધુઓ અને ખડોળો હોંશે હોંશે વાંચે છે, અને જ્ઞાનની ભક્તિ કરી આત્મકલ્યાણ સાધે છે અને નવા નવા સભ્ય થઈ તેનો લાભ પણ લે છે.

આ અંથમાળાના છપાતાં નવા અંથો:—શ્રી કથારત્ન કોષ પ્રથમ ભાગ છપાઈ ગયેલ છે, બાકીનાં થાય છે. શ્રી ત્રેયાંસનાથપ્રભુ ચરિત્ર તથા શ્રી સુમતિનાથ ભગવંત ચરિત્ર સચિત્ર છપાય છે. શ્રી કથારત્નકોષ બીજો ભાગ યોજનામાં છે. નવા અંથો તૈયાર કરવાની જે વિચારણા ચાલે છે તે સર્વ આત્માનંદ પ્રકાશમાં આપવામાં આવે છે. હાલના પરિવર્તનવાળા કાળમાં છાપકામના કાળો અને તેને લગતા અન્ય સાહિત્યો પ્રથમની જેમ જોઈએ તેવા સારા સુલભ રીતે મળતાં નથી અને મેળવવાની મુશ્કેલીઓ કન્ટ્રોલ, અછત વગેરેથી વધી છે, તેથી અંથોનું પ્રકાશન કાર્ય બહુ જ ધીમી ગતિએ ચાલે છે.

૫રમ આભાર દર્શન—જૈન સમાજમાં વિદ્વાન, સાક્ષરોત્તમ અને સાહિત્યકાર તરીકે પ્રશંસાપાત્ર થયેલા આપણા ગુરુદેવ શ્રીમાન પુણ્યવિજયજી મહારાજ કે જેમની અપૂર્વ કૃપા આ સભા ઉપર હોવાથી સભાના મૂલ પ્રાકૃત, સંસ્કૃત અંથોનું જે સભા તરફથી પ્રકાશન થાય છે, તેનું અપૂર્વ સંશોધન કાર્ય

૮

એટલું બધું સત્ય અને સુંદર કરી સભાને સુપ્રત કરે છે કે જેથી સભાની દેશ-પ્રદેશમાં પણ સાહિત્ય પ્રકાશન માટે પ્રશંસા થાય છે, તેથી આ સભા તેઓશ્રીની આભારી હોવા સાથે જૈન સમાજ ઉપર પણ તે પ્રકાશન થતાં જેવો તેવો ઉપકાર નથી, સેંકડો વર્ષો પછી પણ તે ગુરુદેવને સમાજ યાદ કરશે અને તે સાહિત્ય ગ્રંથો પણ જવાળા આપશે, કૃપાળુ શ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજની વળી શારીરિક સ્થિતિ જોઈએ તેની નહિ હોવા છતાં પાટણ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય જ્ઞાનમંદિરમાંના આગમો-પંચાંગી વગેરેનું સંશોધનનું મહદ્દકાય પૂજ્ય ગુરુશ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજને ત્યાંના શ્રીસથે વિનંતિ સાથે સોંપ્યું છે, તેનું અપૂર્વ સંશોધન વગેરે હાથમાં હોવા છતાં આ સભાનું સંશોધન કાર્ય પણ સાથે જ ચાલુ છે અને વિવિધ સાહિત્ય ગ્રંથો એક પછી એક સંશોધન કરી સભાને કૃપાની રાહ સુપ્રત કરે છે. અનુવાદના ગ્રંથોમાં પણ સભા તેઓશ્રીની જરૂર પડે સલાહ લે છે આટલું આટલું ભગીરથ કાર્ય હાથમાં હોવા છતાં દોઢ વર્ષ પહેલાં મહાકષ્ટવડે ઉગ્ર વિહાર કરી ઘણા દૂર જેસલમીર શહેર કે જ્યાં પ્રાચીન જ્ઞાન-ભંડારો છે, જેમાં અમુક સાહિત્ય રત્નો ઘણાં છે, તે સદ્ભાગ્યે ત્યાંના જૈનસંઘ તરફથી વિનંતિપૂર્વક પૂજ્ય કૃપાળુશ્રીને તપાસવા-સંશોધનકાર્ય સ્વતંત્ર રીતે સોંપ્યું હતું જેથી ત્યાં અઢાર માસ રહી મહાન પ્રયત્ન સેવી સંશોધન, ઉદ્ધાર, અવસ્થિત, રજીસ્ટર અને સંરક્ષણ માટે જે ભગીરથ કાર્ય કરેલું છે તે પ્રશંસનીય, જૈન સમાજ ઉપર મહાન ઉપકારક હોઈ ભાવિમાં એક મહાન વિભૂતિ કે વિદ્વાન જ્યોતિર્ધરે કરેલું તે કાર્ય લેખાશે. એ સર્વ પરિપૂર્ણ કરી ત્યાંથી સુખ-શાંતિપૂર્વક વિહાર કરી જે જે શહેરોમાં પધારે છે, ત્યાં ત્યાં શસ્ત્રોદ્ધાર સંશોધનનું અનુપમ કાર્ય કરે છે, જે જૈન સમાજ ઉપર જેવો તેવો ઉપકાર નથી. જૈનદર્શનના ભાવિ ઉજવણ માટે આ મહાસુદય પ્રયત્નો થાય છે જે સોનેરી અક્ષરે સચવાઈ રહેશે. આટલા આટલા તે પૂજ્ય પુરુષ જ્ઞાનોદ્ધાર-ભક્તિના કાર્યો કરી રહેલ છે.

તેઓ સાહેબના દાદાગુરુ શાંતમુર્તિ શ્રી પ્રવર્તકજી શ્રી કાન્તિવિજયજી મહારાજ અને તેઓ સાહેબના પૂજ્ય વિદ્વાન ગુરુદેવ શ્રી ચતુર્વિજયજી મહારાજની કૃપા આ સભા ઉપર પ્રથમથી જ હતી. સાહિત્ય સંશોધક અને પ્રકાશનની શરૂઆત પણ તેઓશ્રીના કૃપાવડે જ ઘણા વર્ષોથી શરૂ થયેલ છે, અને પૂજ્ય શ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજ વંશપરંપરાગત ગુરુભક્તિ અને સાહિત્યસેવાનો વારસો લઈ રહ્યા છે, જેથી સભા નિરંતરને માટે તેઓશ્રીનો આભાર જેટલો માનીયે તેટલો ઝાંછો છે.

આચાર્યશ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજની પણ કૃપા સભા ઉપર છે. તેઓશ્રીની ઉચ્ચ કક્ષાના આવતા લેખોથી “આત્માનંદ પ્રકાશ”ની પ્રતિષ્ઠા વધી છે જેથી તેઓશ્રીનો આભાર માનવામાં આવે છે.

આચાર્યદેવ શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજની હાલ વૃદ્ધાવસ્થા થયેલ હોવા છતાં કૃપાદષ્ટિ સભા ઉપર ચાલુ છે. તેઓશ્રી સભા કાયમ માટે આભારી છે. સભા કૃપાળુનું દીર્ઘાયુ ઈચ્છે છે અને સુખશાંતામાં રહી જૈન સમાજ ઉપર વિશેષ-વિશેષ ઉપકાર કરે તેમ પરમાત્માની પ્રાર્થના સભા કરે છે.

આટલી વયોવૃદ્ધ આંખોનું તેજ ઘટવા છતાં સતત વિહાર જૈન સમાજ ઉપરની મહાન કૃપાવડે તેના ઉદ્ધાર માટે ભગીરથ પ્રયત્નો ઉપદેશદ્વારા કરે છે તેટલું જ નહિ આ સભા ઉપરની તેઓની અપૂર્વ કૃપાવડે આ વર્ષના જે શુદ્ધ ૨ ના રોજ ખરી ગરમીની ઋતુમાં સભાની વિનંતિ ધ્યાનમાં લઈ સતત વિહાર કરી તળાજે પધારી સભાના વાર્ષિક મહોત્સવમાં સપરિવાર હાજરી આપી જે ઉપકાર કર્યો છે, તે વર્ષગાંઠ મહોત્સવ દિવસને અપૂર્વ સભા પણ ગણે છે તે માટે તેઓનો સભા જેટલો આભાર માને તેટલો ઝાંછો છે અને જીવનમાં ભૂલી શકાય તેમ નથી.

ખાસ આભાર—પ્રાતઃસ્મરણીય, શાંતમૂર્તિ આચાર્યભગવાન શ્રી વિજયસિદ્ધિસૂરીશ્વરજી

૬

મહારાજના સુશિષ્ય શ્રી ભુવનવિજયજી મહારાજના વિદ્વાન, સાક્ષર, ઇતિહાસવેતા, ન્યાયનિષ્ણાત સુશિષ્ય મુનિરાજશ્રી જમ્બૂવિજયજી મહારાજ હાલ જેઓ પૂજ્ય ગુરુવર્ગ સાથે દક્ષિણમાં વિચરી અનેક સ્થળોએ વ્યાખ્યાનદ્વારા અને અન્ય રીતે ત્યાંના જૈન જૈનેતર પ્રજા ઉપર ઉપકાર કરી રહેલ છે, તેટલું જ નહિ પરંતુ આ સભા તરફથી હાલમાં છપાતો ન્યાયનો ઉચ્ચ કોટીનો મુખ્ય અને મોટો ગ્રંથ શ્રી નયચક્રસાર ગ્રંથનું સંપાદન કાર્ય અનેક પ્રયત્નોવડે ઔદ્દર્શન વગેરે ન્યાયના ગ્રંથો મેળવી જે કરી આપ્યું છે, તે માટે આ સભા અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માને છે. સભા માને છે કે તે ગ્રંથ છપાઈ તેવાર થતાં જૈન જૈનેતર વિદ્વાનો, દર્શનશાસ્ત્રીઓ અતિપ્રશંસા કરશે અને ભાવિ તેનો જવાળ આપશે તેટલું જ નહિ પરંતુ સંપાદક મુનિ મહારાજશ્રી જમ્બૂવિજયજી મહારાજની આવા નિષ્ણાતપણા માટે ભાવિમાં પણ વિદ્વાનો પ્રશંસા કરશે. વળી મહારાજશ્રી ત્યાંના પ્રાચીન તીર્થોના ઇતિહાસ, શોધખોળ માટે સદા પ્રયત્ન શીલ છે. અને તીર્થોમાં ચિરાંજીવન શ્રી અંતરિક્ષજી પાર્શ્વનાથ ભગવાન વગેરેના ફોટાઓ લેવાની ભારત જૈન સમાજને ઘેર બેઠા દર્શન થાય તે માટે સભાને મોકલી આપ્યાનાં પ્રકાશમાં પ્રકાશન કરાવે છે અને તેવા ઉત્તમ કાર્યો કરવાવડે સમાજ ઉપર અનેક ઉપકાર કરી રહ્યા છે.

સભાના આ સર્વ પ્રકાશનો માટે પૂજ્ય મુનિમહારાજો, જૈન જૈનેતર વિદ્વાનો, સાક્ષરો અને સાહિત્યકારો, પરદેશી દર્શનશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓએ સભાની મુશ્કાત લઈ તપાસી આનંદ વ્યક્ત કર્યો છે.

૫. સસ્તા સાહિત્યની યોજના-પ્રકાશન અને-પ્રચાર

સભાના ઉદ્દેશ પ્રમાણે સસ્તા સાહિત્યનું પ્રકાશન પ્રચારનું કાર્ય ચાલુ છે, શ્રી અનેકાન્તવાદ ગ્રંથ છપાઈ પ્રકટ થયેલ છે, ખીજો ગ્રંથ શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર નિગંધ ગ્રંથ છપાય છે ત્રીજો નિગંધ ચારિત્ર માટે વિચારાય છે. તેની જાહેર અગાઉથી આત્માનંદ પ્રકાશમાં અપાય છે.

૫ (શ્રી આત્મકાન્તિ) જ્ઞાનમંદિર-સભાના મૂળ ભૂત ઉદ્દેશ પ્રમાણે સભાએ મુખ્ય મકાનની બાજુમાં તે માટે વેચાણ લીધેલ મકાન ફાયરફ્રુક ચણાવવાની શરૂઆત ગયા વર્ષના શ્રાવણ વદી ૧ ના રોજ કચેલી હતી અને તેનું કુંભસ્થાપનાનું અપૂર્વ પ્રવેશની માંગલિક ક્રિયા વિધિપૂર્વક (સં. ૨૦૦૭ ના) ગયા વૈશાખ વદી ૧૧ ગુરુવાર તા. ૧૭-૫-૫૧ ના રોજ ઉત્તમ મુહૂર્તે શેઠ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ મીલવાળાના મુખ્યારક હસ્તે કરવામાં આવેલ છે *

૪ શ્રી આત્મારામજી જૈન લાઇબ્રેરી.

વર્ગ ૧ લો.	જૈનધર્મના પુસ્તકો (જાપેલા)	૩૨૬૨	કિંમત રૂ. ૪૬૬૩-૮-૦૦
વર્ગ ૧ લો. બ.	,, પ્રતો (,,)	૯૦૦	રૂ. ૧૩૭૪-૧૦-૦૦

* શ્રી જ્ઞાનમંદિરનું ઉદ્દઘાટન, નામાભિધાન તથા જ્ઞાનમંદિરની પ્રતિષ્ઠા (સ્થાપના) પણ સભાની ઇચ્છા પંચમ્ય નરકેશરી મહાવિભૂતિ શાસન પ્રભાવક શ્રી વિજય વલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજના પવિત્ર હસ્તે જે કરવાની હતી તે પણ ગુરુપાથી થયેલ છે અને શ્રી આત્મકાન્તિ જ્ઞાનમંદિર તેનું નામાભિધાન કરવામાં આવ્યું છે, જે આત્માનંદ પ્રકાશ પુ. ૪૬ અંક ૬-૭ માં સંપૂર્ણ હેવાલ પ્રકટ થયેલ છે તે સર્વ વાચકોની ધ્યાનમાં છે, હવે માત્ર તે શ્રી જ્ઞાનમંદિરના ત્રીજા માળે શ્રી મોહનલાલભાઈ તારાચંદ જે. પી. સાહિત્ય હોલનું ઉદ્દઘાટન અને નામાભિધાન બંને હવે પછી ઉત્સાહપૂર્વક કરવાના છે.

૧૭

વર્ગ ૨ નો	છાપેલા આગમો	૨૯૯	૩૧. ૧૬૪૧-૧૦-૦
વર્ગ ૩ નો	હસ્તલિખિત પ્રતો	૧૭૩૬	કિંમત ૩૧. એક લાખ ઉપરાંત
વર્ગ ૪ થો	સંસ્કૃત ગ્રંથો	૫૧૩	૩૧. ૧૭૦૩-૧૨-૦
વર્ગ ૫ મો	નોવેલ નીતિના ગ્રંથો	૩૬૨૧	૩૧. ૫૬૯૨-૮-૦
વર્ગ ૬ ઠો	ઇંગ્રેજી ગ્રંથો	૨૩૪	૩૧. ૭૧૭-૬-૦
વર્ગ ૭ મો	ભાસિક કાષ્ઠલ	૫૦૯	૩૧. ૧૨૫૭-૮-૦
વર્ગ ૮ મો	હિન્દી ગ્રંથો	૩૨૫	૩૧. ૬૭૦ ૧૨-૦
વર્ગ ૯ મો	આલ વિભાગ બુકો	૨૭૭	૩૧. ૧૪૦-૧૦-૦

કુલ બુકો ૧૧૭૦૬

કુલ રૂ. ૧૮૧૬૨-૪-૦

આસ વર્ગ-શ્રી પાલીતાણા શ્રી પવિત્ર શત્રુંજય તીર્થની તળાટી પાસે આચાર્યશ્રી સાગરાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજના અતિ પ્રયત્ને શ્રી સુંદર આગમમંદિર થયેલ છે, જેની દિવાલો પર આપણા પૂજ્ય આગમો (આરસ ઉપર) કેતરાયેલ છે, તે જ ટાઇપથી તે પૂજ્ય આગમો સુંદર શાસ્ત્રી ટાઇપોથી છપાયેલા છે જે સુંદર પેટીમાં પથરાયેલ છે, જેને શ્રી આગમ રત્નમંજૂષા-નામ આપેલ છે, તે પણ ખરીદીને સભાએ આગમ મંદિરમાં બિરાજમાન કરેલ છે. (કિંમત રૂ. ૪૦૦) તે રકમ જુદી છે.

ગઇ સાલ આખર સુધી પુસ્તક ૧૧૪૪૯) રૂ. ૧૭૪૪૦-૧૨-૦ ના હતા, સાલની આખર સુધીમાં નવા પુસ્તકો વધતાં કુલ પુસ્તકો ૧૧૭૦૬) રૂ. ૧૮૧૬૨-૪-૦ ના થયા છે. દિવસાનુદિવસ તેમ સારાં પુસ્તકોની વૃદ્ધિ થયા કરે છે.

૬ શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ-ઐગણપચાશ વર્ષથી નિયમિત રીતે દર મહિને પ્રકટ થાય છે. તેની અગીયારસો ઉપરાંત કોપીથો છપાય છે. ગ્રાહકોને જ્ઞપ છે. લડાઇ દરમિયાન અને હજુસુધી કાગળ, છાપકામ વગેરે તેના લગતા સાહિત્યની સખ્ત મોંઘવારીને લઇને માત્ર વાર્ષિક રૂ. ૩) ત્રણ, હાલ કિંમત રાખવામાં આવી છે. વિદ્વાન મુનિમહારાજ અને જૈન સાક્ષર બંધુઓના સામાજિક, ઐતિહાસિક, તત્ત્વજ્ઞાનના ઉચ્ચ કક્ષાના લેખો અને કવિતાવડે વાચકોની પ્રશંસા પામેલ છે. છપાવતાં તૂટો પડતો હોવા છતાં સમાજ પાસે ખોટ પૂરી કરવા ઉદ્ધરાણું કયું નથી. હજી પણ મોંઘવારી વધતી જતી હોવાથી આવતા વર્ષ માટે વિશેષ તૂટો ન પડે તે માટે સભા વિચારણા કરે છે.

બંને પ્રકારની કેળવણીને ઉત્તેજન અને મળેલા ફંડો-આ સભાએ સભાસદો વગેરેવડે કરેલું પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી કાન્તિવિજયજી મહારાજ સ્મારક કેળવણી ફંડ-(જેમાં હજી કેટલાક સભ્યોની રકમ ભરાવાની છે) તેના બ્યાજમાંથી સભાએ કરેલ ઠરાવ મુજબ તેઓ સાહેબની સ્વર્ગવાસ તીથી અસાડ શુદ્ધ ૧૦ ના રોજ જાહેર મેળાવડો કરી મેટ્રિકની પરીક્ષામાં પ્રથમ નંબરે પાસ થાય તેને સુવર્ણપદક સભા તરફથી, તેમજ બીજો નંબરે પાસ થાય તેને રોયપદક શેઠ દેવચંદ દામજીના તરફથી આવેલી રકમના બ્યાજમાંથી આપવાનો ઠરાવ કરવામાં આવેલો છે, તેનો અમલ આવતા વર્ષથી કરવામાં આવશે, અને શ્રી મુળચંદલાલ સ્મારક કેળવણી ફંડ, બાબુ પ્રતાપચંદજી ગુલાબચંદજી કેળવણી ફંડના બ્યાજમાંથી તેમજ સભાના પોતાના તરફથી બંને પ્રકારની કેળવણીના ઉત્તેજન અર્થે, રોકાણરશીયો, બુકો વગેરે જૈન વિદ્યાર્થીઓને દરવર્ષે આપવામાં આવે છે. તેમજ તે સિવાય રૂ. ૨૦) શ્રી વૃદ્ધિચંદ્રજી

૧૧

જામાયકશાળાને અને રૂ. ૧૨૫) શ્રી ઉજ્જવળાઈ જૈન કન્યાશાળાને ધાર્મિક શિક્ષણના ઉત્તેજનાથે દર વર્ષે અપાય છે અને તેનો વહીવટ પણ સભા કરે છે.

જૈન અંધુઓ માટેનું રાહત ફંડ—શ્રી ખોડીદાસ ધરમચંદ જૈન અંધુઓ માટે રાહત ફંડ તથા રાષ્ટ્રીય મહોત્સવ દિનની ખુશાલી નિમિત્તે સભાએ જુદી મૂલ્યે એ બંને રકમના વ્યાજમાંથી બંનેમાંથી જરૂરીયાતવાળા અંધુઓને રાહત અપાય છે. તે ફંડ વધારી આપણા સ્વામીભાઈઓને વિશેષ રાહત કેમ આપી શકાય તેનો પ્રયત્ન થાય છે.

મહોત્સવો—આ સભાનો વાર્ષિક મહોત્સવ દિન-વોરા હડીસંગમાઈ ઝવેરચંદ પોતાની હૈયાતીમાં આપેલ એક રકમનું વ્યાજ સભા, અને પોતે કહી ગયેલ બાકીની રકમનું વ્યાજ તેમના ધર્મપત્ની શ્રી હેમકુંવર બહેન દર વર્ષે જેઠ સુદ ૨ (સભા સ્થાપના દિન) શ્રી તળાવ તીર્થે ઉજવવા નિમિત્તે આપે છે. (વોરા હડીમંગલાઈએ આપવાની કહેલ રકમ હવે પછી આપવા તેમના ધર્મપત્નીએ જણાવેલ છે) તે વડે દર વર્ષે સભા ઉજવે છે, તેથી તીર્થયાત્રા દેવગુરુભક્તિ વગેરેનો લાભ સભાસદો લેતા હોવાથી આત્મકલ્યાણની વૃદ્ધિ થાય છે.

આનંદ મેળાપ—દર બેસતે વર્ષે આ સભાના પ્રમુખ શેઠ શ્રીચુત્ ગુલાબચંદ આણંદજીએ આપેલી રકમના વ્યાજમાંથી સભાસદોને દૂધપાટી અપાય છે, અને મેજબરી તરફથી પ્રથમ જ્ઞાનપૂજન પણ થાય છે.

જ્ઞાનપૂજન—દર વર્ષે કારતક શુદ્ધ ૫ (જ્ઞાનપંચમી)ના રોજ સભાના મહાનમાં જ્ઞાન પધરાવી પૂજન વગેરે કરી જ્ઞાનભક્તિ કરવામાં આવે છે.

દેવગુરુભક્તિ અને ગુરુજયંતિઓ—પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી આત્મારામજી મહારાજની જન્મતિથિ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧ ના રોજ હોવાથી તે દિવસે દર વર્ષે સભાસદો શ્રી પવિત્ર શત્રુજય તીર્થે જઈ, વિવિધ પૂજા ભજાવી તથા શ્રી આદિનાથ પ્રભુ, શ્રી પુંડરીકજી મહારાજ તથા ગુરુશ્રીની આંગી રચવા સાથે સભાસદોનું સ્વામીવાત્સલ્ય દર વર્ષે લાં કરવામાં આવે છે. સભા માટે આ એક અપૂર્વ ભક્તિદિન છે. આ ગુરુભક્તિના ઉત્તમ કાર્ય માટે ગુરુભક્ત ઉદારદીલ શેઠ સકરચંદલાઈ મોતીલાલ મુળજીએ એક રકમ સભાને સુમત કરી છે, જેના વ્યાજમાંથી ખર્ચ થાય છે. એ રીતે શ્રી શત્રુજય પવિત્ર તીર્થ તથા શ્રી તાલધ્વજગિરિ તીર્થે બે તીર્થોની યાત્રાનો સર્વ સભાસદોને દર વર્ષે અપૂર્વ લાભ દેવગુરુભક્તિ સાથે મળે છે.

દર વર્ષે માગશર વદી ૬ ના રોજ પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી મૂળચંદજી મહારાજની તેમજ આસો શુદ્ધ ૧૦ ના રોજ તેઓશ્રીના સુશ્રિષ્ઠ શાન્તમૂર્તિ પરમકૃપાળુ શ્રી વિજયકમલસૂરીશ્વરજી મહારાજની સ્વર્ગવાસ જયંતિઓ માટે થયેલા ફંડોના વ્યાજમાંથી ઉપરોક્ત રીતે દેવગુરુભક્તિ વગેરેથી અત્રે જયંતિ ઉજવાય છે. આ સભાનું ધન્યભાગ્ય છે કે ગુરુભક્તિના આવા પ્રસંગો સાંપડ્યા છે.

૧૨

મીટિંગોનો સંક્ષિપ્ત અહેવાલ.

(સં. ૨૦૦૭)

મૈત્રેય કમીટી:—(૧) સં. ૨૦૦૭ ના કારતક શુદ્ધ ૮ શુકરવાર તા. ૧૭-૧૧-૫૦.

આ સભાના માનવંતા પેટ્રન રાવબહાદુર શેઠશ્રી જીવતલાલભાઈ પ્રતાપશી ધંધા વગેરેથી નિવૃત્ત થઈ અગીયાર લાખ નવકારનો જાપ, નવાણું યાત્રા, ઉપવાન વહન વગેરે આત્મકલ્યાણના કાર્યો કરી થોડા દિવસમાં પાલીતાણાથી મુંબઈ જવાના છે તેઓશ્રીને ભાવનગર પધારવા માટે અમંત્રણ કરવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો. અને ત્યારબાદ ડેપ્યુટેશન પાલીતાણે ગયું હતું જ્યાં આમંત્રણ કર્યા બાદ ત્યાં ગિરાજતાં આ. શ્રી વિજય પ્રેમસૂરિ, આ. શ્રી વિજય રામસૂરિ અને પંચાસજી ભદ્રંકરવિજયજી મહારાજની સેવામાં સરતા સાહિત્યના શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર નિયંધ પ્રકટ કરવા કેટલીક વાતચીત થઈ હતી.

શેઠ સાહેબ જીવતલાલભાઈને જલદીથી મુંબઈ જવાનું હોવાથી ભાવનગર આવી શકે તેમ ન હોવાથી પાલીતાણાથી વિદાય થતાં સીહોર સ્ટેશને કારતક વદી ૨ રવિવાર તા. ૨૬-૧૧-૫૦ ના રોજ આ સભાના સભાસદોએ જઈ તેમનો તથા સરતા સાહિત્યના નિયંધના પ્રથમ નંબરના લેખક ડૉ. હરિસત્ય ભટ્ટાચાર્યજી એમ. એ સાથે હોવાથી તેમનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. અને ભટ્ટાચાર્યજીએ સભાના સાહિત્ય પ્રકાશન પ્રવૃત્તિ માટે પ્રશંસા કરી હતી.

મૈત્રેય કમીટી:—(૨) સં. ૨૦૦૭ ના કારતક વદી ૧૦ સોમવાર તા. ૪-૧૨-૫૦ ના રોજ મળી હતી.

(૧) સં. ૨૦૦૬ ની સાલનો હિસાબ, આવક જવક સરવૈયું વગેરે સવિસ્તર આવી સાલના અંગ્રેજ સહિત રજુ કરવામાં આવ્યું હતું જે સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યું હતું. રિપોર્ટ છપાવવા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

(૨) સભાના મુખ્ય સંકેટરી ગાંધી વલ્લભદાસે સભાની થતી જતી પ્રગતિ, સાહિત્ય પ્રકાશન, લાઇબ્રેરીમાં થયેલો થતો વધારો, સભાસદોની થતી જતી વૃદ્ધિ, તીર્થયાત્રાઓ, દેવચરુભક્તિ અને વ્યવસ્થિત વહીવટ માટેનું વિવેચન કર્યું હતું. અને દિવસાનુદિવસ મળતા અભિપ્રાયો માટે આનંદ વ્યક્ત કર્યો હતો.

(૩) થોડા દિવસ પહેલાં મુનિમના મેજને તોડી ખરે અપોરે ચોરી થઈ હતી તે તેમજ તે અગાઉ પ્રાઇમસ, પંખાની થયેલી ચોરીની હકીકત જાહેર કરવામાં કરવામાં આવી હતી.

મૈત્રેય કમીટી:—(૩) સં. ૨૦૦૭ માગશર શુદ્ધ ૨ સોમવાર તા. ૬-૧૨-૫૦

શ્રી જ્ઞાનમંદિરના પ્રવેશ દ્વારનું મુદ્દત કરવાનું હોઇને કમીટી બોલાવવામાં આવી હતી. અને આનંદપૂર્વક શેઠ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ મીલવાળાને મુખ્યારક હાથે ઠરાવ પ્રમાણે મુદ્દત કરવામાં આવ્યું હતું.

જનરલ મીટિંગ:—(૧) સં. ૨૦૦૭ ના માગશર શુદ્ધ ૬ રવિવાર તા. ૧૭-૧૨-૫૦.

(૧) સં. ૨૦૦૬ ની સાલનું સરવૈયું, આવક જવકનો હિસાબ, સં. ૨૦૦૭ ની સાલનું અંગ્રેજ મંજૂર કરવામાં આવ્યું અને રિપોર્ટ છપાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી.

(૨) સભાના મુખ્ય સંકેટરી ગાંધી વલ્લભદાસે સભાની વર્તમાન પ્રગતિશીલ સ્થિતિ પર વેધક પ્રકાશ પાડ્યો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે તે સર્વ સભાસદોના સહકાર અને સહાયને આભારી છે.

૧૩

તા. ૧૩-૩-૫૧ ના રોજ જુનાગઢ મુકામે જૈન કોનફરન્સનું ૧૮ મું અધિવેશન મળવાનું હોવાથી (ફાગણ વદી ૨-૩ તા. ૨૭-૩-૫૧) તમામ સભાસદોને સરકયુલર વંચાવી કોનફરન્સમાં ભાગ લેવા જનાર બંધુઓના નામો લખી મોકલ્યા હતા.

મેનેજીંગ કમીટી:—(૪) સં. ૨૦૦૭ ચૈત્ર સુદ ૬ તા. ૧૫-૪-૫૧.

શેઠ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ વિલાયત સિધાવવાના હોવાથી તેમને અભિનંદન કે સત્કાર શી રીતે કરવો તેનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ વિલાયત જવું મુલતવી રહેલ હોવાથી કંઈપણ કરવામાં આવ્યું નથી.

જનરલ મીટીંગ:—(૨) સં. ૨૦૦૭ ના ચૈત્ર સુદ ૧૧ મંગળવાર તા. ૧૭-૪-૫૧.

શ્રીયુત મોતીચંદભાઈના તા. ૧૭-૪-૫૧ ના રોજ સ્વર્ગવાસ થતાં તેમણે કરેલી શ્રી મહાવીર વિલાસ અને સાહિત્ય સેવા માટે આ સભાના સેક્રેટરી અને વકીલ ભાઈચંદ અમરચંદે અસરકારક વિવેચનો કર્યા હતા અને સર્વાનુમતે દિલગીરીનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો અને તેમના કુટુંબીજનને પ્રમુખની સહીથી મોકલી આપવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો.

મેનેજીંગ કમીટી:—(૫) સં. ૨૦૦૭ ના વૈશાક સુદ ૯ તા. ૧૭-૫-૫૧ શ્રી જ્ઞાનમંદિરનું મકાન તૈયાર થતાં વૈશાક સુદ ૧૧ ગુરુવાર તા. ૧૭-૫-૫૧ ના રોજ કુંભસ્થાપન (અર્પૂર્વ પ્રવેશ) શેઠ સાહેબ ભોગીલાલભાઈ મગનલાલ મીલવાળાના મુખ્યારક હસ્તે કરાવવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો અને વૈશાક સુદ ૧૧ ના રોજ મંગળ મુહૂર્ત તે પ્રમાણે થયેલ હતું, અર્પૂર્વ પ્રવેશ થયો હતો.

મેનેજીંગ કમીટી:—(૬) સં. ૨૦૦૭ વૈશાક વદી ૪ ગુરુવાર તા. ૨૪-૫-૫૧ ના રોજ આ સભાના સભાસદો પાલીતાણે આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજય વલ્લભસૂરીશ્વરજીને વંદન કરવા ગયા હતા જ્યાં આચાર્ય મહારાજ સાથે જે વાતચીત થયેલી હતી તે સભાસદોને જાહેર કરી હતી. સર્વ સભાસદો સાંભળી આનંદ પામ્યા હતા.

સંવત ૨૦૦૭ ની સાલનું સરવૈયું.

જ

ઉ

૧૩૫૨હાત્રા જ્ઞાન તથા પુસ્તક સંબંધી ખાતા	૨૦૭૬૮)	લાયબ્રેરી તથા ડેડ સ્ટોક
૪૩૪૫૧) સીરીઝ ગુજરાતી	૨૮૨૦૫૧	પુસ્તકો સંબંધી ખાતા
૧૨૧૧ત્રા છાપખાના		૨૮૧૧ ૨૮૨૩૪)ત્રા
૧૦૩૦૪૦)= સાધારણ પેટ્રન તથા લાઈફ મેમ્બર	૬૧૩૬૧ત્રા	છાપખાના તથા બુકસેલર
૧૦૦૧૮) મકાન ખાતુ	૧૧૧૩૬૨૧	મકાન ખાતા
૧૮) બાબુલાલ પાનાચંદ		૫૧૪૨૬૧ આત્માનંદ ભુવન
૫૦૦૦) ભોગીલાલ મગનલાલ		૨૦૭૧૪) જ્ઞાનમંદિર
૫૦૦૦) મોહનલાલ તારાચંદ		૩૮૫૮૮)ત્રા આત્માનંદ પુણ્યભુવન
૧૦૦૧૮)		૬૩૪) નથુ દેવચંદ
		૧૧૧૩૬૨૧
૨૨૦૯૬૧ જયંતિ તથા ફંડ ખાતા	૨૬૦૦૦	શરાશી લેણું
૪૮૮૪૧ શરાશી દેવું		૩૮૭૨) ફતેચંદ ઝવેરભાઈ

૧૪

૩૭૮૧૧૧૧૧ મેમ્બર ઉબળેક તથા લા. ડીપોઝીટ
૨૧૮ ૨૬૧૧૦૧ ૧૧૫)
૧૯૭૫૨૩૧~

૧૦૦૦૦) ૨૯૮ બોન્ડ
૧૫૧૨૮૧૮ સેવીંગ બેંક તથા કરન્ડ
૨૯૦૦૦૧૪

૬૦૭) મેમ્બર પાસે લેણુ
૧૨૦૮૧૧૧૧ ઉબળેક ખાતે લેણુ
૧૭૮)૧૧૧ પરંતુ આસો વદ ૦))
૨૮૧૧૧૧૧ સરવૈયા ફેર
૧૯૭૫૨૩૧~

આવતા વર્ષ માટે શરૂ કરવાના ભક્તિ-સેવાના કાર્યો અને મનોરથો.

સભાની ઇચ્છા, વિચાર કે જ્યેષ્ઠ નાણા વધારવા કે સંગ્રહી રાખવાનો નથી, પરંતુ તેની જેમ જેમ આર્થિક સ્થિતિ વધતી જશે તેમ તેમ ધારાધોરણ પ્રમાણે દરેક ખાતાઓમાં થતાં સહવ્યય બાદ જતાં જે રકમ ફાઇલ પડશે તે જરૂર પડે તો મુદ્દલ કે ધારા પ્રમાણે તેના વ્યાજમંથી (જ્ઞાનખાતા) કે સિરિઝના ખાતા સિવાયના જે નાણાં હશે) તેનો દેવ ગુરૂ ધર્મ અને સમાજ સેવા માટે સભા પ્રથમ યોજના તૈયાર કરશે અને તે રીતે તે તે ખાતામાં સહવ્યય કરશે કે જેનાથી સભાની પ્રગતિ, ગૌરવ અને પ્રતિષ્ઠામાં વૃદ્ધિ થાય.

સભાનો ખર્ચ જેમ વધતો જાય છે, તેમ તેની સાથે નવા સભાસદોની વૃદ્ધિ, સભાની પ્રતિષ્ઠા, ગૌરવ વધતાં સભાની કાર્યવાહી પ્રત્યે સંતોષ અને સમાજપ્રિયતા વધતી જાય છે. જૈન બંધુઓ અને બહેનો વગર લખ્યે સભ્યો થઈ, સહાયક થઈ સભાની પ્રગતિમાં ફાળો આપ્યે જાય છે. છેવટે સભા ભાવિમાં વિશેષ પૂર્વા-આયોજિત ઉત્તમોત્તમ સાહિત્ય પ્રકટ કરી, જ્ઞાનદાન, પ્રચાર અને જ્ઞાનભક્તિ કરે તેમજ (૧) પ્રથમ ધાર્મિક કેલવણી (૨) વ્યવહારિક (સ્કુલ) કેલવણી અને (૩) ઔદ્યોગિક કેલવણી વગેરે જૈન બાળકો વિશેષ રક્ષ લેતા કેમ થાય ? તે માટે, સ્કાલરશીપ, બુકો કે લોન સીસ્ટમે આગળ વધવામાં સહાય જરૂરીયાત પ્રમાણે આપી શકાય તેને માટે, તેમજ ફ્રી લાઇબ્રેરીનો લાભ વધારે સરલતાપૂર્વક જૈન તેમજ જૈનેતર બંધુઓ પ્રજા વિશેષ કેમ લઈ શકે ? આપણા જૈન બંધુઓ કે જેને કોઈ પણ પ્રકારની રાહતની જરૂરીયાત હોય તેને તે તે પ્રકારે રાહત સભા કેમ આપી શકે ? છેવટે દેવ, ગુરુ અને ધર્મની વિશેષ વિશેષ પ્રકારે સભા ભક્તિ કેમ કરી શકે અને ચિન્તવેલા અને નવા મનોરથો ગુરુકૃપા વડે જર્દી પૂર્ણ થવા પામે તે માટે ગુરુદેવની પ્રાર્થના કરી આ નિવેદન પૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

ઉપર પ્રમાણે સં. ૨૦૦૭ ની સાલનો સંપૂર્ણ કાર્યવાહી સાથેનો રિપોર્ટ આપની સમક્ષ રજૂ કર્યો છે. અમે કાર્યવાહકોની કદાચ કોઈપણ સ્થળે ત્રુટી-રખલના દેખાય તો દરગુજર કરી અમેને જણાવશો જેથી અમે કાર્યવાહકો અથવા સભા તેમાં યોગ્ય સુધારાવધારા જરૂર કરશે.

આભાર—આ વર્ષમાં સભાના ચાલતા કોઈ પણ કાર્યમાં આર્થિક સહાય આપનાર બંધુઓ તથા શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ માસિકને માટે લેખો, સહકાર વગેરે આપનાર મુનિમહારાજો તથા જૈન બંધુઓનો આભાર માનવામાં આવે છે. આ સભાના અનેક ઉત્તમ ભાવી મનોરથો ગુરુકૃપાથી શ્રી અધિષ્ઠાયક દેવો સદૃશ બનાવે તેવી પરમાત્માના પ્રાર્થના કરી આ રિપોર્ટ પૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર

તરફથી પ્રકાશિત થયેલા પુસ્તકોમાંથી નીચેના સીલીકમાં છે.

(સંસ્કૃત, માગધી અને મૂળ ટીકાના ગ્રંથો)

સૂક્ત રતનાવલી						૦-૪-૦
ધર્માભ્યુદયમ્						૦-૪-૦
જૈન મેઘદૂત						૨-૦-૦
ચંદ્રલેખા (પ્રત)						લેટ
પ્રકરણ સંગ્રહ (પ્રત)						૦-૮-૦
જેમાં, સિંદુર પ્રકરણ મૂળ, તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર મૂળ, ગુણ સ્થાન ક્રમારોહ મૂળ છે.						
કર્મગ્રંથ ભાગ ૨ જે (પાંચમો છઠ્ઠો)						૪-૦-૦
કથારત્નકોશ (ગ્લેઝ) મૂળ માગધી						૮-૮-૦
વસુદેવ હિંદી અંશ બીજો મૂળ માગધી						૩-૮-૦
પ્રહત્ કવ્ય ભાગ ૬ ઠો છેલ્લો						૧૬-૦-૦

પ્રવર્તક શ્રી કાંતિવિજયજી જૈન ઐતિહાસિક ગ્રંથો.

જૈન ઐતિહાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંગ્રહ				૨-૧૨-૦
----------------------------------	------	------	------	--------

શ્રી જૈન આત્માનંદ જન્મ શતાબ્દિ સિરિઝ

શ્રી વિજ્યાનંદસૂરિ (રા. સુશીલ)				૦-૮-૦
ચારિત્ર પૂજાદિત્રયી સંગ્રહ (પ્રદ્યુત્યર્થ પદ પૂજા)				૦-૪-૦
ત્રિશષ્ટી પર્વ ભાગ ૧ સંસ્કૃત પુકાકારે				૬-૦-૦
" " " ૨ " " " " " " " "				૮-૦-૦
" " " ૨ " " પ્રતાકારે				૧૦-૦-૦

ગુજરાતી ભાષાંતરના ગ્રંથો

(મળી શકતા ગ્રંથોનું લીસ્ટ)

શ્રી નયમાર્ગદર્શક						૦-૧૦-૦
હંસવિનોદ						૦-૧૨-૦
કુમારવિહારશતક						૧-૮-૦
શ્રી જૈન ધર્મ વિષયિક પ્રશ્નોત્તર						૦-૮-૦
ધર્મખિન્દુ (આવૃત્તિ ખીજી) મૂળ તથા ગુજરાતી						૩-૦-૦
શ્રી પ્રકરણ પુષ્પમાળા (દ્વિતીય પુષ્પ)						૧-૦-૦
શ્રી જ્ઞાનામૃત કાવ્યકુંજ						૧-૦-૦
શ્રી પંચપરમેષ્ઠિ ગુણરત્નમાલા						૧-૮-૦
શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ચરિત્ર ભાગ ૨નો						૨-૮-૦
શ્રી વીશ સ્થાનકપદ પૂજા (અર્થ સહિત)						૧-૪-૦
કાવ્યસુધાકર						૨-૮-૦
જૈનધર્મ						૧-૦-૦
કલિંગનું યુદ્ધ ચાને મહારાજા ખારવેલ						૦-૧૨-૦
આત્મ કાન્તી પ્રકાશ						૦-૮-૦
શ્રી દેવંસીરાઇ બે પ્રતિક્રમણ મૂળ (ઉચ્ચ કાગળ)						૦-૧૦-૦
વસુદેવ હિંડી ભાષાન્તર						૧૫-૦-૦
સંઘપતિ ચરિત્ર ,,						૬-૮-૦
શ્રી શાન્તીનાથ ચરિત્ર						૭-૮-૦
શ્રી પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર } (ગ્લેઝ)						૧૩-૦-૦
..... } (લેઝર અને આર્ટ)						૧૫-૦-૦
જ્ઞાન પ્રદીપ ભાગ ૨						૪-૦-૦
સતી દમયન્તી ચરિત્ર						૭-૮-૦
આદર્શ સ્ત્રી રત્નો ભાગ ૨						૨-૦-૦
કથા રત્નકોષ ગુજરાતી ભાગ ૧						૧૦-૦-૦
શ્રી તિર્થંકર ચરિત્ર (જોમાં ૨૪ પ્રભુના ફોટા, નીર્વાણ ભૂમી, ઇન્દ્ર વિ. ફોટા, ગૌતમ સ્વામીનો ફોટા તથા ચોવીસે પ્રભુનાં દ્રૂંક જીવનચરિત્રો જાણ્યા છે.)....						૬-૦-૦

અન્ય ગ્રંથો

સુક્ત સુક્તાવલી						૦-૪-૦
ચૌદ રાજલોક પૂજા						૦-૪-૦
સમ્યક્જ્ઞાન દર્શન પૂજા						૦-૪-૦
તત્ત્વ નીર્ણય પ્રસાદ						૧૦-૦-૦
આત્મ વલ્લભ પૂજા સંગ્રહ						૩-૦-૦

છપાય છે

શ્રી શ્રેયાંસનાથ ચરિત્ર ગુજરાતી

શ્રી સુમતીનાથ ચરિત્ર ગુજરાતી

સંસ્કૃત ભાગધી ગ્રંથો

શ્રી દ્વાદશાર નય ચક્ર

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા

ભાવનગર

સભાસદોના વર્ગની શ્રી

પેટ્રન	...	...	...	...	...	રૂ. ૫૦૧)
પહેલા વર્ગના લાઈફ મેમ્બર	...	...	...	...	...	,, ૧૦૧)
બીજા ,, ,, મેમ્બર	...	...	...	...	...	,, ૫૧)

આ સભામાં નવા સભાસદોની વૃદ્ધિ નિરંતર કેમ થતી જાય છે ?

આ સભા તરફથી દર વર્ષે સંપૂર્ણ કાર્યવાહી, સરવૈયું વગેરે સંપૂર્ણ પ્રમાણિકપણે રિપોર્ટ દ્વારા પ્રગટ થાય છે, તેમ જ પેટ્રનસાહેબ અને લાઈફ મેમ્બરોને આત્મ-દૃષ્ટાણુના સાધન (અને આર્થિક દૃષ્ટિએ પણ લાભ) માટે કથા ઇતિહાસ સાહિત્યના તીર્થંકર ભગવંતો, સતી માતાઓ અને સત્વશાળી પુરૂષોના સુંદર ચચિત્ર મહોટા ગ્રંથો છપાતાં દર વર્ષે માત્ર આ સભા જ ભેટ આપતી હોવાથી, નવાં પેટ્રન સાહેબો તથા લાઈફ મેમ્બરોની ક્રમે ક્રમે અને દર માસે વૃદ્ધિ થતી જાય છે.

લાઈફ મેમ્બર થનારને આત્માનંદ પ્રકાશ મારીકનું લવાજમ ભરવાનું નથી. તેમને કાયમ ભેટ મળે છે.

રૂા. ૧૦૧) ભરી પહેલા વર્ગના લાઠક મેમ્બરોને નીચેનાં છ વર્ષોમાં
જે લાભ મળ્યો તેની યાદી.

સં. ૨૦૦૩માં	શ્રી સંઘપતિ ચરિત્ર	કિં. રૂ.	૬-૮-૦
	શ્રી મહાવીર ભગવાનનાં યુગની મહાદેવીઝા	,,	૩-૮-૦
સં. ૨૦૦૪માં	શ્રી વસુદેવ હિંડી ભાષાંતર	,,	૧૫-૦-૦
	શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર	,,	૭-૮-૦
સં. ૨૦૦૫માં	શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ચરિત્ર	,,	૧૩-૦-૦
સં. ૨૦૦૬માં	શ્રી હમયન્તી ચરિત્ર	,,	૬-૮-૦
	જ્ઞાન પ્રતીપ ભાગ ૨	,,	૪-૦-૦
	આદર્શ સ્ત્રી રત્નો ભાગ ૨	,,	૨-૦-૦
	જૈન મતકા રચક		ભેટ
સં. ૨૦૦૭ } ,, ૨૦૦૮ }	શ્રી કથારત્નકોષ ભાષાંતર ગુજરાતી ભાગ ૧	,,	૧૦-૦-૦
	શ્રી તીર્થંકર ચરિત્ર સચીત્ર	,,	૬-૦-૦
	શ્રી અનેકાન્ત	,,	૧-૦-૦
	ભક્તિ ભાવના નૂતન રચનાવળી	,,	૦-૮-૦
			૭૫-૮-૦

ઉપર મુજબ તેર પુસ્તકો કુલ રૂા. ૭૫ના છ વર્ષમાં ભેટ અપાયા છે.

પેલા વર્ગના લાઠક મેમ્બરની ફી રૂા. ૧૦૧) ભરેથી ૨૦૦૬, ૭ ટ માં રૂા. ૧૩નું શ્રી પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર રૂા. ૭) વધુ ભરેથી હજી સુધી ભેટ આપવામાં આવે છે. માટે હજી પેલા વર્ગના લાઠક મેમ્બર અથવા પેટ્રન થઈ દર વરસે મળતા ભેટના પુસ્તકોનો લાભ મેળવેા. સંવત ૨૦૦૭, ૨૦૦૮ માં રૂા. ૧૭ાના પુસ્તકો ભેટ આપવાના છે તે ૨૦૦૮ માં થનાર લાઠક મેમ્બરને રૂા. ૮) વધુ ભરેથી ૨૦૦૭ તથા ૨૦૦૮ ના રૂા. ૧૭ાના ભેટ મળશે. ખીજા વર્ગના લાઠક મેમ્બર થનારને રૂા. ૨)ની કીંમતના ભેટના પુસ્તકો ભેટ આપવામાં આવે છે તેમ જ તેથી વધુ કીંમતના અંથ કીંમતમાંથી રૂા. ૨) ભેટના બાદ કરી બાકીના પૈસા ભરેથી ભેટ મળશે અથવા રૂા. ૫૦) વધુ ભરી પેલા વર્ગમાં આવેથી તે વરસના ભેટ મળશે. આત્માનંદ પ્રકાશ માસીક દર માસે જીંદગી સુધી ભેટ મળશે. મેમ્બર થવામાં જેટલો વીલંબ થશે તે વરસની ભેટના પુસ્તકો શુભાવવાના રહેશે; માટે આ સભાના પેટ્રન અથવા પ્રથમ વર્ગના લાઠક મેમ્બર થઈ જવામાં ઘણો લાભ છે. અત્યાર સુધી ૭૦૦ આસપાસ સંખ્યા લાઠક મેમ્બરોની થઈ છે

તા. ૨૬-૩-૫૨
૨૦૦૮

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા
ભાવનગર

(સાધના મુદ્રણાલય-ભાવનગર.)

ધણી જ થોડી નકલો નીચેના બે ગ્રંથોની સિલિકે રહુલી છે.
જલદી મંગાવો. શ્રી તીર્થંકર ચરિત્ર (સચિત્ર) ફરીથી છપાવી શકાતું નથી.
(શ્રી અમરચંદ્રાચાર્યકૃત)

ધર્મકથાનુયોગમાં શ્રી તીર્થંકર ભગવંતોના ચરિત્ર જેમાં આવેલ હોય છે તે ઉત્તમોત્તમ ધર્મકથા કહેવાય છે, જેના વાંચન-મનન અને અનુકરણથી મનુષ્ય મહાન પુરુષ બને છે, પરંતુ તેનું પઠન-પાઠન બાધ્યાવસ્થામાંથી જ શરૂ કરવું જોઈએ કે જેથી બાળકોને વાંચતા રસ ઉત્પન્ન થાય, દૃઢશ્રદ્ધા પ્રકટે, કંટાળો ન ઉપજે સહેલાઈથી મનન કરી કંઠાશ થઈ શકે અને મોટી ઉંમરે પણ તે ભૂલી ન શકે. આવા સંક્ષિપ્ત જિનેશ્વર દેવોના ચરિત્રો જ બાળજીવોને પ્રાથમિક ભૂમિકાશ્પ આસ મનાયો છે. વળી આ ગ્રંથમાં જોઈએ તેટલું અને કંઠાશ થઈ શકે તેટલું જ ચરિત્ર વર્ણન આપવામાં આવેલું છે. સુંદર સાદી, સરળ ગુજરાતીમાં છપાવેલ છે. તેમાં વિશિષ્ટતા એ છે કે પ્રથમ મુખદર્શન ઉપર પવિત્ર શ્રી શત્રુંજય તીર્થનો દ્રશ્ય ફોટો આવેલ છે. ગ્રંથની શરૂઆતમાં પૂજ્યશ્રી હરિભદ્રાચાર્ય કૃત મહાદેવ અષ્ટક, પછી અનુક્રમે દરેક તીર્થંકર ભગવંતોના વિવિધ રંગના ફોટાઓ, ઇન્દ્ર મહારાજની ભક્તિ અને નિર્વાણભૂમિના રંગીન દ્રશ્યો, પછી પરમાત્માના ચરિત્રો, વચમાં શ્રી યશોવિજયજી મહારાજકૃત પરમાત્મ જ્યોતિ પચ્ચીશી, પરમાત્મા પચ્ચીશી, શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યકૃત વીતરાગસ્તોત્ર અને છેવટ શ્રી સિદ્ધસેન દ્વિવાકરકૃત બત્રીશીએ સર્વ મૂળ અર્થ સાથે આપવામાં આવેલ છે. સુંદર બાઇડીંગ વગેરેથી આકર્ષક, અનુપમ આ ગ્રંથ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. ઉચી જાતના પેપર ઉપર તૈયાર કરવામાં આવેલ તૈયાર છે. કિંમત રૂ. ૬-૦-૦ (પોસ્ટે જ ભુલું)

શ્રી દેવભદ્રાચાર્ય કૃત-

શ્રી કથારત્નકોષ ગ્રંથ (અનુવાદ) (ભાગ ૧ લો)

ધર્માર્થ નામને શોભાવતો આ કથારત્નકોષ ગ્રંથ સંવત ૧૧૫૮ ની સાલમાં પૂજ્ય પૂર્વાચાર્ય મહારાજે મૂળ પ્રાકૃતભાષામાં સુમારે સાઠાઠાર હજાર શ્લોકપ્રમાણમાં વિદ્વતાપૂર્ણ રીતે રચેલો છે. આ ગ્રંથમાં સમ્યક્ત્વાદિના ત્રીશ સામાન્ય ગુણો અને પંચ અણુવ્રતના સત્તર વિશેષ ગુણો મળી પચાસ ગુણો સુંદર, અનુપમ, વાચકને રસ ઉત્પન્ન કરે તેવી કથાઓ જે કેટલીક કથાઓ તદ્દન નવીન બીજે નહિં જોવાયેલી, તે નહિં વાંચવા સાંભળવામાં આવેલી જે જે ગુણો સાથે વંચાય તે તે ગુણો ગ્રહણ કરવાની વાચકને ધીમર જિજ્ઞાસા થાય અને સાથે આત્માને આલ્હાદ ઉત્પન્ન કરે તેવી કથાઓ છે.

દરેક કથાના વર્ણનમાં અને ઉપસંહારમાં તે તે ગુણોનું સ્વરૂપ, તેનું વિવેચન, તેના લગતા ગુણદોષો, લાભહાનિનું નિરૂપણ અતિ વિદ્વતાપૂર્ણ રસભરિત રીતે કર્યું છે.

ગુણોના વર્ણન ઉપરાંત પ્રસંગોપાત અનેક મહત્વના વિષયો જેવાં કે ઉપવન, ઋતુ, રાત્રિવર્ણનો વગેરે; તેમ જ રાજકુળના પરિચયથી થતાં લાભો, સત્પુરુષોના માર્ગ, આપદાતના દોષો, દેવદર્શન, પુરુષોના પ્રકારો, નહિ કરવાલાયક, છોડવાલાયક, ધારણ કરવાલાયક, વિશ્વાસ નહિ કરવાલાયક, અતિથિસત્કારાદિ અનેક વિષયો, હીંકવિચાર, રત્નવક્ષણો, સામુદ્રિક, રત્નપરીક્ષા વગેરે લોકમાનસને આકર્ષક સ્થૂલ વિષયો, દેવગુરુધર્મતત્ત્વનું અનુપમ સ્વરૂપ, વ્યવસ્થાપનવાદ સ્થળ, આઠ પ્રાતિહાર્યનું સ્વરૂપ, ધર્મતત્ત્વપરામર્શ, જિનપૂજનનું વિસ્તૃતસ્વરૂપ, સામાન્ય ધર્મોપદેશ, મૂર્તિપૂજા વિષયિક વર્ણન, અભક્ષ્ય અનંતકાય ભક્ષણદોષપણું આદિ ગંભીર ધાર્મિક વિચારો; ઉપધાન, ધ્વજરાપણ તથા મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા આદિ વિધાનો અને અંતર્ગત અનેક કથાઓ, સુભાષિતો આદિ વિવિધ વિષયો આપવામાં આવ્યા છે. જેથી કર્તા આચાર્યમહારાજ કેટલા સમર્થ અને બહુશ્રુત આચાર્ય હતા અને તેમની આ કૃતિ પાંડિત્યપૂર્ણ અને અર્થગંભીર એટલી અધી છે કે મનનપૂર્વક નિરંતર પઠનપાઠનથી વાચક જરૂર આત્મકથાણુ સાધી શકે છે.

આ મંથ ધણે જ મ્હોટો હોવાથી એ ભાગમાં પ્રકાશન કરવાનો હોવાથી આ તેનો પ્રથમ ભાગનું પ્રકાશન કરવામાં આવ્યું છે. મૂળ મંથના સંપાદક, મહાન સંશોધક સાક્ષરશિરોમણિ કૃપાળુ શ્રી ખૂણ્ય-વિજયજી મહારાજશ્રીની લખેલી વિદ્વતાપૂર્ણ ગુજરાતી ભાષામાં મૂળ મંથમાં આવેલી છે તે જ પ્રસ્તાવના આ પ્રથમ ભાગમાં અમોઝે પ્રગટ કરી છે, જેથી મંથકર્તા પૂર્વાચાર્ય અને સંપાદક મહાત્માશ્રીની વિદ્વતા માટે અપૂર્વમાન વાંચકને ઉત્પન્ન થયા સિવાય રહેશે નહિં.

ઊંચામાં ઊંચા ટકાઉ કાગળો ઉપર સુંદર ગુજરાતી અક્ષરોથી ચાલીશ ફોર્મ કાઢિન આઠ પેજમાં વિવિધ રંગીન કવરઝેકેટ મજબૂત બાઈડીંગથી વધતી જતી સખ્ત છાપકામની મોંઘવારી છતાં સુંદરમાં સુંદર આ મંથનું પ્રકાશન કરેલ છે. અનેક વિષયોનું જ્ઞાન કરાવનાર આવો મંથ હજી કોઇ પ્રગટ થયો નથી તેમ વાંચતા માલમ પડશે.

કિંમત રૂ. ૧૦-૦-૦

પોસ્ટેજ ભુકું

શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિનેશ્વરનું સચિત્ર ચરિત્ર.

પૂર્વાચાર્ય શ્રી માનતુંગસૂરીશ્વરજી રચિત શુભારે પાંચ હજાર ઉપરાંત શ્લોક પ્રમાણ સંસ્કૃત ભાષામાં રમેલ આ અનુપમ કૃતિનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (મંથ) છપાય છે. ઊંચા કાગળો, સુંદર ગુજરાતી ટાઈપો, પ્રાચીન કલાની દૃષ્ટિએ સુંદર પરિકર સાથેનો, પ્રભુનો ફોટો, શાસનદેવ સહિત પ્રભુનો ફોટો, શ્રી સમેતશિખર નિર્વાણ પામ્માના વખતનો, મેરૂપર્વત જન્મભાષિકનો, જ્યાં પ્રભુના ચાર કલ્યાણો થયા છે તે, સિંહપુરી નગરના વર્ણન સહિતનો અને સુંદર કવર ઝેકેટનો અને પરમ ગૃહેવશ્રી આત્મારામજી મહારાજનો વગેરે સર્વ રંગીન આર્ટ પેપર ઉપર સુંદર ફોટાઓ સાથે અને અલંકૃત બાઈડીંગ સાથે પ્રગટ થશે. આ મંથમાં આર્થિક સહાય આપનાર પુણ્યવંત ભાગ્યશાળી શ્રીમંત જૈન બહેનો કે બંધુઓનો પણ ફોટો જીવનચરિત્ર સાથે આ ચરિત્રમાં આપવામાં આવશે. સુકૃતની લક્ષ્મીને જ્ઞાનોદ્ધાર જ્ઞાનભક્તિ માટે અવશ્ય લાભ કોઇ પણ પરમ શ્રદ્ધાળુ આત્માએ ખાસ લેવા જેવું છે. જીવનમાં આવો જ્ઞાનભક્તિનો પ્રસંગ સુકૃત લક્ષ્મી અને પૂર્વના પુણ્યયોગે જ મળી શકે છે. આ જ્ઞાન અને પ્રભુભક્તિના ઉત્તમ કાર્ય માટે કોઇ પુણ્યપ્રભાવક જૈન બંધુઓની આર્થિક સહાયની જરૂર છે.

કલિકાળસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજકૃત-

શ્રી ત્રિપદ્મિલાકા પુરુષ ચરિત્ર મૂળ.

(ખીજો ભાગ-પર્વ ૨, ૩, ૪.) (શ્રી અજિતનાથ પ્રભુથી શ્રી ધર્મનાથ પ્રભુ સુધી)
ત્રણ પર્વો શુભારે પચાસ ફોર્મમાં સુંદર ઉંચા લેઝર પેપર ઉપર સુંદર શાસ્ત્રી ટાઈપમાં નિર્ણય-સાગર પ્રેક્ષમાં પ્રતાકાર તથા છુકકારે અને સાઇઝમાં છપાઇ તૈયાર થયો છે, હજી સુધી વધતી સખ્ત મોંઘવારીને લઇને સુંદર કાર્ય કરાવતાં ધણો મ્હોટો ખર્ચ થયો છે. કિંમત પ્રતાકાર રૂ. ૧૦ છુકકારે રૂ. ૮) પોસ્ટેજ ભુકું. પ્રથમ ભાગની ગુજ ગુકાકારે સિલિકે છે જે જ્ઞાનભંડારોમાં રાખવા જેવી છે. કિંમત છ રૂપિયા પોસ્ટેજ અલગ.

શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ (સચિત્ર) ચરિત્ર.

(ધણી થોડી નકલો સિલિકે છે.)

આ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ચરિત્ર સચિત્ર, સુંદર, આકર્ષક અને આત્મકલ્યાણ સાધનાર હોવાથી જૈન સમાજમાં પ્રિય થઇ પડવાથી, જિજ્ઞાસુ જૈવ બંધુઓ અને બહેનો આ ચરિત્ર મંથ ભેટ મંગાવે છે, જેથી હવે પછી નવા થનારા લાઈફ મેમ્બર બંધુઓ અને બહેનોએ રૂ. ૧૦૧) લાઈફ (મેમ્બર ફીના તથા રૂ. ૭) શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ચરિત્રના મળી રૂ. ૧૦૮) મોકલી આપશે તેમને (સલિકમાં હશે ત્યાં સુધી) ભેટ આપવામાં આવશે. કિંમત રૂ. ૧૩)